

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ÇOCUK OYUN ALANLARININ KULLANICI
BEKLENTİLERİ AÇISINDAN İRDELENMESİ:
ANTAKYA, HATAY ÖRNEĞİ**

BURCU DÖNMEZ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

KAHRAMANMARAŞ 2019

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

ÇOCUK OYUN ALANLARININ KULLANICI BEKLENTİLERİ AÇISINDAN
İRDELENMESİ: ANTAKYA, HATAY ÖRNEĞİ

BURCU DÖNMEZ

Bu tez,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS
derecesi için hazırlanmıştır.

KAHRAMANMARAŞ 2019

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Burcu DÖNMEZ tarafından hazırlanan ‘Çocuk Oyun Alanlarının Kullanıcı Beklentileri Açısından İrdelenmesi: Antakya, Hatay Örneği’ bu tez, jürimiz tarafından 06/08/2019 tarihinde oy birliği / oy çokluğu ile Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Şule KISAKÜREK (Danışman) .....
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Doç. Dr. Candan KUŞ ŞAHİN (Jüri Üyesi) .....
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mahire ÖZÇALIK (Jüri Üyesi) .....
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mustafa YAZICI .....
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada, alıntı yapılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

(İmza)

Burcu DÖNMEZ

Bu çalışma .....
Proje No: .....

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

**ÇOCUK OYUN ALANLARININ KULLANICI BEKLENTİLERİ AÇISINDAN
İRDELENMESİ: ANTAKYA ÖRNEĞİ, HATAY
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

Burcu DÖNMEZ

ÖZET

Çocuk oyun alanları, çocukların rahatlayıp enerji atabilecekleri, oyun gereksinimlerini karşılayabileceği, deneyip yanılarak kendi kendine veya grup halinde öğrenebileceği, öğrenirken gelişimine katkıda bulunacağı iç veya dış mekânlardır. Hızla yapılaşan kentlerde çocukların oyun mekânlarının azaldığı, var olan alanların çocukların ilgisini çekmekten uzak tasarlandığı, artan teknoloji ile çocukların bilgisayar başında, teknoloji ile iç içe bir çocukluk döneminden geçmesine neden olduğu görülmektedir. Teknolojinin bu şekilde kullanımı teknoloji bağımlılığına neden olurken çocuklar içe kapanık bir gelişim göstermekte ve kendisini iyi ifade edemeyen bireylere dönüşmektedir. Toplumların sağlıklı gelişimi çocukluk dönemi gelişimi ile doğru orantılıdır. Oyun çocuğun beslenme, bakım gibi en temel ihtiyacıdır. Bu durum oyun alanlarının planlama ve tasarımını önemli hale getirmektedir.

Bu noktadan hareketle çalışma Hatay ili Antakya ilçesinde seçilmiş çocuk oyun alanlarının planlama ve tasarımını, çocukların isteklerine göre değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla öncelikle 0-6 ve 6-12 yaş grubu çocuklara anket uygulanarak çocukların oyun alanlarından beklentileri belirlenmiştir. Daha sonra çocuk oyun alanlarının planlama ve tasarımının çocukların beklentilerine cevap verip vermediği değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda çocuk oyun alanlarının çocukların istekleri olan çim zemin, zihinsel ve sosyal gelişimi sağlayacak oyun donatıları ve bisiklet yolu gibi beklentilerini karşılamadığı belirlenmiştir. Oyun alanlarının çocuklar için çekiciliğini artırmak üzere öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Oyun Alanı, Çocuk İstekleri, Anket, Antakya, Hatay

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ağustos / 2019

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Şule KISAKÜREK

Sayfa sayısı: 120

**EXAMINATION OF CHILDREN’S PLAYGROUNDS IN TERMS OF
CHILDREN’S WISHES: ANTAKYA SAMPLE, HATAY**

(MASTER'S THESIS)

Burcu DÖNMEZ

ABSTRACT

Children's playgrounds are indoors or outdoors where children can relax and spend energy, meet game needs, try and learn by themselves or in groups, and contribute to their development while learning. It is seen that the existing areas where children's play spaces are diminishing rapidly in structured cities are designed far from attracting the attention of children, and with the increasing technology, it causes children to go through a childhood at the computer and intertwined with technology. Using of technology in this way leads to techno-addict and causes children to develop an introverted development and become individuals who cannot express themselves well. The healthy development of societies is directly proportional to the development of childhood. The game is the most basic need of the child such as nutrition, care. This makes planning and design of playgrounds important.

From this point of view, in this study, the selected province of Antakya (HATAY) the study was carried out in order to evaluate the planning and design of children’s playgrounds according to the wishes of the children. For this purpose, first of all, 0-6 and 6-12 age group children were surveyed and their expectations from playgrounds were determined. Then, it was evaluated whether the planning and design of children's playgrounds meet the expectations of the children's playgrounds. As a result of the study, it was determined that the children's playgrounds did not meet the expectations of the children such as grass ground, play equipment and bicycle path that would provide mental and social development. Suggestions have been developed to increase the attractiveness of playgrounds for children.

Key Words: Children Playground, Child requests, Questionnaire, Antakya, Hatay

Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Institute for Graduate Studies in Science and Technology
Department of Landscape Architecture August / 2019

Supervisor: Asst. Prof. Şule KISAKÜREK

Page number: 120

Oğluma...

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışması süresince engin bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım ve çalışmamın her aşamasında sağladığı bilimsel katkılardan dolayı Dr. Öğr. Üyesi Şule KISAKÜREK'e, değerli vaktini bana ayırarak istatistiksel yorumlama ve analiz çalışmalarına ivme kazandıran Prof. Dr. Mehmet TURAN'a, kongre sürecinde yardımcı olan değerli hocam Doç. Dr. Elif BOZDOĞAN SERT'e her anımda yanımda olan eşim Mehmet DÖNMEZ'e, anket çalışması aşamasında beni kırmayarak bana sabırla yardımcı olan Çocuk Gelişimi alanında uzman hocalarıma ve minik arkadaşlarıma, tez çalışmam süresince destek olan başta Elif CİHANGİR ve Aysel BİLGE olmak üzere tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Son ve öz olarak, bu günlere gelmemde her türlü maddi ve manevi desteklerini gördüğüm aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ağustos, 2019

Burcu DÖNMEZ

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZET	I
ABSTRACT	II
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VIII
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	IX
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	XII
1.GİRİŞ	1
2.KURAMSAL TEMELLER	4
2.1. Çocuk.....	4
2.2. Oyun	4
2.2.1. Oyun tipleri.....	5
2.2.1.1. Fiziksel Gelişime Uygun Oyunlar	5
2.2.1.2. Sosyal Aktivite Oyunları	5
2.2.1.3. Yaratıcı fikir oyunları	5
2.3. Çocuk ve Oyun Arasındaki İlişki	6
2.3.1. Oyunun Çocuk Gelişimine Etkisi.....	6
2.3.1.1. Fiziksel etkisi.....	6
2.3.1.2. Sosyal etkisi.....	6
2.3.1.3. Zihinsel etkisi	7
2.4. Çocuk Oyun Alanları.....	7
2.4.1. Çocuk oyun alanlarının önemi.....	8
2.4.2. Çocuk oyun alanlarının bölgelere faydaları.....	9
2.5. Literatür Özetleri	9
3.MATERYAL VE METOD	25
3.1. Materyal.....	25
3.1.1. Araştırma alanı mevcut durum bilgileri	28

3.1.1.1. Ali Rıza Efendi Çamlığı	28
3.1.1.2. Odabaşı Dere Kenarı Parkı	28
3.1.1.3. Narlıca Hacı Kemal Çil Parkı	29
3.1.1.4. Petek Parkı	30
3.1.1.5. Orhanlı Parkı	30
3.1.1.6. Dağlılar Parkı	31
3.1.1.7. Şehit Uğur Ölçer Parkı	31
3.1.1.8. Tanışma Parkı	32
3.1.1.9. Şehit Mustafa Yelman Parkı	33
3.1.1.10. Akasya Parkı	34
3.1.1.11. Şehit M.Ali Demirbüken Parkı	34
3.1.1.12. Odabaşı Akasya Sokak Parkı	35
3.1.1.13. Şehit Ali Yılmaz Parkı	36
3.1.1.14. 15 Temmuz Milli İrade Parkı	36
3.1.1.15. Şehit Bekir Albaş Parkı	37
3.1.1.16. Şehit Ömer Halisdemir Mesire Alanı	39
3.1.1.17. Antakya Belediye Parkı	39
3.2. Metod	40
4.ARAŞTIRMA BULGULARI	45
4.1. Ankete Katılan Çocukların Demografik Yapı ve Sosyo Ekonomik Durumları	45
4.2. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşleri	46
4.3. Ankete Katılan Çocukların Parklardan Beklentileri ve İstedikleri Oyun Alanı ve Oyun Elemanları	51
4.3.1. Ankete Katılan Çocukların Oyun Elemanı İsteklerinin Değerlendirilmesi	52
4.3.2. Ankete Katılan Çocukların Oyun Alanında Bitki Seçimi İle İlgili Görüşleri	61
4.3.3. Ankete Katılan Çocukların Malzeme Tercihleri	67
4.3.4. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Alanı Çizimlerinin Değerlendirilmesi	67
4.4. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşlerinin Yaş ve Cinsiyet Durumuna Göre Değerlendirilmesi	71
5.SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	89
5.1. Anket Sonuçlarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Değerlendirilmesi	89

5.1.1. Ankete Katılan Çocukların Demografik Yapı ve Sosyo Ekonomik Durumları Sonuçları.....	89
5.1.2. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşleri Sonuçları	89
5.1.3. Ankete Katılan Çocukların Parklardan Beklentileri ve İstedikleri Oyun Alanı ve Oyun Elemanları Sonuçları.....	90
5.1.4. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşlerinin Yaş ve Cinsiyet Durumuna Göre Değerlendirilme Sonuçları ...	91
5.2. Seçilen Çocuk Oyun Alanlarının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi	92
KAYNAKLAR	100
EKLER	106
ÖZGEÇMİŞ	120

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 3.1. Çalışma alanı konumu	26
Şekil 3.1.1 Ali Rıza Efendi Çamlığı Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	28
Şekil 3.1.2 Odabaşı Dere Kenarı Parkı Çocuk Oyun Alanı	29
Şekil 3.1.3 Narlıca Hacı Kemal Çil Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	29
Şekil 3.1.4 Petek Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	30
Şekil 3.1.5 Orhanlı Parkı Çocuk Oyun Alanı	31
Şekil 3.1.6 Dağlılar Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	31
Şekil 3.1.7 Şehit Uğur Ölçer Parkı Çocuk Oyun Alanı	32
Şekil 3.1.8 Tanışma Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	33
Şekil 3.1.9 Şehit Mustafa Yelman Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	33
Şekil 3.1.10. Akasya Parkı Çocuk Oyun Alanı	34
Şekil 3.1.11. Şehit Mehmet Ali Demirbüken Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	35
Şekil 3.1.12. Odabaşı Akasya Sokak Parkı Çocuk Oyun Alanı	35
Şekil 3.1.13. Şehit Ali Yılmaz Parkı Çocuk Oyun Alanı	36
Şekil 3.1.14. 15 Temmuz Milli İrade Parkı Çocuk Oyun Alanı (0-6 yaş)	37
Şekil 3.1.15. 15 Temmuz Milli İrade Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş)	37
Şekil 3.1.16. Şehit Bekir Albaş Parkı Çocuk Oyun Alanı (0-6 yaş).....	38
Şekil 3.1.17. Şehit Bekir Albaş Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş).....	38
Şekil 3.1.18. Şehit Ömer Halisdemir Mesire Alanı Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş)...	39
Şekil 3.1.19. Antakya Belediye Parkı Çocuk Oyun Alanı.....	40
Şekil 3.2. Çalışma Akış Şeması	43
Şekil 3.3. Yöntem Akış Şeması	44
Şekil 4.1. 6-12 yaş grubunun ‘ sence çocuk oyun parklarında neler olmalıdır? ‘konulu resim çalışmaları	70

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Çizelge 3.1. Araştırma Alanı Olarak Seçilen Parklara İlişkin Veriler	27
Çizelge 4.1. Ankete Katılan Çocukların Cinsiyet ve Yaş Durumu.....	45
Çizelge 4.2. Ankete Katılan Çocukların Baba-Anne Mesleği	46
Çizelge 4.3. Ankete Katılan Çocukların Mahallerinde veya Yakın Mesafede Park Olup Olmadığı	46
Çizelge 4.4. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı.....	47
Çizelge 4.5. Ankete Katılan Çocukların Parka Neden Gittikleri	47
Çizelge 4.6. Ankete Katılan Çocukların Parkta Geçirdikleri Zaman Dilimlerinin Oranı	48
Çizelge 4.7. Ankete Katılan Çocukların Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri.....	48
Çizelge 4.8. Ankete Katılan Çocukların Parka Kiminle Gitmek İstedikleri	49
Çizelge 4.9. Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri	49
Çizelge 4.10. Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterli Bulup Bulmadığı	49
Çizelge 4.11. Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak	50
Çizelge 4.12. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar	50
Çizelge 4.13. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu.....	50
Çizelge 4.14. Çocuk Oyun Parklarında WC Olup Olmadığı	49
Çizelge 4.15. Çocuk Oyun Parklarında Bakım Yeterli Olup Olmadığı	51
Çizelge 4.16. Ankete Katılan Çocukların Bisiklet Yolu İstekleri ve Bisiklete Binme İstekleri	52
Çizelge 4.17. Ankete Katılan Çocukların Bisiklete Park Yeri İstekleri.....	52
Çizelge 4.18. Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları	53
Çizelge 4.19a) Ankete Katılan Çocukların Su Oyunu İsteği.....	54
Çizelge 4.19b) Ankete Katılan Çocukların Alçalan Yükselen Tepecikler Oyunu İsteği	55
Çizelge 4.19c) Ankete Katılan Çocukların Boyalı Zemin Oyunu İsteği.....	55
Çizelge 4.19d) Ankete Katılan Çocukların Tırmanma Simidi Oyunu İsteği	56
Çizelge 4.19e) Ankete Katılan Çocukların Çiçek Resim Tahtası Oyunu İsteği.....	56

Çizelge 4.19f) Ankete Katılan Çocukların İp Tırmanma Oyunu İsteği	57
Çizelge 4.19g) Ankete Katılan Çocukların Renkli Zemin Oyunları Oyunu İsteği	57
Çizelge 4.19h) Ankete Katılan Çocukların Zıplama Oyunu İsteği	58
Çizelge 4.19ı) Ankete Katılan Çocukların Kum Oyunu İsteği.....	59
Çizelge 4.20. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Tipleri Aritmetik Ortalaması ve Çocuğa Katkısı.....	60
Çizelge 4.21. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Tipleri Sıralaması	61
Çizelge 4.22a) Ankete Katılan Çocukların Meyvelerini Yemek İçin Bitki İsteği.....	62
Çizelge 4.22b) Ankete Katılan Çocukların Dallarına Tırmanmak İçin Bitki İsteği	62
Çizelge 4.22c) Ankete Katılan Çocukların Çiçeğini Koparmak İçin Bitki İsteği	63
Çizelge 4.22d) Ankete Katılan Çocukların Çiçeğini Sevmek İçin Bitki İsteği.....	64
Çizelge 4.22e) Ankete Katılan Çocukların Saklambaç Oynamak İçin Bitki İsteği.....	64
Çizelge 4.22f) Ankete katılan Çocukların Gölgesinden Yararlanmak İçin Bitki İsteği.....	65
Çizelge 4.22g) Ankete Katılan Çocukların Diğer Sebepler İçin Bitki İsteği	66
Çizelge 4.23. Ankete Katılan Çocukların İsteddiği Bitkilerin Tercih Sırası ve Aritmetik Ortalaması.....	67
Çizelge 4.24. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin İstekleri.....	67
Çizelge 4.25 Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı ile Cinsiyet Durumu Arasındaki İlişki.....	71
Çizelge 4.26. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı ile Yaş Durumu Arasındaki İlişki	72
Çizelge 4.27. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Nedenleri ile Cinsiyet İlişkisi.....	73
Çizelge 4.28. Ankete Katılan Çocukların Çocuk Oyun Alanında Geçirdikleri Süre İle Cinsiyet Arasındaki İlişki	74
Çizelge 4.29. Ankete Katılan Çocukların Çocuk Oyun Parkında Kaç Saat Vakit Geçirdikleri İle Yaş Arasındaki İlişki	75
Çizelge 4.30. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitmek İstedikleri Kişiler ile Cinsiyet İlişkisi.....	75
Çizelge 4.31. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitmek İstedikleri Kişiler ile Yaş Durumu İlişkisi.....	76

Çizelge 4.32.	Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri İle Cinsiyet İlişkisi.....	76
Çizelge 4.33	Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri İle Yaş İlişkisi	77
Çizelge 4.34.	Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterliliği İle Cinsiyet İlişkisi.....	77
Çizelge 4.35	Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterliliği İle Yaş İlişkisi	78
Çizelge 4.36	Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak İle Cinsiyet İlişkisi.....	78
Çizelge 4.37	Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak İle Yaş İlişkisi	79
Çizelge 4.38	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar İle Cinsiyet İlişkisi.....	79
Çizelge 4.39	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar İle Yaş İlişkisi.....	80
Çizelge 4.40	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu İle Cinsiyet İlişkisi.....	81
Çizelge 4.41	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu İle Yaş İlişkisi	81
Çizelge 4.42.	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Nasıl Kaza Geçirdiği İle Cinsiyet İlişkisi.....	82
Çizelge 4.43	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Nasıl Kaza Geçirdiği İle Yaş İlişkisi	83
Çizelge 4.44.	Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları İle Cinsiyet İlişkisi.....	84
Çizelge 4.45.	Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları İle Yaş İlişkisi	84
Çizelge 4.46.	Ankete Katılan Çocukların Parkı Neden Büyük Olmasını İstedikleri İle Cinsiyet İlişkisi	85
Çizelge 4.47.	Ankete Katılan Çocukların Parkı Neden Büyük Olmasını İstedikleri İle Yaş İlişkisi.....	85
Çizelge 4.48.	Ankete Katılan Çocukların Parkta Serbest Oyun Alanları Neden Olmalı İle Cinsiyet İlişkisi	86
Çizelge 4.49.	Ankete Katılan Çocukların Parkta Serbest Oyun Alanları Neden Olmalı İle Yaş İlişkisi	87
Çizelge 4.50.	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin Ne Olmalı İle Cinsiyet Arasındaki İlişki.....	88
Çizelge 4.51.	Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin Ne Olmalı İle Yaş Arasındaki İlişki	88

Çizelge 5.1. Araştırma Alanı Olarak Seçilen Parkların Gözlem Formları..... 95

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

AHP	: Analitik Hiyerarşi Süreci
BTEKS	: Benzen, Toluen, Etilbenzen, ve Ksilenlerin
CABE	: Chartered Association of Building Engineers
EPDM	: Ethylene Propylene Diene Monomers
IPA	: International Play Association
NSPCC	: National Society for the Prevention of Cruelty to Children
SPPS	: Statistical Package for the Social Sciences
TSE	:Türk Standartları Enstitüsü
TÜİK	:Türkiye İstatistik Kurumu
TV	: Televizyon
UIA	: Union of International Associations
UOB	: Uçucu Organik Bileşikler
WC	: Water-Closet

1. GİRİŞ

Çocukların en iyi öğrenme araçlarından biri, oyundur. Oyun ve çocuk oyun alanları çocuğun fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimini tamamladıkları alanlardır. Çocukların gelişimlerini sağlıklı bir şekilde tamamlamaları toplum sağlığı, refahı ve düzeni açısından önemlidir. Bu durum çocuk oyun alanlarının tasarımını çok daha önemli hale getirmektedir. Toplumun yapıtaşı olan çocukların doğumdan ergenliğe kadar birçok yönden gelişimini destekleyen temel yapıtaşı oyundur.

Çocukların temel gereksinimleri kadar önemli olan oyunun çocuğa katkısı oldukça fazladır. Oyun ile kasları gelişir, el-göz-diğer organ koordinasyonu artar, motor becerileri gelişir, çevre ve toplum ilişkisi artar, deneme-yanılma ile öğrenir, sorumluluk bilinci artar, işbirliği ve paylaşmayı öğrenir, empati yetisi artar, arkadaşlarını tanıma becerisi kazanır (Uluğ, 2007; Kohler ve Strain, 1993; Smilansky, 1990).

Çocuğun her anlamda kişisel veya psikolojik yönden kendini geliştirerek, karşısına çıkan sorunlara kendi kendine bir çözüm önerisi sunmalıdır. Çocuk 'risk' kavramının anlamını bilerek, risk almayı öğrenmelidir. Bireylerin oluşturduğu toplumların dengeli ve sağlıklı olması için çocukluk dönemini kaliteli bir şekilde tamamlanması gerekmektedir. Kaliteli bir çocukluk dönemi kişilik oluşmasında temel yapı taşıdır. Oyun oynayan çocuk, motor ve dil becerisi geliştirir, fazla depolanan enerjiyi dışarı atarak rahatlar, kimseden öğrenemeyeceği kuralları ve bilgileri deneme-yanılma yoluyla öğrenerek deneyim kazanır. Yaşamsal değerler olan beslenme, barınma, eğitim, sağlık gibi oyun da ideal bir büyüme çağı için hayati bir öneme sahiptir. Nitelikli oyunlarla büyüyen çocukların, problem çözme konusunda esnek bir mantığa sahip olduğu ve daha iyi sosyal ilişkiler kurabildiği bir gerçektir (Coşkun, 2015).

Dünyada çocukların oyun aktiviteleri için ayırdıkları zaman dilimi 0-3 aydan başlayarak okul öncesi dönem ile doğru orantılı olarak hızla artar iken ilkökul eğitimi başlayıp 7-10 yaşlarından sonra bu zaman dilimi ters orantılı olarak azalmaktadır (Bühler ve Hetzer, 1935).

Çocuğun büyüme evresinde önemli bir yere sahip olan oyun, açık ve kapalı alanlarda uygulanmaktadır. Çocuk yaşı ilerledikçe, biraz daha grup halinde oynayarak sosyalleşmeyi tercih eder. 3-4 yaşından itibaren birlikte oynayıp, paylaşmayı öğrenirler. Çocuklar bu sayede açık yeşil alanlarda oyun oynamaya yönelmektedirler. Hızlı kentleşmeden dolayı açık yeşil alanlarda doğal oyun alanı yok denecek kadar aza

indirilerek, beton yapıların arasında daha teknolojiye bağımlı bir ortam sunulmuştur. Dört tarafı beton yığını olan çocuk, televizyon ve bilgisayara yönlendirilerek açık alanlardan uzaklaştırılmıştır (Öztürk, 2001).

Günümüz çocuklarının cep telefonu, televizyon (TV), bilgisayar oyunları gibi sürükleyici teknolojik bağımlılıkları oluşmaktadır. Fikirleri, görüşleri ve kendine has duruşları olmayan çocukların oluşturduğu toplumlar gerilemeye mahkûmdur.

Türkiye’de kaliteli ve sağlıklı çevrenin belirtisi olan açık yeşil alanlar ve çocuk oyun alanları hiç özen gösterilmeyen ihmal edilen alanlar arasındadır. Türkiye’de çeşitli kentlerde çocuk oyun alanlarının büyüklük yönünden çok yetersiz olduğu saptanmıştır (Türkan ve Önder, 2011; Şişman ve Özyavuz, 2010; Yılmaz ve Bulut, 2003). Türkiye’de çocuk oyun alanlarının güvenli olmadığını ve sağlık koşulları bakımından sorunlar yaşandığını tespit etmişlerdir. (Açık ve diğerleri, 2004; Hepcan ve diğerleri, 2001; Bulut ve Kılıçaslan, 2009) Şehirlerde çocukların kendi kendilerine veya gruplar halinde oynamasına sosyal-kültürel özellikleri bulunan peyzaj tasarım ve uygulamaları bulunmamaktadır (Öymen Gür ve Zorlu, 2002; Yılmaz ve Bulut, 2002).

Giderek artan çarpık kentleşmeden dolayı çocukların oyun oynayacağı alanların hızla azaldığı ve sorun haline geldiği tespit edilmiştir (Çiçek, 1993).

Açık yeşil alanlarda bulunan çocuk oyunlarına olan talep hem ebeveyn hem de çocuklar tarafından günden güne azalmaktadır. Bu durum, çocuk oyun alanlarının ilgi çekici olmaması, güvenli olmaması, yakın olmaması ve çocukların teknoloji bağımlılığı gibi nedenlerle açıklanabilmektedir.

Çocuk psikolojisi konusunda uzman kişilerin ortak düşüncesi; açık alanlardan yoksun kapalı mekânlarda oyun oynamak çocukların sosyal, fiziksel ve zihinsel gelişimini negatif yönde etkilediği şeklindedir. Bundan dolayı NSPCC (Çocukları Şiddetten Koruma Ulusal Birliği) vb. kurum ve yerel yönetim başta olmak üzere ilgili tüm birimlere çocukların başta güven olmak üzere peyzaj planlama ve tasarım ilkelerini dikkate alarak iyi tasarlanmış çocuk oyun alanı oluşturmaları konusunda çağrıda bulunmaktadır (Simonon, 2000).

Çarpık kentleşme ve hızlı nüfus artışı oyun alanlarının daralmasına güvenlik açısından sorunlu olmasına neden olarak, çocuklar iç mekânlarda teknolojiye bağımlı vakit geçirmek zorunda kalmaktadır. Teknolojiye bağımlı çocukların başta zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimleri uzun vadede olumsuz yönde etkilenmektedir.

Oyunun açık yeşil alanlarda gerçekleştirilmesi çocuğun gelişimi açısından çok önemlidir. Şehirleşme sürecinde rant amaçlı sayı olarak fazla olsa bile kullanılabilirlik ve kalite bakımından çocuk oyun alanları yapımına dikkat edilmemektedir. Hatay ili de bu kentlerden biridir. Çocukları doğadan çok uzaklaştırmayan yaratıcılıklarını geliştiren, farklı aktivitelere imkân sağlayan çocuk oyun alanlarına ihtiyaç vardır.

Hatay kent merkezinde Antakya Belediyesine bağlı 180 adet park bulunmaktadır. Bu parkların 163 tanesinde çocuk oyun alanı bulunmaktadır (Anonim, 2019). Hatay kent merkezinde bulunan toplam alan büyüklüğü 5000 m²'nin üzerinde olan parklarda, çocuk oyun alanlarının çocuk isteklerini karşılayıp karşılamadığı ve beklentilerle kıyaslandığında mevcut durumdaki eksikliklerin tespiti ve sorunlara çözüm önerisi getirmek amacıyla yürütülmüştür.

Hatay ili Antakya ilçesindeki açık yeşil alanlarda bulunan çocuk oyun alanlarının sayısı yetersiz ve olanlar da kullanıma elverişli değildir ve yeterince ilgi çekmemektedir.

Bu tez çalışması aşağıdaki varsayımlardan hareketle hazırlanmıştır.

Varsayım 1* Çocuk oyun alanları çocuklar için cazip olmaması nedeni ile teknoloji çocukları esir almıştır.

Varsayım 2* Çocuk oyun alanları çocukların istekleri dikkate alınmadan tasarlandığı için çekiciliklerini kaybetmiştir.

Varsayım 3* Çocuk oyun alanları çocukların istekleri dikkate alınarak planlanmalıdır.

Varsayım 4* Çocukların oyun alanlarından beklentileri öğrenilebilir.

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1. Çocuk

Çocuk, insanoğlunun doğumundan ergenliğe ulaşınca kadar yaşadığı dönemi kapsar. Çocukların yaşları, davranışları, ihtiyaçları ve içlerindeki keşfetme duyguları dikkate alınarak yapılacak olan düzenlemelerde başarının elde edilmesi daha mantıklı ve kolay olabilir.

Çocukluk dönemi genel olarak kız çocuklarda 10 yaş bitimi, erkek çocuklarda 11 yaş bitimine kadar sürmektedir. 0-14 aylar arası bebeklik çağı, 15-36 aylar arası özerklik çağı, 4-6 yaşlar arası bireysellik kazanma çağı, 7-11 yaş arası toplumsallaşma çağı olarak devam etmektedir. 0-6 yaşlar arasında ebeveyn gözetiminde yakın mekânlar tercih edilirken 6 yaş bitiminde daha bireysel oynamayı ve farklı oyun alanlarına yönelmeyi tercih ederler. (Anonim, 2006).

2.2 Oyun

Oyun, çocuk için zamanının çoğunluğunu harcadığı, eğlenerek öğrendiği ve gelişimine en önemli katkı sağlayan bir uğraştır. Ebeveynler için oyun ise, çocukların oyalanırken zaman geçirmesine yardımcı, eğitici olan olmayan her türlü aktivitedir.

Çocuk oynadıkça duyuları keskinleşir, yetenekleri serpilir, becerisi artar. Çünkü oyun, çocuğun en doğal öğrenme ortamıdır. Duyduklarını, gördüklerini sınavı, denediği, öğrendiklerini pekiştirdiği bir deney odasıdır. Kısacası oyun oynayan çocuk kendi küçük dünyasındadır. Oyun, çocuğun özgürlüğüdür. Oyun oynayan çocukların dünyası kendilerine özel ve onun özgürlük alanıdır (Yörükoğlu, 2002).

Çocuk oyun yoluyla ebeveynlerini taklit etmektedir. Ebeveynlerin davranışlarını onlar da oyunlarında, oyuncaklarıyla oynarken göstermektedirler. Çocuklar için taklit etmek de bir oyun oynama şeklidir (Yörükoğlu 2002).

Oyun, belli bir amaca yönelik olan ya da olmayan, kurallı ya da kuralsız gerçekleştirilebilen, fakat her durumda çocuğun isteyerek ve hoşlanarak yer aldığı, fiziksel, bilimsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminin temeli olan, gerçek hayatın bir parçası ve çocuk için en etkin öğrenme süreci olarak tanımlanabilir (Yörükoğlu 2002).

2.2.1. Oyun tipleri

Oyun kavramını gruplandırmak ya da belli kategorilere ayırmak için net bir sınıflandırma yoktur. Literatür üzerinde yapılan taramalarda birbirine yakın ve benzer birden fazla sınıflandırma bulunmaktadır.

2.2.1.1. Fiziksel Gelişime Uygun Oyunlar

Çocukların bedensel ve zihinsel gelişimini olumlu olarak etkileyen, enerjilerini rahatça harcayabilecekleri aktiviteye bağlı olan oyunlardır. Gelişim çağında olan çocukların motor becerileri, kas gelişimleri ile beyin fonksiyonları arasında bütünlük olmasını sağlar.

Belirli kurallar çerçevesinde oynanıyorsa kurallı, kuralsız; akışına göre devam eden oynansa kuralsız fiziksel oyunlardır. Basketbol, futbol, tenis vb. oyunlar kurallı belli olan fiziksel oyunlardır. Paten kaymak, bisiklete binmek, kaydırak veya salıncak gibi oyun elemanlarıyla oynamak kuralsız fiziksel oyunlardır.

2.2.1.2. Sosyal Aktivite Oyunları

Çocukların birbirleriyle etkileşim halinde olarak oynadıkları oyunlardır. Çocuklar her yaşta birbirleriyle ve içinde buldukları çevre ile iletişim kurmalarını, bilgi ve kültür alışverişinde bulunmayı, kurallı olarak oynamalarını sağlamaktadır. İster istemez farklı ortamlarda büyüyen farklı sosyal seviyede olan çocukları ahlaki muhakeme kurmayı öğrenirler. Sek sek, saklambaç, evcilik, hırsız-polis vb. planlı ya da plansız oyunlar bu gruba girer.

2.2.1.3. Yaratıcı Fikir Oyunları

Çocukların fikir üretme, keşfetme konusundaki inanılmaz ve gözle görülür güçleri kesinlikle göz ardı edilemez. Çocukların çevresindeki nesnelere yeni şeyler üretmek içgüdüleriyle oynadıkları oyun tipidir. Bloklarla kuleler oluşturma, kumdan kale vb. mekânlar yapma, kalem ve tebeşirlerle figürler çizme vb. oyunlar bu kategoride değerlendirilebilir.

2.3. Çocuk ve Oyun Arasındaki İlişki

20 Kasım 1989 tarihinde Birleşmiş Milletler Kongresi tarafından yenilenen Çocuk Hakları Bildirgesi 31. maddesinde çocukların boş zaman geçirmeye, dinlenmeye, yaşlarına uygun olarak oyun oynamaya ve kültürel ve sanatsal etkinliklere katılmaya hakları vurgulanmıştır. IPA (International Play Association) düzenlediği toplantılarda çocuğun boş zamanı, oyun ve oyun olanakları konusunda kararlar üretmiştir. Konut bölgelerinde yeterli oyun ve rekreasyon olanakları sağlamak için her ülkede yasal önlemler alınmalıdır. Oyun ve çocuk gelişimi konuları mimarların, plâncıların, peyzaj mimarlarının, eğitimcilerin, hastane personelinin kısacası meslek yaşamlarında çocukla temas eden her mesleğin eğitimine dahil edilmelidir. Hükümetler ve yerel yönetimler eğitime, yollar ve parklar inşa etmeye olduğu kadar çocuğun okul dışı yaşamının koşullarını hazırlamaya da ciddiyle eğilmelidir. Dünya Çocuk Yılı nedeniyle 1977 yılında açıklanan Çocuk Oyun Hakları Malta Deklarasyonu'nda, oyunun beslenme, sağlık, barınma ve eğitimin yanı sıra her çocuğun gelişim potansiyeli için yaşamsal önemi olduğu vurgulanmıştır (Yılmaz ve Bulut, 2003).

2.3.1. Oyunun çocuk gelişimine etkisi

Çocuklar için erişkin dönemine adaptasyonu ve yaşamı öğrenme aracı, oyundur. Çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel olarak etkisi mevcuttur.

2.3.1.1. Fiziksel Etkisi

Çocukların boy uzunluğu, kilo artışı, kas ve kemik gelişimleri fiziksel büyüme olarak tanımlanabilir. Koşmak, zıplamak, atlamak, yüzmek vb. aktiviteleri içeren oyunlar, fiziksel gelişimini pozitif yönde etkiler. Sağlıklı bireyler yetişmesinde oyunun yeri çok büyük öneme sahiptir. Çocuğun kas ve kemik gelişimini destekleyen oyunlar sağlıklı bireyler olarak yetişmesini sağlar.

2.3.1.2. Sosyal Etkisi

Oyun oynarken çocuklar keşfeder ve birbiriyle uyum içinde hareket etmeyi öğrenirler. Belirli gruplar halinde oynanan oyunlarda ise çocuklar toplumda yer edinme, kendini ifade etme, işbirliği, sorumluluk vb. duyguları kazanmasına yardımcı olur. Grup çalışmalarını yürütürken bazen liderlik etmeyi, bazen uyum sağlamayı, paylaşmayı da öğrenecektir.

2.3.1.3. Zihinsel Etkisi

Çocuklarda bakış açısı, hayal gücü gibi özellikler çok daha ileri seviyededir. Oyunlar sayesinde hayal gücünü nasıl hayata geçireceğini, arzu ve isteklerini belirlemeyi ve kontrol etmeyi öğrenir. Oyun sayesinde dikkat eksikliğinin giderilmesi, bir odak noktası oluşturabilmeyi, hem kendisiyle hem de dış dünyayla muhakeme etmeyi öğrenirler.

2.4. Çocuk Oyun Alanları

Çocuk oyun alanları, çocuklar tarafından yoğun bir şekilde kullanılan, bir ya da birkaç konut yerleşim birimine hizmet edecek, çeşitli fonksiyonlara cevap verecek şekilde düzenlenmiş aktif rekreasyon alanlarıdır. Çocuk oyun alanları, çocukların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde olmalıdır. 1-1.5 yaş grubunda yer alan çocuklardan, küçükler için oyun alanı sağlanmasının yanında, yetişkinler içinde küçük çapta belirli spor davranışlarını karşılayacak biçimde düzenlenen bölümler içerir (Çetin, 2003).

Çocuk oyun alanları, çocukların rahatça ve güvenli bir şekilde eğlenirken öğrendikleri oyunları oynaması için tasarlanmış özel mekânlardır. Toplumun geleceğini çocuklar oluşturmaktadır. Bugünün sağlıklı çocukları, yarının sağlıklı yetişkinleri demektir. Çocuğun kent mekânında göz ardı edilmesi, toplum sağlığının geleceğini tehlikeye atar. Fiziksel çevre tasarımında çocuğun da bir kullanıcı olduğu hatırlanmalı, çocuğun gereksinimleri göz önünde bulundurulmalı ve mekânsal algısının yetişkinlerden farklı olduğu hatırlanmalıdır. Çocuğun toplumun sağlıklı bir bireyi olması, sosyo-ekonomik, kültürel ve fiziksel çevre etkilerini yaşaması ile gerçekleşir (Çakır, 1997).

Çocuk oyun alanları çocukların kendilerini keşfetmeleri için en özel mekânlardır. Çocuk oyun alanları çocuklara kendi sınırlarını keşfedecek ve kendi dünyalarını yaratacak bir çevre sunarlar. Yaratıcılığı teşvik eden bu mekanlar, çocukların bilişsel, sosyal ve motor becerilerinin gelişimine olanak sağlarlar (Macarthur ve diğ., 2000).

Çocuk oyun alanları, çocukların oyun oynarken kişisel gelişimlerini destekleyen alanlardır. Çocuğun fiziksel ve bilişsel gelişiminde büyük rol oynar, çevresini ve kendisini tanımasını sağlar, konsantrasyon ve sorumluluk duygusunun gelişmesine yardımcı olur, toplum içinde sosyal ilişki kurmasını sağlar (Chamberlin, 1998).

2.4.1. Çocuk Oyun Alanlarının Önemi

Çocukların fiziksel aktivitelerin artması ve sağlıklı birey olarak yetişmesi için çocuk oyun alanlarında geçirdikleri zaman çok değerli ve önemlidir. Fiziksel aktiviteyi arttıracak yardımcı alanlardan en önemlisi çocuk oyun alanlarıdır. Son dönemlerde teknolojiye olan düşkünlük yaşı bebeklik çağına inmiştir. Artık 1-1,5 yaş bebeklerden başlayan teknoloji düşkünlüğü fiziksel aktiviteyi, kas ve kemik gelişimine destek oyunların oynanma isteğini minimum seviyeye indirmiştir. Çocuk oyun alanlarına olan arz ve talep hem çocuklar hem de aileler tarafından oldukça azalmıştır. Bu sebeple çocuk oyun alanları ilgi çekici ve fonksiyonel olarak cazip hale getirilmelidir.

Çocuk oyun alanları, çocuklara oynama imkânı sağlayan neşe ve sağlık kaynağıdır. Çocuk oyun alanları hem tehlikeli alanlardan uzaklaştırır, hem de daha konforlu şekilde oyun oynama imkânı sağlar.

Çocuk oyun alanları, her geçen gün değişen kentlerde, yoğun trafiğe sahip, beton yığını haline gelmiş, yeşil alanlardan yoksun mekânlarda çocuklar için güvenli ve huzurlu ortam oluşturması açısından gereklidir. Çocuk bu alanlarda yaratıcılığını geliştirerek, insanlarla iletişim kurarak, yardımlaşmayı ve toplum içinde yer almayı öğrenmekte, kendilerini hayata hazırlamaktadırlar. Kısacası çocuk çevresiyle tanışmakta ve gelişimini bu mekânlar sayesinde daha rahat sürdürmektedir (Bektaş, 2003).

Çocuk psikologlarının ve doktorlarının ortak kanısı, dış mekândan yoksun, kapalı alanlarda oyun oynamanın çocukların zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimlerini olumsuz yönde etkilediğidir. Bu nedenle Çocukları Şiddetten Koruma Ulusal Birliği (NSPCC) gibi kuruluşlar yerel yönetimlere çocukların güven içinde oynayabilecekleri, iyi tasarlanmış park alanları oluşturmaları çağrısında bulunmaktadırlar (Bulut ve Yılmaz, 2003).

Almanya'da oyun ve çocuk bahçeleri için 0.5-2.4 m² kişilik bir değer, Avustralya'da 5000 kişinin yaşadığı bir mahallede oyun alanı olarak 14.000 m² önerilmiştir. Fransa'da kent içi oyun alanlarında çocuk başına 5 m²'lik alan, serbest oyun alanlarında ise çocuk başına 10 m² 'lik alan önerilmiştir. İngiltere'de ise çocuk başına düşen öneri oyun alanı 24.1 m²'dir (Bulut ve Yılmaz, 2003).

Okullarda yer alan çocuk oyun alanları, ders aralarında çocuklara ders günü süresince fiziksel ve zihinsel yönden dinamik olabilmeleri için potansiyel fırsatlar sunarlar. Bu konu ile ilgili olarak yapılan çalışmada yöntem olarak çocukların aktivite taraması için gerekli araçlar geliştirilerek, bunlar Avustralya'nın kırsal kesiminde yer alan 18 okulda 5-

12 yaş grubu öğrencilerin okulları) çocukların hareketli fiziksel aktivitelerini geliştirme ve hareketli fiziksel aktivite oranlarını saptamak için kullanılmıştır. 200 öğrenci kapasiteli bir okulda oyun alanlarının, erkeklerin % 51.4'ünün, kızların ise % 41.6'sının hareketli fiziksel aktivitelerini geliştirdiği saptanmıştır. Yine erkeklerin %14.7'sinin, kızların ise %9.4'ünün oyun alanlarında hareketli fiziksel aktivitede bulunduğu belirlenmiştir (Zask ve diğ. 2001; Bulut ve Yılmaz, 2003).

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin tanıdığı her çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ve toplumsal gelişmesini sağlayacak yeterli yaşam hakkı standardına, oynama ve yaşına uygun etkinliklerde bulunma, kültürel ve sanatsal yaşama serbestçe katılma ve görüşlerini serbestçe ifade etme haklarına sahip olduğundan hareketle, temel eğitim, sağlık ile rekreasyona yönelik altyapı ve hizmetlerin, kentlere ilişkin standartlarının kişi başına m², sayı, vb. artırılması, bu altyapı ve hizmetlerinin kent mekânında yeterli ve eşitlikçi dağılımı, halen var olan altyapı ve hizmetlerin kalitesinin geliştirilmesi ve verimliliklerinin artırılması gerekmektedir. Bu altyapıların ve hizmetlerin geliştirilmesinde zihinsel ve bedensel özürsüz çocukların gereksinimleri mutlaka göz önünde tutulmalıdır (Anonim, 2005).

2.4.2. Çocuk oyun alanlarının bölgelere faydaları

Çocuk oyun alanları sadece çocuklara ya da ebeveynlere faydası değil bulunduğu bölgelere de faydası bulunmaktadır.

Çocuk oyun alanlarının bölgeye faydaları;

- Bölgenin fiziksel yapısında denge elemanıdır.
- Bölge içinde hava akımına olanak sağlar.
- Yapılaşmayı ve bloklaşmayı önleyerek bölgeye ışık sağlar.
- Bölge planlamasında doğaya ait elemanların yer almasını ve doğa ile ilişkisini sağlar.
- Bölgenin formal yapısının oluşturduğu katılığı yumuşatarak organik bir karakter kazandırır (Akdoğan, 1972).

2.5. Literatür Özetleri

Akdoğan (1972), beş büyük şehirde çocuk oyun alanları, okul bahçeleri ve spor alanlarının yeterlikleri ve planlama prensiplerini araştırmak amacıyla yürütülmüştür. Çalışmayı yürütürken detaylı literatür taraması yapmış ve çocuk oyun alanları, okul

bahçeleri ve spor alanlarının mevcut durumlarını gözlemlemiştir. Çalışma sonucunda okulların planlanmasında sadece açık alan ayırmakla konuya çözüm getirmenin mümkün olmadığını ve ayrılan açık mekanın okulun niteliği, eğitim derecesi, şekli, fonksiyonları, bulunduğu çevrenin sosyal karakteri ve rekreasyon imkanları dikkate alınarak planlanması gerektiğini savunmuştur. Kentlerdeki aşırı yapılaşma sonucunda gerek ekolojik gerekse rekreasyonel katkıları nedeniyle açık ve yeşil alanlara olan gereksinim daha da arttığını ve hava kirliliğinin en fazla etkilediği okulların yeşile gereksinimin daha fazla olduğunu saptamıştır. Açık alanlar kullanışlı, rahat ve güzel olmalıdır. Yaya, bisiklet, atlı trafik kalıbının diğer çeşit kullanım alanları ile hem esnek hem değinmez bir ilişki olmalıdır. Bunlar oturmayı, uzanmayı, toplulukların bir araya gelmesini, organize oyunları, serbest oyunları, doğa elemanlarının etüdünü, insanları tanımayı ve kültürel faaliyetleri kolaylaştırmalı gibi öneriler geliştirmiştir.

Cengiz (1996), oyun ve çocuk oyun kuramlarını tartışarak alan araştırmaları yapmıştır. Oyunun temel öğeleri araştırılarak oyunun niteliği üzerine oluşturulan kuramlar irdelendikten sonra bu kuramlar çerçevesinde, Karadeniz Ereğli’de yapılan alan araştırması sonucunda derlenmiş olan çocuk oyunları ve toplum kültürel, sosyal ve ahlaki olarak incelenerek yorumlanmış ve konuyla ilgili olarak öneri geliştirmeye çalışmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde de yapılan araştırmada elde edilen bulguların değerlendirilmesinden çıkan sonuçlar özetlenerek konuyla ilgili öneriler geliştirmiştir. Geleneksel çocuk oyunlarının tamamının bir an önce sağlıklı şekilde derlenmesi, ilkokul bahçelerinin planlı bir oyun ortamı haline getirilmeli vb. çözüm önerileri getirmiştir. Çalışmada diğer bir yaklaşım ise hazırlanan planların içeriği incelenmiştir. Türkiye’de bedensel gelişimi için ilkokulların beden eğitimi müfredat programında (İlkokul Programı ve Beş Yıllık Programı, 1989) geleneksel oyunlara yer verilmekte olduğunu ancak müfredat programında yer alan oyunların sayısı geleneksel oyunlarımızın zenginliği yanında oldukça sönük kalmakta olduğunu ortaya koymuştur. Müfredat programının bu açıdan zenginleştirilmesi gerektiğini savunmuştur.

Önder ve Memlük (1997), imar planlarını değerlendirirken Konya İlinde açık ve yeşil alanlarının bugün olan durumu ve bu durumu etkileyen doğal, sosyal ve tarihi değerlerin ortaya konması; bugün için yeterli ve gelecek için güvenli açık ve yeşil alan sistemlerine bir arada sunan bir kaynak olarak hazırlanması ve bundan sonra ilçe ve mahalle ölçeğinde yapılacak çalışmalara öncülük etmesi de amaçlamıştır. Belediyeden elde edilen imar planlarından yararlanılarak kişi başına düşen yeşil alanı hesaplayarak mevcut

çocuk oyun alanlarını yetersiz bulmuştur. Yapılan gözlem ve belediyeden elde edilen bilgiler ışığında Konya kenti Selçuklu ilçesi çocuk oyun alanlarının nicelik ve nitelik yönünden incelenmesi yapısal yetersiz olduğu belirlenmiş, öneriler geliştirmiştir. Araştırmada beş bölümde tamamlamıştır. Kentsel açık ve yeşil alanların bugünkü durumu ve yeterliliği tespit edilerek, kentin doğal, sosyal özellikleri ve kentsel gelişme durumu alınarak kentin açık ve yeşil alan sistemi konusunda makro düzeyde öneriler geliştirmiştir.

Aksoy (2001), Türkiye’de 8 ilde (İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon) çocuk oyun alanlarının çocukların eğitim ve beklentilerine cevap verip vermediğini araştırmak amacı ile gerçekleştirilmiştir. Türkiye’de çocuk başına düşen metrekaare alanın diğer ülkelere göre daha az olduğu ortaya çıkmıştır. Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, İstanbul illerindeki araştırmalarda çocuklarla birebir anket ve gözlem yapılarak sonuca ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda çocuk oyun alanlarının beklentilere cevap vermediği ve çocukların sosyal, duygusal ve zihinsel önden gelişimlerinin olumsuz yönde etkilendiği belirlenmiş ve öneriler geliştirmiştir. Çocuk oyun alanlarının önemi kavranmalı, yerel yönetimlerin bu alanlara gereken önemi vermesi, özgün ve nitelikli oyun mekânlarının sayısının artırılması engelli çocuklar içinde oyun mekânlarının oluşturulmasıdır. Sağlıklı ve üretken bir gelecek nesil için gerekli olan oyun alanlarının önemi göz ardı edilme, bitki seçimine odaklı olunmasını ve çocukların kendilerini özgürce ifade edebildiği alanlar olarak tasarlanması gibi öneriler geliştirmiştir.

Tekkaya (2001), tasarlanmış çocuk haklarını incelemiştir. Yasal haklarla donatılan çocuğun ve çocuk oyun alanlarına genel bir bakış açısı elde etmek amaçlanmıştır. Çalışma amacına yönelik yöntem ise Ankara’da bulunan on beş çocuk oyun alanının mevcut durumlarının incelenerek, kentin farklı sosyal, kültürel yapıdaki kesimlerinden seçilen bu oyun alanlarının mekânsal olarak ve tasarım ölçütleri açısından incelenmiştir. Ankaralı çocukların oyun haklarının kısıtlı olarak karşılandığı saptanmıştır. Mevcut oyun alanlarının sahip oldukları olumlu özelliklerin korunarak eleştirel bir bakışla eksiklerinin giderilmesi ve daha nitelikli oyun mekânlarına dönüştürülmesi gerektiği önerisi getirilmiştir.

Gür (2002), çocuk ve mekân arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Trabzon ilinde yapılan çalışma olduğu araştırmada sokakların oyun alanları için taşıdığı üstünlükler üzerinde durulmuştur. Çeşitli yasama ve yönetmeliklerde ve çevresel kararlar içerisinde çocuğun haklarını inceleyerek çalışmasını sürdürmüştür. Konut, Toplu Konut ve Sosyal Konut yönetmelik ve standartları, çocuk oyun alanları normlarının yeniden ele alınması ve uygulanması gerektiği gerçeği üzerinde durmuştur.

Acar (2003), Trabzon kentinde çocuk oyun alanları kullanıcılarının bitki tercihlerini araştırmak amacıyla yürütmüştür. Çalışmada kullanıcıların bitki tercihlerini belirlemek üzere anket uygulanmıştır. Çocuk oyun alanlarının asıl kullanıcıları çocuklar olduğu için çocukların bitki konusunda ne istediklerini anlamak ve soruna çözüm getirebilmek için onların bakış açısıyla değerlendirme yapmak gerekir' fikri araştırmanın ana hipotezini oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı, çocuklar gözüyle oyun alanlarında yer alan bitkilerin görsel-işlevsel etkilerini araştırarak, bitkilerin özellikler renk, doku, forma açısından ne tür özelliklerinin tercih edildiğinin belirlenmesidir. Ayrıca çocuklarla birlikte ebeveynlerin mevcut bitkilere ilişkin görüşleri de alınmıştır. Trabzon'da iki çocuk oyun alanında değerlendirme yapılmıştır. Çocukların oyun alanlarında bitkilendirilmiş alanları çok kullanmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Yeşil alanlardaki bitkilendirme çalışmalarına gerektiği kadar önem verilmemiş olduğu çocuk oyun alanı bitkilendirme tasarımında tür seçiminde çocukların isteklerinin dikkate alınması gerektiği önerisi getirmiştir.

Bulut ve Yılmaz (2003), Erzurum kentinin, kentsel mekânlarda çocuk oyun alanlarının planlama ve tasarım ilkeleri yönünden araştırmıştır. Erzurum kentini oluşturan 4 bölgede inceleme yapılmıştır. İlk olarak çocuk oyun alanlarını kullanan bireylerin yaşları ve çocuk oyun alanlarının durumları Kent merkezinde, Dadaşkent, Yenişehir ve Yıldızkent semtlerinde ele alınmıştır. Erzurum kentinde yer alan çocuk oyun alanları 26093 m² olduğu belirlenmiş ve bu alan çocuk sayısına oranlanarak çocuk başına 0.23m² oyun alanının düştüğu belirlenmişlerdir. Erzurum kent genelinde imar plânına göre 1,8 m² çocuk oyun alanı plânlanmıştır. 2002'li yıllara gelindiğinde bu değerin ancak %1,3'ünün gerçekleştirilebildiği belirlenmiştir. Nitekim yapılan literatür taraması sonucu dikkate alındığında, diğer ülkelerde ortalama olarak çocuk başına 2-5 m² oyun alanı düştüğu göz önüne alınırsa, kentteki çocuk başına düşen 0.23 m²'lik oyun alanı değerinin ne kadar düşük olduğunu ve kentte bulunan çocukların %2.34'ünün engelli olduğu belirlenmişlerdir.

Özkasap Çakar (2003), İzmir sınırları içerisinde bulunan Bornova ilçesinde çocuk oyun alanlarının Peyzaj Mimarlığı bakımından uygun olup olmadığını araştırmıştır. Karar verilen 10 çocuk oyun alanı içerisinde incelemeler ve gözlemler yapılmıştır. Optimal koşulların hiçbirini sağlamadığı tasarım ve planlama, güvenlik ve içerdikleri donatılar bakımından yetersiz olduğu saptanmıştır. Bu yetersizliklere çözüm önerileri getirilmiştir. Yaş gruplarına göre düzenlenmenin olmadığı, oyun elemanlarının bakımsız olması, çocuk oyun alanının zeminin uygun olmaması, çevreleme elemanlarının olmayışı, gölgeleme elemanlarının bulunmayışı, çöp kutularının olmaması vb. donanım ve kullanım sorunlarına

rastlanmıştır. Çocuk oyun alanlarının eğlence merkezi değil de, zoraki planlanmış, tehdit edici, bıkkınlık veren alanlar haline geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Çocuk oyun alanı standartlarının belirlenmesini ve buna bağlı olarak yasal düzenlemelerin oluşturulması gerektiğini önermiştir.

Çetin (2003), amacı hızlı büyüyen İstanbul içerisinde hızla kaybolan rekreasyon alanlarının ayrılmaz parçası çocuk oyun alanlarının Üsküdar ilçesinde örnek alan olarak seçilen yerde yeterliliklerini, kalitelerini ve kullanım özelliklerini saptamayı hedeflemiştir. 149 çocuk oyun alanı incelenmiştir. Kullanım özelliklerini belirlemek amacıyla ebeveynlere 100, öğrencilere 150 soruluk anket düzenlenmiştir. Çocuk oyun alanlarının kötü ve orta özellikte oldukları, gerek sayı gerek nüfusa oranı bakımında standartların çok altında olduğu, çocuk başına düşen m²'nin yetersiz olması, yaş gruplarına göre düzenlenmemiş olması, yerleşim yerleri içinde homojen dağılım olmaması sorunları saptamıştır. Mevcut oyun alanlarının yeniden düzenlenmesi, donatı ve mekân tasarımı açısından iyileştirmeye gidilmeli, oyun alanında güvenlik kavramını bitkilerle sağlamalı, bitkisel tasarımında çocukların yiyebileceği ve zehirli olmayan türlerde tercih edilmeli şeklinde öneriler geliştirmiştir.

Bal (2005), Zonguldak kenti sınırları içerisinde yer alan çocuk oyun alanlarının durumunun peyzaj mimarlığı ilkeleri açısından değerlendirilerek sorulara ve uygunsuzluklara çözüm önerileri getirmiştir. Çalışmada çocuğun gelişimi ve mekânla kuracağı ilişki dikkate alınarak, okul öncesi ve okul çağı çocukların ev girişinden, çocuk oyun alanlarına kadar uzanan oyun yerlerinin bilinmesi, mevcut ve gelişme konut bölgelerinde oyun alanlarının etkin kullanımını sağlayacak tasarım kriterlerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla yürütülmüştür. Zonguldak kentindeki çocuk oyun alanlarını çocuk sayısına oranlayarak çocuk başına düşen oyun alanı miktarını belirlemiştir. Tek tek gezdiği çocuk oyun alanlarının fiziksel durumunu inceleyerek bu alanlar için çözüm önerileri sunmaya çalışmıştır. Çalışma sonucunda parklarda donatı eksikliği, bakım yetersizliği, yaş gruplarına göre gruplandırma olmayışı, su ve WC, oyun alanlarının sayı yetersizliği, tasarım ve planlama ilkelerine uymamaları vb. birçok sorun saptanmıştır. Öneri olarak 0-3, 3-6, 6-12, 12 yaş ve üstü çocuklar için olması gereken alan ve oyun çeşitlerini sıralayarak yaş gruplarına göre bir düzenleme olması gerektiğini ve çocukların isteklerinin göz önünde bulundurulması gerektiğini savunmuştur.

Çay (2006), çocukların ruhsal ve bedensel gelişimini sağlıklı olarak devam ettirebilmesi için ve oyun kalitesini arttırmak amacıyla çocuk oyun alanları tasarım

kriterlerini oluşturmak amaçlanmıştır. Çocukların ruhsal ve bedensel gelişimini sağlıklı olarak sürdürebilmeleri ve oyun kalitesini artırılması için çocuk oyun alanları tasarım ve oluşum kriterlerini saptamaya çalışmıştır. Buna paralel olarak iç mekânda ve yakın çevredeki çocuk oyun konumları, amaçları, yapıları ve içerikleri itibariyle incelenerek, örneklemelere bu kriterlere uygunluk saptanacaktır. İç mekânda çocukların oynaması için küçük alanlar seçilerek tek düze oyun elemanları kullanarak çocuklara oyun alanı değil sadece vakit geçirme alanı oluşturmuşlardır. Dış mekândaki çocuk oyun alanları ise iç mekândakilerden daha gelişmiş olsa da yetersiz büyüklükte, yeterli bakımı yapılmayan, yaratıcılıktan çok uzak olduğunu tespit etmiştir. Çocuk oyun alanları çocukların sadece vakit geçirebileceği yerler olarak görülmemeli, bu alanların çocukların zihinsel, ruhsal ve bilişsel gelişimine önemli etki ettiği unutulmaması gerektiğini ön plana çıkarmak istemiştir. Çocuk oyun alanı tasarımı bir uzman ekip eşliğinde tasarlanmalı ayrıca oyunun bir düşünme ve yaratma aracı olduğunu bilmek gerektiğini savunmuştur.

Uz ve Çabuk (2006), Eskişehir de kentsel yeşil alanların çocuklar açısından yeterliliği analiz edilmiş analizlerde coğrafi bilgi sistemleri yayımları kullanılmıştır. Araştırmada çocukluk dönemine ait çeşitli yaş grupları dikkate alınarak Eskişehir iline ait kentsel yeşil alanların çocuklar açısından yeterlilikleri Coğrafi Bilgi Sistemi kullanılarak analiz edilmiştir. Eskişehir kent merkezinde yer alan mahallelerin büyük bir kısmında çocuk sayısı, 1131 ve 8277 çocuk nüfusu arasında değişmektedir. Kent de Söğüt, Bahçelievler, Tunalı, Yenidoğan, Kurtuluş, Alanönü, Akarbaşı ve Hoşnudiye mahallelerinde ise bu sayı, çocuk oyun alanı başına 9028 çocuğa kadar çıkmaktadır. Ertuğrul Gazi mahallesinde çocuk oyun alanı sayısının diğerlerine nazaran fazla olduğu saptanmıştır.

Uluğ (2007), amaç olarak çocuğun açık havaya, oyuna olan gereksinimi karşılayabilecek parkların oluşmasını sağlamaya çalışmıştır. Kuzey Adana'daki çocuk oyun alanlarının materyal ve bitkisel yönden tasarım kriterlerine uyup uymadığını saptayarak, oyun alanındaki sorunların belirlemiş ve çözüm önerileri getirmiştir. Çalışmada veri toplama, analiz, sentez ve sonuca dayalı dört aşamalı bir araştırma yöntemi kullanmıştır. Analiz aşamasında, öncelikle Kuzey Adana kesiminde 13 mahalleden 27 adet çocuk oyun alanında kullanılan otsu ve odunsu bitkiler ile ilgili veriler Seyhan Belediyesi'nden alınarak yerinde saptamalar yapmıştır. Mevcut çocuk oyun alanlarında hangi bitkilerin ne amaçla kullanıldığı konusunda saptamalar yaparak bunlar fotoğraflarla desteklemiştir. Geleceğimizin güvencesi olan çocukların özellikle bu çağlarda psikolojik

ve bedensel gelişimlerini direk olarak etkileyen bu alanlar açısından kötü şartlarda oyun oynadıklarının tespit edildiği bu çalışmada, Avrupa standartlarından oldukça uzak, minimum şartların bile zorlukla sağlandığı alanlara mahkûm edildiği belirlenmiştir. Henüz yasal bir düzenlemeye sahip olmayan bu alanlar için çalışmadaki tespit, bundan sonra çocuk oyun alanları konusunda yapılacak çalışmalar ile önce oyun alanı standartlarının belirlenmesini ve buna bağlı olarak yasal düzenlemelerin oluşturulmasının gerekliliğini savunmuştur.

Türkan (2009), Türkiye'de birçok büyük kentte, çocukların oyun ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri alanların sınırlı sayıda olduğunu göstermeyi amaçlamıştır. Balıkesir ili sınırları içerisindeki çocuk oyun alanlarını incelemiştir. İncelenen çocuk oyun alanları çocukların ve ebeveynlerin isteklerine uygun olmadığını saptamıştır. Bu uygunsuzluğun çözümü olarak tasarlanan çocuk oyun alanları yaş gruplarına göre değerlendirmeye alınmalı, yaş grupları değiştikçe istek ve arzularında değiştiğini göz önünde bulundurulması gerektiğini savunmuştur. Çalışma alanı Balıkesir kentinde bulunan çocuk oyun alanları olup, oyun alanlarının nitelikleri ve nicelikleri yönünden incelenmiş, öneriler geliştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında araştırmacı Balıkesir kentinde çocuk oyun alanları için söz konusu olabilecek planlama ve tasarım ilkelerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Oyun alanlarının artık hayatın bir parçası olarak değerlendirilebilmesi ve bu alanlara gereken önem verilmesi için öncelikli iş sorumlu yerel yönetimlere peyzaj mimarları ile mimarlara, plancılara, eğitimcilere, hastane personeline kısacası meslek yaşamlarında çocukla temas eden her mesleğin eğitime dâhil edilmelidir. Hükümetler ve yerel yönetimler eğitime, yollar ve parklar inşa etmeye olduğu kadar çocuğun okul dışı yaşamının koşullarını hazırlamaya da önem vermelidirler. Yapılacak tüm oyun alanlarında en önemli konu çocuk ve çocuğun istekleri ile ilgilerinin olduğu unutulmamalı ve standartlara bağlı kalarak bu yönde çalışmalar yapılmalıdır.

Taşçı (2010), çocuklara konut bölgelerindeki sokaklarda oyun oynayabileceği aynı zamanda eğitici alanlar sağlamak, sokakların standartların üstünde ve toplumun her kısmına hitap eden sosyal bir alan olması için öneriler getirilmiştir. İç mekâna bağımlı oyun anlayışı ile büyüyen günümüz çocuklarına, kentlerdeki konut alanlarında, sokaklarda güvenli ve sürekli oyun alanları oluşturabilmek çalışma kapsamında öncelikle amaçlananlar arasındadır. Bu amaçla literatür taramasında günümüz sokakları hakkında saptanan sorunlara yer verilmiş ve bu sorunların çözümlerine yönelik dünyada geliştirilen çözümler incelenmiştir. Çalışma kapsamında öncelikle literatür araştırması ve sonrasında

çocuklarla ‘sokak ve oyun’ konulu atölye çalışmaları yapılmıştır. Literatür araştırmasında amaçlanan, dünyada sokakların kamusal bir mekân olarak nasıl ele alındığının incelenmesi ve trafik kaynaklı problemlerin diğer ülkelerde nasıl çözüldüğünün ele alınmasıdır. Toplanan bilgiler, Türkiye’de pek çok sebepten dolayı yayalar tarafından özgürce kullanılmayan sokaklara, yaya dostu bir kimlik kazandırmak için yol göstermektedir. Sokak hakkında görüşlerini almak üzere çocuklarla yürütülen atölye çalışmalarında UIA, CABE, London Play gibi merkezlerin çocuk katılımlı organizasyonları örnek almış ve çocuk katılımının önemi üzerinde durmuştur. Çocukların dünyası yetişkinlerden farklıdır ve farklı gereksinimleri vardır. Bu nedenle sokakların çocuk gözünden ne ifade ettiğini anlamak ve sokak hakkında onların saptadıkları sorunları onlarla tartışarak ele almak bu çalışmanın sağlıklı bir sonuca ulaşması açısından önemli bir gereklilik olarak görmüştür. Yapılı çevreyi çocuk dostu hale getiren tüm çözümler toplumun tamamı için de çok faydalı olduğunu ve tüm dünyada evrensel bir çözümün anahtarı niteliğinde değerlendirilmesi gerektiğini planlamacılar ve yöneticiler tarafından ele alınması gibi önerilerde bulunmuştur. Çocuklar için bir mekan tasarlarırken çocukların görüşlerine önem verilmeli, tüm toplum olarak gelecek nesillere güzel bir çevre bırakabilmek için işbirliği içinde çalışılması gerektiğini savunmuştur.

Yılmaz (2010), çocuk oyun alanlarının ilköğretim çağındaki kullanıcılarca değerlendirilmesi ve tasarım ilkelerinin belirlenmesi amacı ile hazırlanan bu çalışmada çocuk gelişimi incelenmiş, öncelikle çocuk-oyun, çocuk-mekan ilişkileri yapılan literatür çalışmaları ile araştırılmıştır. Ayrıca çocukların fiziksel ve bilişsel gereksinimleri ortaya konmuştur. Konu ile ilgili olarak dünyadan çeşitli çocuk oyun alanı örnekleri de irdelenmiştir. Bu çalışmada İstanbul ili Beşiktaş ilçesindeki Abbasağa Parkı, Kadıköy ilçesindeki Özgürlük Parkı, Sarıyer ilçesindeki Özel Yüzyıl Isıl İlköğretim Okulu ve Üsküdar ilçesindeki 4. Murat İlköğretim Okulu örnek alan olarak seçilmiştir. Seçilen örnek alanlar tarihsel süreç içerisinde ve günümüz koşullarında irdelenmiş, yapılan literatür çalışması ve görsel saptamalarla elde edilen bulgular sonrasında araştırma alanlarının nitelikleri ortaya koymuştur. Örnek alanlarda 7-14 yaş grubundan her araştırma alanında 50’şer çocuk olmak üzere toplam 200 çocuk ile çocuk oyun alanları ile ilgili anket çalışması gerçekleştirmiştir. Daha sonra da bu anket verilerinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Toplumumuzun geleceğini oluşturan çocuklarımızın sağlıklı bir çevrede yetişmesi için onların taleplerine ve gereksinimlerine uygun, çocukları sıkmayacak, bir yandan eğlendirirken diğer yandan eğiten, temiz, iyi planlanmış, eğlenceli ve güvenli

çocuk oyun alanları tasarımı sağlanması önerisinde bulunmuştur. Çocuk oyun alanlarının ilköğretim çağındaki kullanıcılara göre yeterliliği, çocuk oyun alanlarının tasarım ilkelerine uygun olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Toplumun geleceği çocuklar için bu alanlar geleceğe yatırım olarak düşünülerek alan tasarımları bu kriterde ilerlemesi gerektiğini savunmuştur.

Tandoğan (2011), kentin çocuk için daha yaşanır hale getirilmesi, kentsel mekânda çocuk dostu bir çevrenin oluşturulması için açık alanlar ile ilgili olarak planlama, tasarım ve yönetim açısından gerekli olan kriter ve niteliklerin araştırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda kentsel mekânda “Çocuk Dostu Kent” konseptinde kentin çocuk için daha yaşanılır hale gelmesi için ortaya konan amaçlar içinde yer alan “kentsel mekânın tasarımıyla” ilgili amaçlar İstanbul’da irdelenmiştir. Fatih İlçesi’ne bağlı Küçük Ayasofya Mahallesi, Atasehir İlçesi’ne bağlı Atasehir Toplu Konut Alanı, Başakşehir İlçesi’ne bağlı Başakşehir Kiptaş 5. Etap Salacak Sitesi araştırma alanı olarak belirlenmiştir. Seçilmiş olan üç yerleşme alanında ebeveyn ve çocuklarla yapılan anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Hem ebeveyn hem çocuk anket sonuçlarında ortak sonuç beklentisi olarak çocuk oyun parklarının ulaşımının daha güvenli, içerisinde bulunan oyunların çocukların fiziksel-sosyal-zihinsel gelişimini destekleyecek nitelikte olması, eğlendirirken öğreten modern oyun grupları, serbest alanların olması gerektiği ve çocukları yaş gruplarına göre park içerisinde ayrılması gerektiğini istediklerini gözlemlemiştir. Öneri olarak “Çocuk Dostu Kent”in Türkiye’nin de taraf olduğu Çocuk Hakları sözleşmesi ve sözleşmenin belirlediği ana ilkelerden biri olan çocuğun katılımı ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Kendileri için yaratılan mekânların tasarımında çocukların katılımı, çocuğun mutlu ve fiziksel, psikolojik olarak sağlıklı olmasına, dolayısı ile toplum içinde sağlıklı, özgüvenli ve nitelikli bir birey olmasına yardımcı olacağını savunmuştur.

Toksöz (2012), endüstri ve trafik kaynaklı kirleticilerin riskleri ile ilgili görüşlere bilimsel bir yaklaşım getirmesi ve kirleticilerin çocuklar üzerindeki detaylı risk çalışmalarına örnek teşkil etmesi amaçlanmıştır. Bu sonuçlar kullanılarak, belediyelere öneriler getirilecek ve dolayısıyla çalışma çıktıları toplumun yaralanabileceği sonuçları detaylandırmak istemiştir. Yaz ve sonbahar dönemlerinde 30 çocuk oyun alanında hava örnekleri alınmıştır. Oyun alanları buldukları konumlara göre yol kenarı, kentsel ve kırsal olmak üzere üç grupta toplamıştır. Örnekleme işlemi için aktif örnekleme metodu kullanılmış ve toplam 49 UOB (Uçucu Organik Bileşikler) türü üzerinden çalışma yürütmüştür. Sonuçlara göre toplam UOB (Uçucu Organik Bileşikler) konsantrasyonları

yol kenarında yer alan çocuk parklarında, kentsel ve kırsal parklardaki değerlerden yüksektir. UOB türü sayısı kırsal parklarda, yol kenarı ve kentsel parklardakinden daha azdır. Ayrıca birkaç istisna hariç, hidrokarbon düzeyleri yazın sonbahara göre daha düşüktür. Aromatik UOB (Uçucu Organik Bileşikler)'ler tüm parklarda yüksek katkılarıyla (% 62-91) önemli bir rol oynamaktadırlar. BTEKS başlıca bileşenler olup, toplam UOB (Uçucu Organik Bileşikler) emisyonlarının önemli bir miktarını (%39-64) oluşturmaktadırlar. BTEKS oranları, Kocaeli'nde ölçüm yapılan yaz ve sonbahar periyotlarında çocuk parklarındaki UOB'nin (Uçucu Organik Bileşikler) başlıca kaynağının taşıtlar olduğu sonucuna ulaşmıştır. 7-14 yaş grubu çocukların karşı karşıya olduğu risk, 0-6 yaş grubuna göre daha fazla, sonbaharda risk oranı yaza göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca en riskli park grubunu, yol kenarında yer alan parklar olduğunu bunu sırasıyla kentsel parklar ve kırsal parklar takip etmekte olduğunu belirlemiştir. Öneri olarak; UOB bileşiklerinin (özellikle benzen) Kocaeli'nde bulunan çocuk oyun alanlarında düzenli olarak izlenmesi ihtiyacının olduğunu, çocuk parklarında solunum yoluyla UOB bileşiklerine maruz kalma sonucu oluşabilecek sağlık riski değerlendirilmesi yapılması faydalı olacağını savunmuştur. Ayrıca, çalışmadan elde edilen bu sonuçlar, çocuk oyun alanlarında UOB bileşiklerin kontrol stratejilerinin belirlenmesinde hem de gelecekte kurulacak oyun alanlarının konumlarının belirlenmesinde belediyelere öneriler getirilebilmesi açısından yararlı olacağını öngörmüştür.

Kuşuluoğlu (2013), çocukların oyun alanı ihtiyaçlarının önemini vurgulanması ve Kadıköy ilçesinde bulunan kamusal çocuk oyun alanlarını nicel ve nitel olarak değerlendirerek bir çocuk oyun alanı envanteri oluşturmak amacı ile yürütmüştür. Bu veri tabanı sadece nitel olarak değil, nicel olarak da bilgi sunmak amaçlanmıştır. Çalışma literatür araştırması ve alan çalışmasından oluşmaktadır. Araştırma alanı İstanbul'un önemli ilçelerinden biri olan Kadıköy ilçesidir. Çalışma kapsamında Kadıköy ilçesinin fiziksel ve sosyal verileri araştırılmakta, mevcut oyun alanlarının envanterinin oluşturulması için oyun alanlarının nitel ve nicel verileri değerlendirmiştir. İstanbul'un Kadıköy Belediyesi'ne bağlı mevcut çocuk oyun alanlarının nitel ve nicel açıdan değerlendirilmesi, gözlem, fotoğraf ve Kadıköy Belediyesi'nden alınan sayısal bilgilerin değerlendirilmiştir. Etki alanı hesaplama çalışması açısından incelediği zaman, 21 mahallede toplam 62 adet kamusal çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Alansal büyüklükleri toplam 19275,51 m² olarak hesaplamıştır. Kadıköy İlçesi'nde yaşayan 0-14 yaş arası çocuk

sayısı 64106'dır. Çocuk başına düşmesi gereken oyun alanı miktarı 6,5 m² olarak kabul edilirse, Kadıköy İlçesi'nde 415389 m² oyun alanı bulması gerekmektedir. Bu durumda 396113,49 m² oyun alanının eksik olduğu görülmektedir. Çocuk oyun alan teminindeki güçlükler de dikkate alınarak etki alanına girmeyen yerleşim alanlarında bazı sokakların araç trafiğine kapatılarak çocuk oyun mekânları şeklinde değerlendirilmesini önermiştir. Eksik oyun alanları için mevcut park alanlarında ve mahalle içindeki boş alanlardan yararlanılmasını, oyun elemanı çeşitliliği açısından yetersizliği için oyun elemanı seçimlerinde çocuğun fiziksel, bilişsel ve sosyal açıdan destekleyecek elemanlara yer verilmesini, yoğun kullanım ve iklim şartlarının dikkate alınarak elemanların dayanıklı malzemelerden seçilmesi gibi öneriler getirmiştir.

Sarıslan Senyen (2014), seçilen parklardaki çocuk oyun alanlarında göz önünde tutulması gereken güvenlik faktörleri, bu çalışma kapsamında standartlar çerçevesinde değerlendirilerek ortaya konmuştur. Bu araştırma ile oyun alanı elemanlarına yerinde gerçekleştirilebilen muayene ve deneyleri uygulayarak, elemanların standarda uygun ve aykırı yönlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Ankara Çankaya ilçesinde bulunan rekreasyon amaçlı kullanılan İnebolu Parkı, Füsün Sayek Parkı, Öysekent Doğa Parkı'nda bulunan ve aktif olarak kullanılan çocuk oyun elemanları değerlendirilerek artı ve eksi sonuçlar, eksi olan uygunsuzluklar için nelerden kaynaklandığı tespit edilerek giderilmesi yönünde çözüm önerileri getirilmiştir. Son aşamada ise saptanan uygunsuzlukların nasıl giderilebileceği ve tekrarlanmaması için neler yapılabileceği ile ilgili öneriler geliştirilmiştir. İlgili TSE belgelerinin zorunlu hale getirilmesi ve standart maddelerinin ihlali durumlarında cezai yaptırımların uygulanması, standartların anlaşılması, standarda uygun üretim yapılması ve böylelikle uygunsuzlukların ortadan kaldırılması yönünde önemli bir adım olacağını öngörmüştür.

Canlı (2014), amaç olarak çocuklar için özgürce oynayabilecekleri doğal alanların yaratım sürecini belirlemek ve okuyucuyu doğal oyun alanlarının önemi ile ilgili bilgilendirmektir. Yöntem üç aşamada gerçekleşmiştir. Yöntemin ilk aşamasında çocuk ve oyunu tanıyıp, oyunun tarihçesi ile ilgili bilgilere değinilmiştir. Yöntemin gelişme bölümünde çocuğun oyuna olan ihtiyacı, mekânlarda kullanılan malzemeler, oyun alanlarının nitelikleri ile basit ve çağdaş oyun parkları arasındaki farklılıklar incelenmiştir. Yöntemin son aşamasında çağdaş oyun parklarının dünyadaki örnekleri ve tasarım süreçleri incelenmiştir. Gelişen teknolojinin çocuk oyun alanlarına henüz tam anlamıyla yansımadağı, çağdaş çocuk oyun alanlarının henüz sayıca fazla olmadığını, dünyada

örneklerinin olmasına nazaran ülkemizde sayıca hala çok yetersiz olduğunu saptamıştır. Öneri olarak ülkenin gelecekteki çocukların; gelişimlerinin en önemli evrelerini geçirdikleri çocuk oyun alanları peyzaj tasarım ilkeleri ve teknolojiyi dikkate alınarak tasarlanmalı ve çocuk oyun alanları çocukların özgürce kendilerini ifade edebilecekleri alanlardan oluşması gerektiğini savunmuştur.

Balloğlu (2015), Aydın kentinde saptanan parklarda çocuk oyun alanlarının peyzaj mimarlığı disiplini bakımından yeterliliği araştırmış sorunlara çözüm önerisi getirmiştir. Çocuk oyun alanlarının yeterliliğini saptamak amacıyla anket düzenlemiştir. Aydın kentinde seçilen çocuk oyun alanının yeterliliğinin (halk uzman) saptanmasına yönelik olarak sosyal araştırma amaçlı anketler yapılarak araştırılması, çocuk oyun alanlarının tasarım ilkeleri yönünden doğru olup olmadığını irdelenmesi, tasarımlarda seçilen bitkilerin tür seçiminin doğruluğunu saptayıp eksiklikleri ve hataları gidermeye çalışmak, doğayla bütünleşerek oyun oynama imkânı bulan çocukların daha sağlıklı bireyler olarak yetişmelerine imkân sağlayacak ortamları tanımlamak ve Gençlik Parkı (Aydın Kenti) örneğinde çocuk oyun alanlarının nasıl olması gerektiğine ışık tutmak amaçlamıştır. Yerel yönetimlerin parkın güvenliğini sağlanması önemle vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra oyun alanlarının en önemli kullanıcısı olan çocukların istekleri ve ilgilerine yönelik uygulanan parklar çocukların zevkle zaman geçirmek isteyeceği alanlar olacaktır. Yapılan çalışmada ebeveynlerin ve uzman kişilerin görüşleri alınmıştır. Alanı en çok kullanan çocukların görüşlerinin alınmaması eksiklik olup ileride yapılacak olan çalışmada çocukların görüşlerine de yer verilmesi gerektiğini öngörmüştür.

Coşkun (2015), çocuk oyun alanlarında kullanılan oyun elemanlarının tasarım ve güvenlik standartlarına uygunluğunun saptanması, oyun alanlarındaki sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla yürütülmüştür. Araştırma Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan 10 adet parkta yürütülmüştür. Dört aşamada gerçekleşen çalışma yöntemi literatür taraması, alan çalışması ve fotoğraflama, alan çalışması ile literatüre dayalı sentez ve öneri olarak tamamlanmıştır. Çalışma alanlarında kullanılan oyun alanı elemanlarının tasarım ve güvenlik standartlarını tam olarak karşılamadığı, yetersiz, bakımsız ve çocukların fiziksel sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına cevap veremeyecek durumda oldukları saptamıştır. Her yaşta çocuğun bu elemanları kullandıkları göz önünde bulundurulup, onların fiziksel ve gelişimsel özellikleri dikkate alınarak tasarım yapılması gerekmektedir. Kaliteli ve standartlara uygun oyun alanı elemanları elde etmek için yerel

yönetimler, üretici firmalar, denetleyiciler bilinçlendirilmeli ve uygunsuzluk durumunda yaptırım uygulanması gerektiğini öngörmüştür.

Ghaneei (2015), temel amacı 6-10 yaş arası çocukların okul sonrası zaman geçirebilecekleri, ders dışı aktivitelerini gerçekleştirebilecekleri, hareket ve oyun odaklı, doğa ile bağlantılı mekânlar yaratılmasını sağlamak ve içinde bulunduğumuz dönemde çocukların unuttuğu bir oyun alanı olan ‘sokak’ kavramını iç mekâna taşıyarak doğal ama güvenli bir iç mekân tasarımı gerçekleştirmesini sağlamaktır. Proje alanı, Ortaköy, Aydın Sitesi içinde yer alıp, geçmişte sosyal tesis olarak kullanılan bir yapıdır. Sosyal tesis içerisinde planlanan oyunların dış mekândaki oyunlar ile özdeşleşmediği ve daha sınırlı olduğunu bulmuştur. Çocuklara sunulan her yenilik ve imkân ileride, sağlıklı birey olmaları yönünde onlara yapılmış birer yatırımdır. Oynadıkları alan ve mekânların güvenli ve iyi tasarlanmış olması onların kendilerini değerli hissetmelerine neden olur. Bu sebeplerden dolayı ülkemizde de bu anlayışın yerleşmesinin, bu anlayışla oluşturulacak çocuk oyun alanlarının artmasının; toplumsal gelişime katkısı büyük önem taşıdığını savunmuştur. İç mekândaki oyun seçmekte dikkatli olmak gerekir ve seçerken çocukların her tur değerlerini düşünmek önemlidir. Çocuk alanların yapılarında yapım süreci kuralı uygulanması gerektiğini öngörmüştür.

Pola (2015), amaç olarak öncelikle kapsayıcı tasarımı ve bu yaklaşımın ilkelerini detaylı olarak açıklamak, kapsayıcı tasarımın çocuk oyun alanlarını ilgilendiren literatürüne daha dikkatle eğilmek, dünyada, ülkemizde ve özellikle İstanbul’da göze çarpan, hem engelli hem engelsiz kişilerin kullanabileceği başarılı kapsayıcı çocuk oyun alanı örneklerini, bu örneklerin kapsam ve içeriğini kapsayıcı tasarım yaklaşımları açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirmektir. İstanbul’daki çocuk oyun alanlarının tasarım ilkeleri bakımından yetersiz olduğu, bedensel ve ortopedik engelli ve engelsiz çocukların birlikte oynayamadığının farkına varmıştır. Anket çalışması ile literatür taraması sentezinden elde edilen veriler neticesinde bazı sonuçlar çıkarmış ve bu sonuçlar ışığında engelli çocuklar ve kapsayıcı çocuk oyun alanları arasındaki ilişki ile ilgili çıkarımlar yapmış, İstanbul’da belirlenen eksiklikler ile ilgili konuya çözüm niteliğinde çeşitli öneriler geliştirmiştir. Çocuk oyun alanı tasarımlarında kapsayıcı tasarım yaklaşımlarının dikkate alınması ve kapsayıcı tasarım ilkeleri kapsamında tasarımlar yapılması gerektiğini böylece hem engelli hem engelsiz çocuklar bir arada oynayabilecek ve oyun oynama ihtiyaçlarını karşılayarak sağlıklı gelişimlerini devam ettirebileceklerini öngörmüştür.

Muhacir ve Özalp (2016), çocuk oyun alanlarının planlama ve tasarımı aşamasında temel alınması öngörülen yeterlilik ve kalite kriterlerinin ve etki derecelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Literatürdeki araştırmalardan ve uzman görüşlerinden yararlanarak planlama ve tasarım süreçlerine ait temel kriterler ve bu kriterlere ilişkin alt kriterler belirlenmiş ve etki dereceleri AHP yöntemi kullanılarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçta yeterli ve kaliteli bir çocuk oyun alanının planlama ve tasarımında hangi kriterlerin temel alınabileceği ve bu kriterlerin birbirlerine göre etkileri yorumlanmıştır. Bu bağlamda yeterli ve kaliteli bir çocuk oyun alanının oluşturulmasında planlama kriterleri bazında güvenlik, erişilebilirlik ve engelli erişimi kriterlerinin, tasarım kriterleri bazında ise oyun elemanlarının malzemesi, bitki varlığı ve oyun elemanlarının çeşidi kriterlerinin önemli olduğu tespit edilmiştir. Fiziksel planlama ve tasarım süreçlerinin birbirinden farklı süreçler olduğu gerçeği ile çocuk oyun alanının yapılacağı alanın sahip olduğu mevcut fiziksel koşullar ve yeterliliklerin planlama süreçlerine yön verebileceği, ayrıca tasarımcının mekân algısı, çocuğun beklentileri ya da her ikisinin perspektifinin de tasarım süreçlerine ilişkin algıyı ve tasarımı değiştirebileceğini öne sürmüştür.

Acar (2017), çocuk oyun alanlarında güvenlik kriterinin önemini vurgulamak amaçlanmıştır. Proje alanı İstanbul ili Fatih ilçesinde bulunan seçilmiş 10 parktır. Bu çalışmada yöntem olarak her park için NPSS kriterlerine ilişkin formalar doldurulmuş, ebeveyn görüş ve ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Araştırma kapsamında; ilçede bulunan mevcut parkların ihtiyacı karşılayabilecek sayıda ve nitelikte olmadığı, parkların önemli bir kısmının geleneksel çocuk oyun alanı olduğu, yaş gruplarına göre ayrılmadığı, uyarı levhalarının bulunmadığı, engelliler için Fındıkzade Çukurbostan ve Çarşamba Çukurbostan parkı dışında bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Çocukların fiziksel, zihinsel ve ruhsal olarak gelişimine katkı sağlayacak alanlar parklarda revize edilmeli, Fatih ilçesindeki çocuk nüfusunun fazla olmasından dolayı ihtiyaç gereği yeni parklar yapılmalı ve bu parklar yapılırken yaş gruplarına göre ayrılmalı, kullanım levhaları olmalı, engellilere göre özel tasarımlar yapılmalı ve güvenli oyun grupları kullanılmalı şeklinde öneriler getirmiştir.

Yönez (2017), çocuk parklarının tasarım kriterlerini incelemek, çocuk parklarındaki güvenlik sorunlarını tespit etmek ve çözüm önermek, çocuk parklarıyla ilgili ülkemizde kullanılan standartları incelemek ve inceleme sonucunda eksikleri tespit ederek öneriler sunmayı hedeflemiştir. Yöntem olarak literatür taraması ve saha araştırması kullanmıştır.

Şehirlerde yerel belediyeler ve büyükşehir belediyeleri tarafından üstlenilen çocuk oyun alanı oluşturma sorumluluğu, gerek tasarım gerekse güvenlik yönünden birçok açıdan yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır. Oyun alanının kurulabileceği alan standartlarla belirlenmeli ve denetlenmeli, standartlarla oyun alanının olabileceği minimum kurulum miktarı belirlenmeli, kentler için kişi başına düşecek oyun alanı miktarı belirlenmeli ve oyun alanı ihtiyacı bu sayıya göre giderilmeli, oyun alanı oluşturulurken doğal oyun ekipmanı kullanım şartı getirilmeli, ülkemizde çocuk oyun alanlarında yaşanan kazalarla ilgili istatistiklerin hazırlanması gerektiği gibi önerilerde bulunmuştur.

Danesharasteh (2017), çalışmada Tebriz Elgöli parkının ve içerisinde yer alan çocuk oyun alanlarının kullanıcılar tarafından nasıl değerlendirildiğinin ve çocukların sosyal ve fiziksel gelişmeleri üzerindeki etkilerinin ortaya çıkarılması amaçlamıştır. Literatür taraması, alan gözlem notları ve anket çalışması ile çalışma yürütülmüştür. Elgöli Parkı erişilebilirlik açısından kısmen sorunlar içermektedir; Park bir bütün olarak çocukların sosyal ve fiziksel gelişiminde olumlu etkilere sahiptir, ancak içerisinde yer alan oyun alanları yetersizlikler barındırmaktadır; Bu durum çocuk gelişimindeki olumlu etkileri kısıtlamakta ve oyun alanlarının ebeveynler tarafından az tercih edilmesine neden olduğu ortaya çıkarılmıştır. parkların, engelli ya da engelsiz bütün yaş gurubundaki insanların rahatça erişebileceği ve kullanabileceği şekilde düzenlenmesi gerektiğini savunmuştur.

Aka (2018), çocukları suçtan uzak tutmak, sosyalleşmelerini sağlamak, kuşaklar arası iletişimi tesis etmek ve sağlıklı birer birey olarak yetişmelerini sağlamak için yerel yönetimlerin bu konuda yaptığı çalışmalarını inceleyerek, eksiklikleri saptayarak çözüm önerileri sunmayı amaçlamıştır. Çalışma alanı olarak Esenler Belediyesinin çalışmalarını belirlemiştir. 2012-2016 yılı faaliyet raporları, stratejik raporlar, resmi internet sitesi incelemiştir. Esenler Belediyesi'nin Türkiye'de ilk defa uyguladığı "Çocuk Sokağı ve Anne Çocuk Kampüsü" ile "Dede-torun Merkezi" uygulamalarının çocukların rahatça oyun oynamaları ve kuşaklar arası iletişim gibi iki önemli sorunun çözümünde yardımcı olduğu görülmüştür. Bu kapsamda belediyeler tarafından özellikle bu iki uygulamanın örnek alınması önerilmiştir.

Çor (2018), İstanbul ilçesi Avrupa yakası genelindeki yerel yönetimlerin, mevcut çocuk parkı ekipmanlarının tasarım ve uygulama süreçlerinde tasarım pratiğinin, mevcut durumu içerisindeki yerini araştırıp, dünya literatürü içerisinde çocuk oyun parkı tasarım ve üretim süreçlerini inceleme, Başakşehir semti içerisindeki çocuk oyun alanı

ekipmanlarının oyun değeri ve tasarım kriterleri açısından incelemek amaçlanmıştır. Literatür taraması ve gözlem çalışmaları ile çalışmayı yürütmüştür. Başakşehir İlçesi'nde bulunan 47 adet kamusal ocuk oyun alanı, oyun elemanı çeşitliliği ve oyun değeri açısından incelemiştir. Oyun alanlarının genelinde “geleneksel oyun elemanları”, dört oyun alanında ise ağdaş bir oyun alan ve macera oyun elemanları bulunmaktadır. Başakşehir ilçesinde mevcut alanlarda geleneksel oyun parklarının dışında ağdaş ya da doğal anlamda oyun değeri yüksek oyun elemanının az olduğu görmüştür. Oyun elemanı çeşitliliği açısından yetersiz kalan oyun alanlarında, oyun elemanı seçimlerinde çocuğun fiziksel, bilişsel ve sosyal açıdan gelişimini destekleyecek elemanlara yer verilmesi gerektiğini savunmuştur.

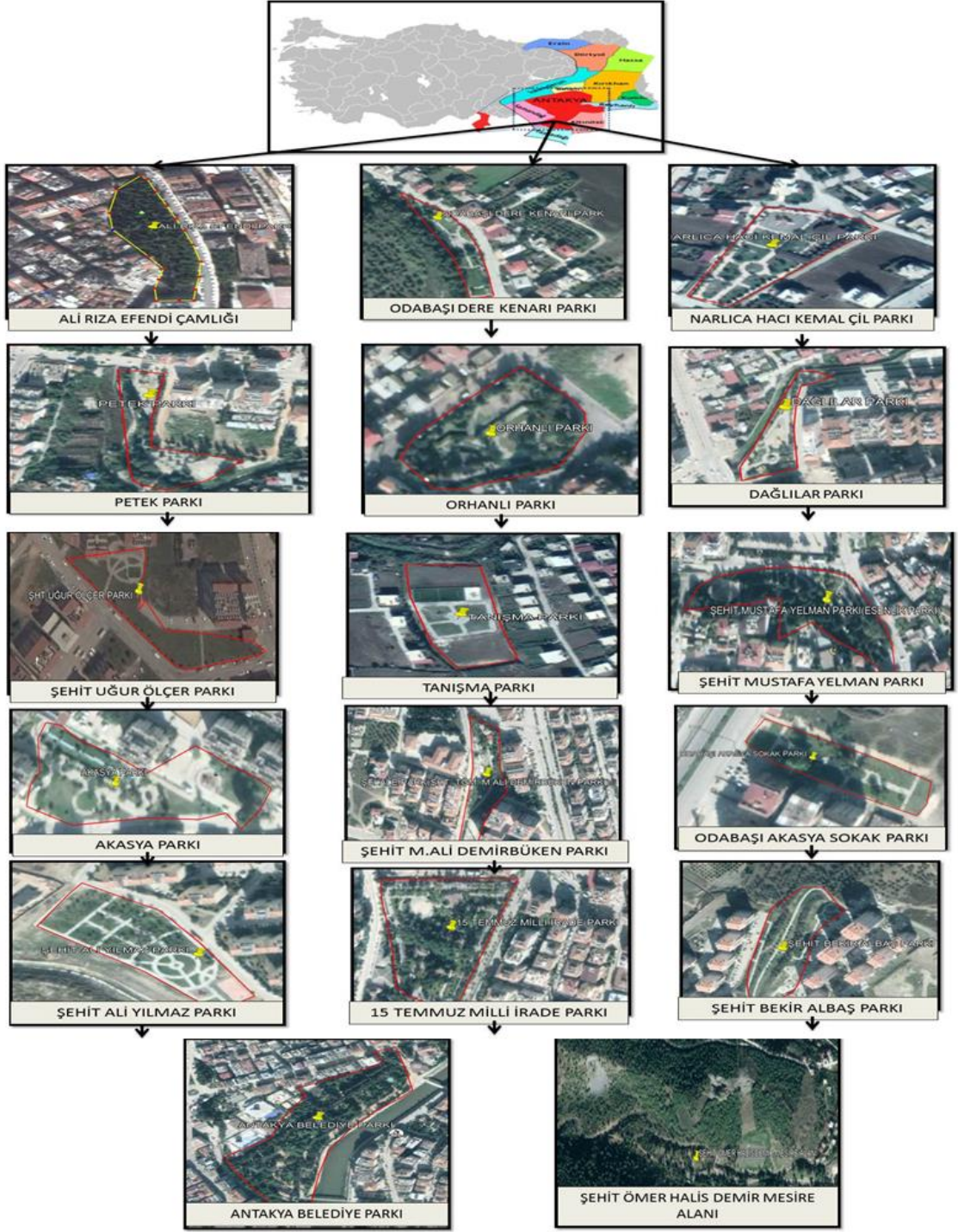

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Materyal

Araştırmanın ana materyalini çalışma alanı oluşturmaktadır. Araştırma alanını Hatay ilinin merkez ilçesi Antakya merkezdeki çocuk oyun alanlarını barındıran 5000 m²'nin üzerindeki parklar oluşturmaktadır. Parkların seçiminde her mahalleden en fazla 2 park olmasına özen gösterilmiştir. Parkların seçiminde farklı mahallelerde oturan farklı sosyo ekonomik ve kültürel yapıya sahip çocuk ve ebeveynlerinin isteklerini belirleme düşüncesi etken olmuştur. Araştırma alanı olarak seçilen parklara ilişkin veriler Çizelge 1'de yer almaktadır. Toplam 17 adet parkta bu çalışma yürütülmüştür. Araştırma alanı olarak seçilen parkların kuruluş yılları 1990 öncesi ile 2017 yılları arasında gerçekleşmiştir (Çizelge 3.1). Araştırma alanı olarak seçilen parkların konumu Şekil 3.1.'de verilmektedir.

Araştırma alanı içerisinde bulunan mevcut donatılar, literatür taramasında elde edilen veriler, TÜİK güncel verileri, anket formları, parklara ait Antakya Belediyesinden elde edilen veriler, Nikon Coolpix P510 fotoğraf makinesi, Google Earth uydu görüntüleri, IBM SPSS Statics 20, Photoshop CS6, Microsoft Office programları araştırmanın yardımcı materyallerini oluşturmaktadır.

Şekil 3.1. Çalışma alanı konumu

Çizelge 3.1. Araştırma alanı olarak seçilen parklara ilişkin veriler

PARK NO	PARKIN ADI	BULUNDUĞU ADRES/MAHALLE	KURULUŞ YILI	TOPLAM PARK METRAJİ (m2)
1	ALİ RIZA EFENDİ ÇAMLIĞI	AYHAN BEKLER SOKAK	1995 öncesi	5223
2	ODABAŞI DERE KENARI PARKI	ODABAŞI MAHALLESİ	2014	5239
3	NARLICA HACI KEMAL ÇİL PARKI	NARLICA MAHALLESİ	2011	5358
4	PETEK PARKI	GAZİ MAH.	1997	5473
5	ORHANLI PARKI	SOFULAR MAHALLESİ	2000 öncesi	5852
6	DAĞLILAR PARKI	ÜRGENPAŞA MAHALLESİ	2011-2012	5924
7	ŞEHİT UĞUR ÖLÇER PARKI	SARAYKENT MAHALLESİ GOLD SİTESİ ÖNÜ	2015	5954
8	TANIŞMA PARKI	TANIŞMA MAHALLESİ	2018	6263
9	ŞEHİT MUSTAFA YELMAN PARKI	ESENLIK MAHALLESİ	2002	6358
10	AKASYA PARKI	AKASYA MAH. 500 KONUTLAR PARKI	2006	6646
11	ŞEHİT M.ALİ DEMİRBÜKEN PARKI	ESENTEPE MAH. ŞELELE PARKI	2007	7364
12	ODABAŞI AKASYA SOKAK PARKI	ODABAŞI MAHALLESİ MİGROS KARŞISI	2016	8834
13	ŞEHİT ALİ YILMAZ PARKI	ALTINÇAY MAHALLESİ 1. ETAP TOKİ ARKASI	2016	14576
14	15 TEMMUZ MİLLİ İRADE PARKI	KANATLI MAHALLESİ	2017	16712
15	ŞEHİT BEKİR ALBAŞ PARKI	AKASYA MAH. 3. ETAP TOKİ KONUTLARI ARKASI	2016	19500
16	ŞEHİT ÖMER HALİS DEMİR MESİRE ALANI	TAHTAKÖPRÜ MAHALLESİ	2017	400000
17	ANTAKYA BELEDİYE PARKI	KIŞLASARAY NAHALLESİ	1990 öncesi	56770

3.1.1. Araştırma alanı mevcut durum bilgileri

Antakya ilçesinde yer alan 17 park araştırma alanı olarak seçilmiştir. Parkların seçiminde Antakya ilçesinde yer alan 17 park araştırma alanı olarak seçilmiştir. Parkların seçiminde büyüklük ve konum etken olmuştur.

3.1.1.1. Ali Rıza Efendi Çamlığı Parkı; Ayhan Bekler Sokak'ta bulunan Ali Rıza Efendi Çamlığı çocuk oyun alanı 5223 m² parkın içerisinde 120m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.1). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak ve tahterevalli bulunmaktadır. Kum zemindir. Bitkisel tasarımında ağırlıklı olarak; *Pinus nigra*, *Euonymus japonicus*, *Pyracantha coccinea* türleri tercih edilmiştir (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.1. Ali Rıza Efendi Çamlığı Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.2. Odabaşı Dere Kenarı Parkı; Odabaşı mahallesinde bulunan Odabaşı Dere Kenarı Parkı çocuk oyun alanı 5239 m² parkın içinde 130 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.2). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak bulunmaktadır. Kum zemindir. Bitkisel tasarımında; *Prunus cerasifera pissardii nigra*, *Laurus nobilis*, *Pinus nigra*, *Pittosporum tobira nana* türleri tercih edilmiştir (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.2. Odabaşı Dere Kenarı Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.3. Narlıca Hacı Kemal Çil Parkı; Narlıca mahallesinde bulunan Narlıca Hacı Kemal Çil Parkı çocuk oyun alanı 5358 m² parkın içinde 150 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.3). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak grubu ve tahterevalli bulunmaktadır. Kum zemindir. Parkta birkaç noktada *Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera' bitki türü tercih edilerek oldukça zayıf bir bitkisel tasarım yapılmıştır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.3. Narlıca Hacı Kemal Çil Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.4. Petek Parkı; Gazi mahallesinde bulunan Petek Parkı çocuk oyun alanı, 5473 m² parkın içinde 125 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.4). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak ve tahterevalli bulunmaktadır. Kum zemindir. *Pinus nigra*, *Arecastrum romanzoffianum* bitki türleri tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.4. Petek Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.5. Orhanlı Parkı; Sofular mahallesinde bulunan Orhanlı Parkı çocuk oyun alanı 5852 m² parkın içinde 100 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.5). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak bulunmaktadır. Kum zemindir. *Acer negundo*, *Pinus nigra* bitki türleri tercih edildiği gözlemlenmiş ve oldukça zayıf bir bitkilendirmenin olduğu görülmüştür (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.5. Orhanlı Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.6. Dağlılar Parkı; Ürgenpaşa mahallesinde bulunan Dağlılar Parkı çocuk oyun alanı, 5924 m² parkın içinde 140 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.6). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grupları bulunmaktadır. Kum zemindir. *Arecastrum romanzoffianum*, *Acer negundo*, *Cupressus macrocarpa* 'Goldcrest' bitki türleri mevcuttur (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.6. Dağlılar Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.7. Şehit Uğur Ölçer Parkı; Saraykent mahallesinde bulunan Şehit Uğur Ölçer Parkı çocuk oyun alanı, 5954 m² parkın içinde 150 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.7). Parkta

geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak grubu ve tahterevalliler bulunmaktadır. Kum zemindir. *Chamaerops Excelsa*, *Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'*, *Euonymus Japonica Aurea* bitki türleri tercih edilmiştir (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.7. Şehit Uğur Ölçer Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.8. Tanışma Parkı; Tanışma mahallesinde bulunan Tanışma Parkı çocuk oyun alanı, 6263m² parkın içinde 120 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.8). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Laurus nobilis* bitki türü tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi durumları için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır. Çocuklar kaydırdan kayarken kaydırağın bitiş noktaları ile zemin arasındaki yüksekliğin orantılı olmaması, çocukların kaza yaşamasına neden olduğu gözlemlenmiştir (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.8. Tanışma Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.9. Şehit Mustafa Yelman Parkı; Esenlik mahallesinde bulunan Şehit Mustafa Yelman Parkı, çocuk oyun alanı 6358m^2 parkın içinde 140 m^2 büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.9). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak, kaydırak grubu ve tahterevalli bulunmaktadır. Kum zemindir. *Arecastrum romanzoffianum*, *Laurus nobilis*, *Pittosporum tobira* bitki türleri tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.9. Şehit Mustafa Yelman Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.10. Akasya Parkı; Akasya mahallesinde bulunan çocuk oyun alanı, 6646 m² parkın içinde 120 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.10). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Prunus cerasifera 'pissardii nigra'*, *Acer negundo* bitki türleri tercih edilirken çim zemin kötü durumdadır. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi durumları için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.10. Akasya Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.11. Şehit Mehmet Ali Demirbükten Parkı; Esentepe mahallesinde bulunan Şehit Mehmet Ali Demirbükten Parkı çocuk oyun alanı 7364 m² parkın içinde 120 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.11). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Platanus orientalis*, *Arecastrum romanzoffianum*, *Euonymus japonica* bitki türleri tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.11. Şehit Mehmet Ali Demirbükten Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.12. Odabaşı Akasya Sokak Parkı; Odabaşı mahallesinde bulunan Odabaşı Akasya Sokak Parkı çocuk oyun alanı, 8834 m² parkın içinde 120 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.12). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Eucalyptus globulus*, *Prunus Cerasifera 'Pissardii Nigra'*, *Acer negundo* bitki türleri tercih ediliken çim zemin oldukça bakımsızdır. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.12. Odabaşı Akasya Sokak Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.13. Şehit Ali Yılmaz Parkı; Altınçay mahallesinde bulunan Şehit Ali Yılmaz Parkı çocuk oyun alanı 14576m² parkın içinde 120 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.13). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Prunus cerasifera* 'Pissardii Nigra', *Acer negundo* bitkileri tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.1.13. Şehit Ali Yılmaz Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.1.1.14. 15 Temmuz Milli İrade Parkı; Kanatlı mahallesinde bulunan 15 Temmuz Milli İrade Parkı çocuk oyun alanı, 16712 m² parkın içinde 300 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.14). Parkta geleneksel oyun elemanlarından ziyade daha modern oyun grupları kullanılmıştır. Parkta yaş gruplarına göre bir düzenleme olduğu saptanmıştır. Oyun grupları yaşa göre tercih edilmiş 3-6 yaş grubu için ayrı 6-12 yaş grubu için ayrı oyun grupları tercih edilmiştir (Şekil 3.1.1.15). *Pinus sylvestris*, *Platanus orientalis*, *Robinia pseudoacacia umbraculifera*, *Euonymus japonica*, *Buxus sempervirens*, *Cycas revoluta*, *Viburnum tinus*, *Pyracantha coccinea*, *Chamaerops excelsa*, *Prunus cerasifera* 'Pissardii Nigra' başta olmak üzere birçok bitki türü parkta mevcuttur. Ayrıca topiary (budama sanatı) ile oluşturulan hayvan ve insan figürleri bulunmaktadır. Park zemini EPDM kauçuk tercih edilmiştir (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.14. 15 Temmuz Milli İrade Parkı Çocuk Oyun Alanı (0-6 yaş)

Şekil 3.1.15. 15 Temmuz Milli İrade Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş)

3.1.1.15. Şehit Bekir Albaş Parkı; Akasya mahallesinde bulunan Şehit Bekir Albaş Parkı çocuk oyun alanı 19500 m² parkın içinde 130 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.1.16). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. Parkta yaş gruplarına göre bir düzenleme olduğu saptanmıştır. Oyun grupları yaşa göre tercih edilmiş 0-6 yaş grubu için ayrı 6-12 yaş grubu için ayrı oyun grupları tercih edilmiştir (Şekil 3.1.1.17). *Cupressus macrocarpa Goldcrest, Acer negundo, Pittosporum*

tobira, *Euonymus japonica* bitki türleri tercih edilmiştir. Ebeveynlerin çocukların yanında gelme durumunda beklemesi ve dinlenmesi durumları için park çevresinde oturma bankları bulunmaktadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.16. Şehit Bekir Albaş Parkı Çocuk Oyun Alanı (0-6 yaş)

Şekil 3.1.17. Şehit Bekir Albaş Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş)

3.1.1.16. Şehit Ömer Halisdemir Mesire Alanı; Tahtaköprü mahallesinde bulunan Şehit Ömer Halisdemir Mesire Alanı çocuk oyun alanı 400000 m² parkın içinde 200 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.18). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu bulunmaktadır. Kum zemindir. *Pinus sylvestris* bitki türü ağırlıklı olan parkta bitkisel alanlar oldukça bakımsızdır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.18. Şehit Ömer Halisdemir Mesire Alanı Parkı Çocuk Oyun Alanı (6-12 yaş)

3.1.1.17. Antakya Belediye Parkı; Kışlasaray mahallesinde bulunan Antakya Belediye Parkı çocuk oyun alanı 56770 m² parkın içinde 10000 m² büyüklüğündedir (Şekil 3.1.19). Parkta geleneksel oyun elemanlarından salıncak ve kaydırak grubu ve modern oyun elemanlarından ahşap oyun grubu, tırmanma duvarları, uçak görünümlü kaydırak grupları bulunmaktadır. Ancak çocuk oyun alanları tek bir yerde konumlandırılmamıştır. Parça parça alanlarda çocuk oyun alanları vardır. Park zemini EPDM kauçuk tercih edilmiştir. *Acacia cyanophylla*, *Pinus sylvestris*, *Arecastrum romanzoffianum*, *Robinia pseudoacacia umbraculifera*, *Euonymus japonica*, *Buxus sempervirens*, *Cycas revoluta*, *Viburnum tinus*, *Pyracantha coccinea*, *Chamaerops excelsa*, *Prunus Cerasifera 'Pissardii Nigra'* bitki türleri tercih edilmiş fakat bakımsızlıktan ve kepçe vb. araçların park içerisinde çalışırken bitki köklerinin zarar görmesinden dolayı çoğu bitki türü kötü durumdadır (Anonim, 2019).

Şekil 3.1.19. Antakya Belediye Parkı Çocuk Oyun Alanı

3.2. Metod

Çocuk oyun alanlarının toplumu oluşturan bireylerin gelişiminde önemli bir role sahip oyun alanlarının tasarımında kullanıcılarının görüşlerini belirlemek ve oyun alanlarını bu isteklere göre değerlendirmek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla çalışma 6 aşamada gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın akış diyagramı Şekil 3.2. de yer almaktadır.

Çalışmanın birinci aşamasında çocuk - oyun ilişkisi çocuk oyun alanları ile ilgili çalışmalar ve bu konu ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilerek çalışmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Çalışmanın konusuna karar verilmiştir. Çocuk oyun alanları tasarımında çocukların isteklerinin belirlenmesi üzerine çalışma kurgulanmıştır.

İkinci aşamada çocukların isteklerinin nasıl öğrenileceği üzerinde yoğunlaşmış ve özellikle henüz konuşma becerisi tam kazanmamış kendini ifade etmekte zorlanacağı düşünülen okul öncesi 0-6 yaş grubu için anket sorularını hazırlayabilmek amacı ile okul öncesi ve sınıf branş öğretmenleri ile görüşülerek anket formları hazırlanmıştır.

Çocukların parklardan ne istediklerini saptamak amacıyla 33 sorudan oluşan bir anket formu 10 uzman eşliğinde hazırlanmıştır. Soruların içerisinde bilip-bilmediği kavramla, çocukların hayal dünyasıyla- gerçek arasındaki denge, sorulardan sıkılıp cevaplamama sorunları dikkate alınmıştır. Uzman kişilerin denetiminde ilk önce anket

formları yüz yüze uygulanmış ve soruların işlerliği kontrol edilerek, yeniden düzenlenmiş anket formuna son hali verilmiştir.

Anket formunu oluşturan sorular iki farklı yaş grubuna hitap edecek şekilde hazırlanmış, bu nedenle iki ayrı anket formu düzenlenmiştir. Anket formundaki sorular çocukların demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri ile ilgili (4 soru), parkı kullanma durumları ve mevcut durum hakkındaki görüşlerini öğrenmek üzere (19 soru) ve parklardan beklentileri ve istediklerini belirlemek üzere (10 soru) olarak 3 alt başlık formatında 33 adet sorudan oluşmaktadır. Oyun alanları ile ilgili istek ve görüşlerini belirlemek üzere hazırlanan sorularda resimlerden yararlanılmıştır. Toplamda 9 adet oyun alanı fotoğrafı seçilmiştir. Her 3 oyun alanı fotoğrafının çocuğun farklı bir gelişimine katkı göstermesine dikkat edilmiştir. Örneğin su oyunu, çiçek resim tahtası ve kum oyunu ile ilgili verilen fotoğraflar çocukların sosyal gelişimlerine, alçalan-yükselen tepelikler, boyalı zemin, renkli zemin oyunları ile ilgili fotoğraflar çocukların zihinsel gelişimlerine ve tırmanma simidi, ip tırmanma ve zıplama oyunu ile ilgili fotoğraflar ise fiziksel gelişimlerini destekleyecek şekilde seçilmiştir. Oyun alanlarında kullanılmasını istedikleri bitki çeşitlerini belirlemek üzere hazırlanan soruda da fotoğraflardan yararlanılmıştır. Çocukların bitki olarak ne istediği, bitkiyi ne için kullanmak istediğini belirlemek amacıyla 7 fotoğraf seçilmiştir. Her bir fotoğraf amaca yönelik olarak seçilmiştir.

Üçüncü aşamada parkların mevcut durumunu belirlemek amacıyla gözlem formları hazırlanmıştır. Gözlem formlarının içeriğinde seçilen parklardaki donatıların durumu, oyun elemanlarının durumu, bitkisel tasarım durumu, bakım, zemin döşeme vb. tüm alt başlıkların parklarda olup olmadığı saptanmak istenmiştir. Hazırlanan gözlem formları 17 parkta tek tek gezilerek doldurulmuştur.

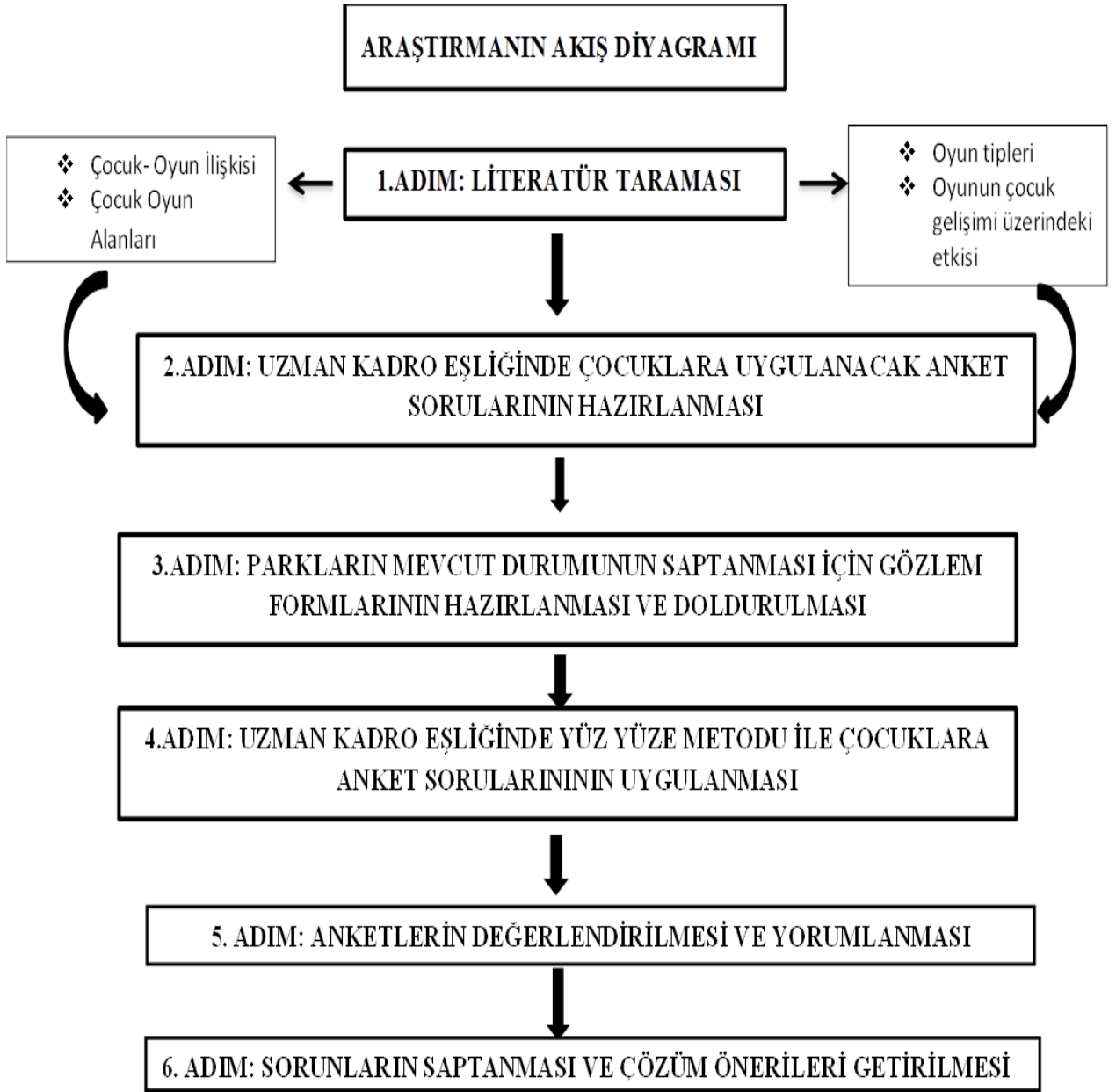
Dördüncü aşamada anket formları uzman kişiler eşliğinde 0-6 ve 6-12 yaş grubu çocuklara yüz yüze metodu ile uygulanmıştır. Anket formları her yaş grubundan 50 çocuk olmak üzere toplam 100 çocuğa uygulanmıştır.

Beşinci aşamada anket formlarının SPSS programı kullanılmıştır. Anket sorularının demografik özellikler, parkı kullanma durumları ve mevcut durum hakkındaki görüşleri, çocukların parklardan beklentileri ve istedikleri oyun alanı ve oyun elemanları, oyun alanında bitki seçimi ile ilgili görüşleri frekans analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Bağımlı olan sorular arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için ki-kare (chi-square) analizi tercih edilmiş, yaş durumu ve cinsiyet durumuna göre ilişkisi belirlenmiştir. Örneğin;

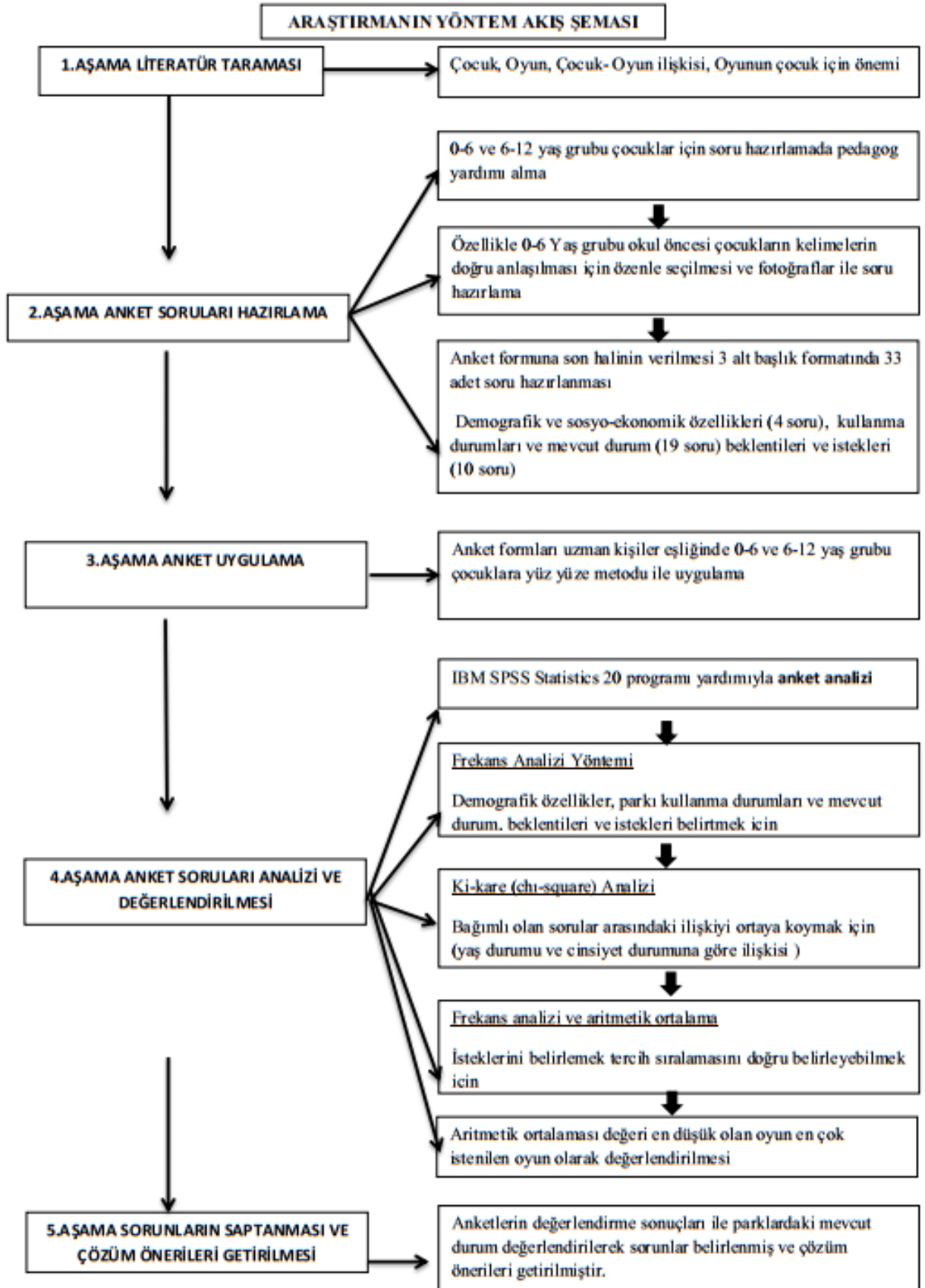
‘erkek çocukları mı parkta daha çok eğleniyor yoksa kız çocukları mı?’ sorusunun cevabı Ki-kare analizi yardımıyla bulunmuştur.

Çocuk oyun alanları ve bitki ile ilgili isteklerini belirlemek üzere oluşturulan sorular ise tercih sıralamasını doğru belirleyebilmek için frekans analizi ve aritmetik ortalama kullanılarak bulunmuştur. Anket formunda en çok istenen oyundan başlayarak sıralama yapmaları istenmiş ve her istenen oyunun sıralaması puanını oluşturmuştur. Oyun sıralamasında 1 den 9’a kadar olan oyunlarda sıralamayla aynı puan atanmıştır. Örneğin; 1. Sırada tercih edene 1 puan, 2. Sırada tercih edene 2 puan, 3 Sırada tercih edene 3 puan, 4. Sırada tercih edene 4 puan, 5. Sırada tercih edene 5 puan, 6. Sırada tercih edene 6 puan, 7. Sırada tercih edene 7 puan, 8. Sırada tercih edene 8 puan, 9 Sırada tercih edene 9 puan verilmiştir. Her sırada tercih eden kişi sayısı ile puan çarpılarak çıkan sonuçlar toplamı bulunmuştur. Bulunan toplam değer ankete katılan kişi sayısına bölünerek oyunların aritmetik ortalaması bulunmuştur Aritmetik ortalama değeri en düşük olan oyun, en çok istenilen oyun olmuştur. Aritmetik ortalama azaldıkça çocuk oyun parkı oyun çeşidi isteği artmaktadır (Turan, 2019).

Altıncı bölümde ise anketlerin değerlendirme sonuçları ile parklardaki mevcut durum değerlendirilerek sorunlar belirlenmiş ve çözüm önerileri getirilmiştir.

Şekil 3.2. Çalışma Akış Şeması

Şekil 3.3.Yöntem Akış Şeması

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Çocukların oyun alanlarından isteklerini belirlemek üzere gerçekleştirilen anketler SPSS programı ile değerlendirilme sonuçları aşağıda üç başlık altında verilmiştir.

4.1. Ankete Katılan Çocukların Demografik Yapı ve Sosyo Ekonomik Durumları

Ankete katılan 100 çocuktan % 49'unu erkek öğrencilerin, % 51'ini kız öğrencilerin oluşturduğu gözlemlenmiştir. Ankete katılan 100 çocuktan % 50'sini 0-6 yaş grubu, % 50'sini 6-12 yaş grubu olduğu gözlemlenmiştir. Tez çalışmasında bu anket sorusu isteğe bağlı olarak %50 0-6 yaş grubu - %50 6-12 yaş grubu olacak şekilde uygulanmıştır (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1. Ankete Katılan Çocukların Cinsiyet ve Yaş Durumu

CİNSİYET	%	Yaş aralığı	%
Erkek	49,0	0-6 yaş	50,0
Kız	51,0	6-12 yaş	50,0
TOPLAM	100,0		100,0

Ankete katılan çocukların anne meslekleri irdelendiğinde; % 30'u memur, %1'i emekli, %4'ü işçi, %48'i ev hanımı, %17'si diğer meslek grubudur. Emekli ve işçi meslek grubunun, diğer mesleklere nazaran daha az olduğu gözlemlenmiştir. Ankete katılan çocukların baba meslekleri ise, % 33'ü memur, %3'ü emekli, %27'si işçi, %4'ü işsiz ve %33'ü diğer meslek grubundadır. Emekli ve işsiz meslek grubu oranlarının diğer mesleklere oranla daha az olduğu görülmektedir (Çizelge 4.2). Çocuklara anne-babalarının meslek durumları, ebeveynlerin sosyo ekonomik durumlarını analiz etmek amacı ile sorulmuştur. Ailelerin orta gelir grubunda oldukları belirlenmiştir.

Çizelge 4.2. Ankete Katılan Çocukların Baba-Anne Mesleği

Baba mesleği	%	Anne mesleği	%
Memur	33,0	Memur	30,0
Emekli	3,0	Emekli	1,0
İşçi	27,0	İşçi	4,0
İşsiz	4,0	Ev Hanımı	48,0
Diğer	33,0	Diğer	17,0
TOPLAM	100	TOPLAM	100,0

4.2. Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Parkların Mevcut Durum Hakkındaki Görüşleri

Anket sonuçlarına göre çocukların %75'ine yakın mesafede park bulunduğu, %25'inin ise yakın mesafesinde park olmadığı belirlenmiştir. Çocuk oyun alanlarının yakın mesafede olması çocukların güvenli bir şekilde ulaşabilecekleri konumda olmasının ifadesi olarak algılanabilir (Çizelge 4.3).

Çizelge 4.3. Ankete Katılan Çocukların Mahallerinde veya Yakın Mesafede Park Olup Olmadığı

Yakın mesafede park var mı?	%
Evet, var	75,0
Hayır, yok	25,0
TOPLAM	100,0

Ankete katılan çocukların %4' ü hergün çocuk oyun alanında vakit geçirmektedir. Çocukların %36'sı sadece hafta sonu oyun alanında vakit geçirirken, %45'i haftada 1-2 kez gitmektedir. Çocukların %15'inin ise oyun alanlarını hiç kullanmadıkları saptanmıştır. Ankete katılan çocukların %15'inin çocuk oyun alanından beklentilerini, isteklerini karşılayamadığı, yeterince ilgi çekici olmaması gibi nedenlerden dolayı bu alanları tercih etmediği belirlenmiştir (Çizelge 4.4).

Çizelge 4.4. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı

Parklara gitme sıklığı	%
HER GÜN	4,0
HAFTA SONU	36,0
HAFTADA 1-2	45,0
HİÇ GİTMİYORUM	15,0
TOPLAM	100,0

Çocuklar oyun alanlarını çok değişik amaçlar için kullanmaktadır. Çocuk oyun alanına arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirip, oynamak için gidenler %41 oranıyla ilk sırayı oluşturmaktadır. Çocukların %30'u diğer sebeplerden dolayı oyun alanını tercih etmektedir. Çocukların %15'i top oyunları oynamak ve paten kaymak için, çocukların %14'ü ise ip atlama, yakantop, istop vb. geleneksel oyunları oynamak için çocuk oyun alanına gittiği belirlenmiştir. Çocukların oyun alanlarını neden tercih ettiği sorusunun cevapları serbest oyun alanlarına talebin daha fazla olduğu söylenebilir. %30 gibi yüksek bir oranda çocuğun, çocuk oyun alanına diğer sebeplerden dolayı gitmekte olduğu belirlenmiştir. Diğer sebeplerin içerisinde koşmak, çimlere uzanmak, dinlenmek vb. nedenler vardır (Çizelge 4.5).

Çizelge 4.5. Ankete Katılan Çocukların Parka Neden Gittikleri

Parka neden gidiyorsun?	%
Arkadaşlarımla dışarda oynamaya	41,0
Top oyunları, paten kayma, satranç oynamak için	15,0
İp atlama, yakan top vb. oynamak için	14,0
Diğer	30,0
TOPLAM	100,0

Çocukların parka gitme zamanlarının en fazla öğle saatleri (12.00-16.00) zaman diliminde olduğu %60 oranında , %37'si akşam saatleri (16.00-20.00) zaman diliminde ve %3, 'ü ise sabah saatlerinde (8.00-12.00) zaman diliminde çocuk oyun alanına gitmekte olduğu belirlenmiştir (Çizelge 4.6).

Çizelge 4.6. Ankete Katılan Çocukların Parkta Geçirdikleri Zaman Dilimlerinin Oranı

Parka ne zaman gidiyorsun?	%
Sabah	3,0
Öğle saatleri	60,0
Akşam saatleri	37,0
TOPLAM	100,0

Çocukların %31'i oyun alanında 2 saat vakit geçirirken en fazla zaman geçirilen süre olduğu belirlenmiştir. Bunu takip eden zaman dilimi ise %28 oranla 3 saat, %20 oranla 1 saat ve %6 oranla 4 saat ve üstü olduğu belirlenmiştir. Toplamda 85 gibi bir değer görünmesinin sebebi 15 çocuk oyun parkına hiç gitmemektedir. Soru 6'da hiç gitmiyorum diyenlerin sayısı 15' tir (Çizelge 4.7).

Çizelge 4.7. Ankete Katılan Çocukların Parkta Kaç Saat Vakit Geçirdikleri

	%
	20,0
Parkta kaç saat vakit geçiriyorsun?	
1 saat	31,0
2 saat	28,0
3 saat	6,0
4 saat ve üstü	
TOPLAM	85,0

Ankete katılan çocukların %56'sı ailesiyle, %39'u arkadaşlarıyla, %3'ü diğer kişilerle, %2'si ise tek başına gitmek istediğini ifade etmiştir. Çocukların büyük bir çoğunluğunun oyun alanlarına aileleri ile gitmeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu sonuçlar güvenli ve rahat davranmak için mutlaka parka yanında biri ile gitmek istedikleri ve ailelerin bir çocuk için güvende olmak anlamına geldiği şeklinde yorumlanabilir (Çizelge 4.8).

Çizelge 4.8. Ankete Katılan Çocukların Parka Kiminle Gitmek İstedikleri

		%
Parka kiminle gitmek istersin?	Tek	2,0
	Ailemle	56,0
	Arkadaşlarımla	39,0
	Diğer	3,0
TOPLAM		100,0

Ankete katılan çocukların %90'ı parkta eğlenirken, %10'u parkta eğlenememektedir. Parkta eğlenemeyen çocukların varlığı o parkın kalitesinin ve donanımının yeterli olmadığını göstermektedir. Her çocuk parkta eğlenebilmelidir. Çocukların %15'i parklarda eğlenemediği için parka gitmeyi tercih etmiyor. Daha ilgi çekici oyunların olduğu bir çocuk oyun alanı tasarlanırsa parka gelmeyen çocukların parka gelme isteği artacak şeklinde yorumlanabilir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.9. Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri

		%
Parkta eğleniyor musunuz?	Evet	90,0
	Hayır	10,0
	TOPLAM	100,0

Ankete katılan çocukların %60'ı serbest oyun alanlarını yeterli bulurken %40'ı yeterli olmadığını ifade etmiştir. Çocuk oyun parkında serbest oyun parkı çocuklar tarafından ideal büyüklükte olduğu ifade edilmiştir (Çizelge 4.10).

Çizelge 4.10. Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterli Bulup Bulmadığı

		%
Serbest oyun alanı yeterli mi?	Yeterli	60,0
	Yetersiz	40,0
	TOPLAM	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda en sevdiği donatı %44 oranla salıncaktır. Çocukların %21'i kaydırak, %17'si tırmanma oyunları, %11'i diğer oyunlar, %7'si ise tahterevalli oyununu tercih ettiğini ifade etmiştir. Çocukların tahterevalli oyunu yerine farklı oyunlar görmek istedikleri söylenebilir (Çizelge 4.11).

Çizelge 4.11. Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak

		%
Parkta en sevdiğin oyuncak hangisidir?	Salıncak	44,0
	Tahterevalli	7,0
	Kaydırak	21,0
	Tırmanma	17,0
	Diğer	11,0
	TOPLAM	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda eksik bulunduğu donatılar ise %27'si WC, %15'i farklı oyun gruplarını, %14'ü büfeyi, %13'ü standart oyun elemanın, %12'si çeşmeyi, %8'i serbest oyun alanını, %6'sı oturma birimini, %5'i diğer eksikliklerin olduğunu ifade etmiştir. Çocuk oyun parklarında ankete katılanlar çocuklar için WC, anneler için bebeklerin alt değiştirme yerlerinin olmaması ifade edilmiştir. (Çizelge 4.12).

Çizelge 4.12. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar

		%
Parklarda eksik bulunduğu donatılar?	Çeşme	12,0
	Oturma birimi	6,0
	WC	27,0
	Serbest oyun alanı	8,0
	Farklı oyun elemanı	15,0
	Büfe	14,0
	Diğer	5,0

Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında %58'i kaza geçirmezken, %42'si kaza geçirmiştir. Anket sonucunda kaza geçirenlerin oranı oldukça yüksek bir orandır. Bu oran oyun alanlarının güvenlik durumunun gözden geçirilmesi zorunluluğunu ortaya koymaktadır. (Çizelge 4.13).

Çizelge 4.13. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu

		%
Parkta kaza geçirdin mi?	Evet	42,0
	Hayır	58,0
	TOPLAM	100,0

Ankete katılan öğrenciler çocuk oyun parklarındaki WC olmadığını dile getirmişlerdir. Tüm öğrencilerin %22'si parklarda WC bulunduğunu, %78'i ise parklarda WC bulunmadığını ifade etmişlerdir. WC diye sorulduğunda bebek bakım odasının bulunduğu, annelerin de ihtiyaçlarını karşılayabildiği temizlik ihtiyaç yeridir. WC parklarda olduğu zaman genellikle geniş metrajlı parklarda yapılmaktadır. Böyle olması da küçük metrajlı parklarda ihtiyaçlara cevap vermemektedir (Çizelge 4.14).

Çizelge 4.14. Çocuk Oyun Parklarında WC Olup Olmadığı

		%
Parkta WC var mı?	Evet	22,0
	Hayır	78,0
	TOPLAM	100,0

Ankete katılan öğrenciler çocuk oyun alanlarının bakımını yeterli görmedikleri belirlenmiştir. Bakımı yeterli bulmayanlar tüm öğrencilerin %66'sını kapsarken, %34'ü ise bakımı yeterli bulmuştur. Bakım; temizlik, bitki budama, toprak serimi, ilaçlama, oturma birimleri ve oyun gruplarının tamiri vb. tüm çalışmaları kapsamaktadır (Çizelge 4.15).

Çizelge 4.15. Çocuk Oyun Parklarında Bakım Yeterli Olup Olmadığı

		%
Parkta bakım yeterli mi?	Evet	34,0
	Hayır	66,0
	TOPLAM	100,0

4.3. Çocukların Parklardan Beklentileri ve İstedikleri Oyun Alanı ve Oyun Elemanları

Çocukların oyun alanında istekleri oyun elemanları isteklerinin belirlenmesi, bitki materyali isteklerinin belirlenmesi, malzeme tercihlerinin belirlenmesi olmak üzere 3 başlıkta değerlendirilmiştir.

4.3.1. Çocukların oyun elemanı isteklerinin değerlendirilmesi

Ankete katılan çocukların %93'ü bisiklete binmek isterken %3'ü bisiklete binmek istemediklerini ifade ettiler. %89'u bisiklet yolu isterken, %11'i bisiklet yolu istemediklerini dile getirmişlerdir. Çocukların%11'i doğal bölünmüş kısıtlama olmayan yollarda bisiklet sürmek istiyor olabilir (Çizelge 4.16). Çocuklardan bisiklet park yeri isteyenler %90, bisiklet park yeri istemeyenler %10'dur. Bisiklet park yeri istemeyenlerin içerisinde parka hiç gelmeyen çocuklar da olabilir. Bisiklet park yeri istemeyenler bisikletlerini bir yere bırakmak yerine hep yanında bulundurmamak istiyor olabilirler (Çizelge 4.17).

Çizelge 4.16. Ankete Katılan Çocukların Bisiklet Yolu İstekleri ve Bisiklete Binme İstekleri

Bisiklete yolu isteyenler	%	Bisiklete binmek isteyenler	%
Evet	89,0	Evet	93,0
Hayır	11,0	Hayır	7,0
TOPLAM	100,0	TOPLAM	100,0

Çizelge 4.17. Ankete Katılan Çocukların Bisiklete Park Yeri İstekleri

		%
Bisiklet park yeri ister misin?	İstiyorum	90,0
	İstemiyorum	10,0
TOPLAM		100,0

Ankete katılan çocukların %68'i çocuk oyun parklarını küçük bulurken, %32'si yeterli bulmaktadır (Çizelge 4.18).

Çizelge 4.18. Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları

		%
Park büyük mü?	Evet	32,0
	Hayır	68,0
TOPLAM		100,0

Çocukların oyun alanlarında ne tür oyun istediklerini belirlemek amacı ile hazırlanan soruda 9 adet temsili resimler yer almış ve bu resimlerden en çok tercih ettikleri resimleri sıralamaları istenmiştir. Bu sorunun cevapları 3.2 yöntem bölümünde anlatılan yöntem ile değerlendirilerek elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında standardın dışında hangi oyunu istediklerini belirlemek amacıyla anket içerisinde görseller sunup en çok istediklerinden en az istediklerine doğru sıralama yapmalarını istendi. Anket sonuçlarını değerlendirme amacıyla her istenen oyunun hangi sıralamada olduğu baz alınarak puanlama uygulanmıştır. Elde edilen toplam puan frekans toplamına bölünerek aritmetik ortalaması bulunmuştur. Aritmetik ortalamasına göre en çok istenen oyundan en az istenen oyuna doğru sıralama yapılmıştır. Anket soruları içerisinde 25 numaralı soruda en çok arzu edilen oyundan en az istenilene doğru sıralamayı saptamak için (=oyun sırası*puan) yapılmıştır. Daha sonra (Puan toplama/ Frekans toplamı: Aritmetik ortalama) bulunmuştur. İlk sıraya yerleştirilen oyuna 1 puan, 2.sıraya yerleştirilen oyuna 2 puan, 3 sıraya yerleştirilen oyuna 3 puan, 4. Sıraya yerleştirilen oyuna 4 puan, 5.sıraya yerleştirilen oyuna 5 puan, 6. Sıraya yerleştirilen oyuna 6 puan, 7. Sıraya yerleştirilen oyuna 7 puan, 8.sıraya yerleştirilen oyuna 8 puan, 9.sıraya yerleştirilen oyuna 9 puan verilmiştir. Her bir oyun için 1 aritmetik ortalama saptanmıştır. Aritmetik ortalaması değeri en düşük olan oyun en çok istenilen oyun olmuştur. Aritmetik ortalama azaldıkça çocuk oyun parkı oyun çeşidi isteği artmaktadır (Çizelge 4.19a-4.19b-4.19c-4.19d-4.19e-4.19f-4.19g-4.19h-4.19i) (Turan, 2019).

Çocuk oyun alanında bir akarsu gibi su akarken içerisinde eğlenmeyi isteyen çocuklar bu oyunu ilk tercihe yazan 15kişi, ikinci tercihe yazan 13 kişi, üçüncü tercihe yazan 9 kişi, dördüncü tercihe yazan 14 kişi, beşinci tercihe yazan 9 kişi, altıncı tercihe yazan 11 kişi, yedinci tercihe yazan 9 kişi, sekizinci tercihe yazan 10 kişi, dokuzuncu tercihe yazan 7 kişi olmak üzere toplam 97 çocuk bu anket sorusunu yanıtlarken 3 çocuk

bu soruya cevap vermemiştir. İlk sıraya yazan 15 frekansı 1 puan(en çok) ile çarpılarak sırasıyla, 13*2, 9*3, 14*4, 9*5,11*6, 9*7, 10*8, 7*9 şeklinde puanlama yapılmıştır. Çıkan toplam puan 441'dir. Toplam puan frekans toplamına bölünerek aritmetik ortalaması bulunmuştur. $441/97=4.55$ 'tir. Su oyunun aritmetik ortalaması 4.55'tir (Çizelge 4.19a).

Çizelge 4.19a) Ankete Katılan Çocukların Su Oyunu İsteği

1.Su oyunu- Fiziksel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	15	15.50	15
2.tercih	13	13.40	26
3.tercih	9	9.30	27
4.tercih	14	14.40	56
5.tercih	9	9.30	45
6.tercih	11	11.30	66
7.tercih	9	9.30	63
8.tercih	10	10.30	80
9.tercih	7	7.00	63
TOPLAM	97	99.80	441
Aritmetik ortalama			4.55

Alçalan yükselen tepecikler oyununu 1. Sırada çocukların %10'u tercih ederken, ikinci sırada ve beşinci sırada %15.50'si, 3. Sırada %14.40'ı tercih etmiştir. Aynı aritmetik ortalama işlemine sonucuna göre 2 numaralı alçalan yükselen tepecikler oyunu aritmetik ortalaması 4.61'dir (Çizelge 4.19b).

Çizelge 4.19b) Ankete Katılan Çocukların Alçalan Yükselen Tepecikler Oyunu İsteği

2.Alçalan yükselen tepecikler- Zihinsel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	10	10.30	10
2.tercih	15	15.50	30
3.tercih	14	14.40	42
4.tercih	8	8.20	32
5.tercih	15	15.50	75
6.tercih	9	9.30	54
7.tercih	11	11.30	77
8.tercih	8	8.00	64
9.tercih	7	7.00	63
TOPLAM	97	99.50	447
Aritmetik ortalama			4.61

3 numaralı boyalı zemin oyunu aritmetik ortalaması 4.33'dür. Boyalı zemin oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %16.5'ini, ikinci ve üçüncü sırada %15.5'ini, 5. sırada tercih edenler %3.10'u oluşturmaktadır. (Çizelge 4.19.c).

Çizelge 4.19c) Ankete Katılan Çocukların Boyalı Zemin Oyunu İsteği

3.Boyalı zemin- Zihinsel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	16	16.50	16
2.tercih	15	15.50	30
3.tercih	15	15.50	45
4.tercih	12	12.40	48
5.tercih	3	3.10	15
6.tercih	8	8.20	48
7.tercih	13	13.40	91
8.tercih	8	8.20	64
9.tercih	7	7.20	63
TOPLAM	97	100.00	420
Aritmetik ortalama			4.33

4 numaralı tırmanma simidi oyunu aritmetik ortalaması 5.29'dur. Tırmanma simidi oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %10'u, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %7.20'si ve üçüncü sırada %9.30'u tercih etmiştir. Sekizinci sırada tercih edenler %8.20'sini oluşturmaktadır (Çizelge 4.19.d).

Çizelge 4.19d) Ankete Katılan Çocukların Tırmanma Simidi Oyunu İsteği

4.Tırmanma simidi- Fiziksel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	10	10.30	10
2.tercih	7	7.20	14
3.tercih	9	9.30	27
4.tercih	12	12.40	48
5.tercih	13	13.40	65
6.tercih	13	13.40	78
7.tercih	9	9.30	63
8.tercih	8	8.20	64
9.tercih	16	16.50	144
TOPLAM	97	100.00	513
Aritmetik ortalama			5.29

5 numaralı çiçek resim tahtası oyunu aritmetik ortalaması 5.59'dur. Çiçek resim tahtası oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %5'i, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %10'u ve üçüncü sırada %4.10'u tercih etmiştir. Yedinci ve sekizinci sırada tercih edenler %10.30'unu oluşturmaktadır(Çizelge 4.19.e).

Çizelge 4.19e) Ankete Katılan Çocukların Çiçek Resim Tahtası Oyunu İsteği

5.Çiçek resim tahtası- psikolojik gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	5	5.20	5
2.tercih	10	10.30	20
3.tercih	4	4.10	12
4.tercih	8	8.20	32
5.tercih	18	18.60	90
6.tercih	15	15.50	90
7.tercih	10	10.30	70
8.tercih	10	10.30	80
9.tercih	14	14.40	126
TOPLAM	94	96.90	525
Aritmetik ortalama			5.59

6 numaralı ip tırmanma oyunu aritmetik ortalaması 4.62'dir. İp tırmanma oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %12.40'ı, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %16.50'si ve üçüncü sırada %10.30'u tercih etmiştir. Dokuzuncu sırada tercih edenlerin oranı ise %7.20'dir (Çizelge 4.19.f).

Çizelge 4.19f) Ankete Katılan Çocukların İp Tırmanma Oyunu İsteği

6.İp tırmanma- fiziksel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	12	12.40	12
2.tercih	16	16.50	32
3.tercih	10	10.30	30
4.tercih	13	13.40	52
5.tercih	11	11.30	55
6.tercih	8	8.20	48
7.tercih	11	11.30	77
8.tercih	11	11.30	88
9.tercih	7	7.20	63
TOPLAM	99	101.90	457
	Aritmetik ortalama		4.62

7 numaralı renkli zemin oyunları oyunu aritmetik ortalaması 5.21'dir. Renkli zemin oyunları oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %13.40'ı, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %7.20'si ve üçüncü sırada %11.30'u tercih etmiştir. 8. sırada tercih edenler %5.20' sini oluşturmaktadır. (Çizelge 4.19g).

Çizelge 4.19g) Ankete Katılan Çocukların Renkli Zemin Oyunları Oyunu İsteği

7.Renkli zemin oyunları- zihinsel gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	13	13.40	13
2.tercih	7	7.20	14
3.tercih	11	11.30	33
4.tercih	10	10.30	40
5.tercih	9	9.30	45
6.tercih	12	12.40	72
7.tercih	11	11.30	77
8.tercih	5	5.20	40
9.tercih	19	19.60	171
TOPLAM	97	100.00	505
	Aritmetik ortalama		5.21

8 numaralı zıplama oyunu aritmetik ortalaması 5.52'dir. Zıplama oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %4.10'u, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %7.20'si ve üçüncü sırada %16.50'si tercih etmiştir. Birinci sırada tercih edenler en az orana sahiptir (Çizelge 4.19h).

Çizelge 4.19h) Ankete Katılan Çocukların Zıplama Oyunu İsteği

8. Zıplama oyunu - psikolojik gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	4	4.10	4
2.tercih	7	7.20	14
3.tercih	16	16.50	48
4.tercih	9	9.30	36
5.tercih	10	10.30	50
6.tercih	11	11.30	66
7.tercih	13	13.40	91
8.tercih	17	17.50	136
9.tercih	10	10.30	90
TOPLAM	97	99.90	535
	Aritmetik ortalama		5.52

9 numaralı kum oyunu aritmetik ortalaması 5.34'tür. Kum oyununu 1. sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %12.40'ı, ikinci sırada tercih eden çocuklar tüm çocukların %7.20'si ve üçüncü sırada %9.30'u tercih etmiştir. İkinci sırada tercih edenler en az orana sahiptir (Çizelge 4.19.ı).

Çizelge 4.19) Ankete Katılan Çocukların Kum Oyunu İsteği

9. Kum oyunu - psikolojik gelişim			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	12	12.40	12
2.tercih	7	7.20	14
3.tercih	9	9.30	27
4.tercih	11	11.30	44
5.tercih	9	9.30	45
6.tercih	10	10.30	60
7.tercih	10	10.30	70
8.tercih	15	15.50	120
9.tercih	14	14.40	126
TOPLAM	97	100.00	518
		Aritmetik ortalama	5.34

Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında istedikleri oyunların sıralaması hesaplamasında en düşük aritmetik ortalaması olan oyun en fazla istenilen oyundur. Aritmetik ortalamaları su oyunu 4.55, alçalan yükselen tepecikler 4.61, boyalı zemin oyunu 4.33, tırmanma simidi 5.29, çiçek resim tahtası 5.59, ip tırmanma 4.62, renkli zemin oyunları 5.21, zıplama oyunu 5.52, kum oyunu 5.34'tür. Su oyunu, çiçek resim tahtası, kum oyunu eğlenirken sosyal gelişimine katkı sağlar. Su çocuk için vazgeçilmez bir oyun öğesidir. Alçalan yükselen tepecikler, boyalı zemin, renkli zemin oyunları ise çocukların oyun oynarken zihinsel düşünme gelişiminin katkı sağlar. Tırmanma simidi, ip tırmanma ve zıplama oyunu ise oyun oynarken fiziksel gelişimine katkı sağlar (Çizelge 4.20).

Çizelge 4.20. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Tipleri Aritmetik Ortalaması ve Çocuğa Katkısı

Fotoğrafta yer alan oyun alanı	Mean- Aritmetik ortalaması	Oyunun Çocuğa Katkısı
1- Su oyunu	4.55	Sosyal gelişim
2-Alçalan yükselen tepecikler	4.61	Zihinsel gelişim
3-Boyalı zemin	4.33	Zihinsel gelişim
4- Tırmanma simidi	5.29	Fiziksel gelişim
5-Çiçek resim tahtası	5.59	Sosyal gelişim
6- İp tırmanma	4.62	Fiziksel gelişim
7- Renkli zemin oyunları	5.21	Zihinsel gelişim
8-Zıplama oyunu	5.52	Fiziksel gelişim
9- Kum oyunu	5.34	Sosyal gelişim

Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında istedikleri oyunların sıralaması en düşük 4.33 aritmetik ortalama ile 3 numaralı boyalı zemin oyunudur. Çocukların renkli ve farklı oyunlara ilgisi oyunları daha cazip hale getirmektedir. 2. olarak aritmetik ortalama 4.55 ile 1 numaralı su oyunu, 3. olarak 4.61 aritmetik ortalama ile 2 numaralı alçalan yükselen tepecikler, 4. olarak 4.62 aritmetik ortalama ile 6 numaralı ip tırmanma oyunudur. 5. olarak 5.21 aritmetik ortalama ile 7 numaralı renkli zemin oyunları, 6. olarak 5.29 aritmetik ortalama ile 4 numaralı tırmanma simidi oyunu, 7. olarak 5.34 aritmetik ortalama ile 9 numaralı kum oyunu, 8. olarak 5.52 aritmetik ortalama ile 8 numaralı zıplama oyunu, 9. ve son olarak 5.59 aritmetik ortalama ile 5 numaralı çiçek resim tahtası oyunu istemişlerdir. Çocukların oyun sıralaması yaparken zihinsel ve psikolojik oyunları daha çok tercih ettikleri gözlemlenmiştir (Çizelge 4.20 - 4.21).

Çizelge 4.21. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Tipleri Sıralaması

Tercih sırası	Oyun çeşidi
1	Boyalı zemin
2	Su oyunu
3	Alçalan yükselen tepecikler
4	İp tırmanma
5	Renkli zemin oyunları
6	Tırmanma simidi
7	Kum oyunu
8	Zıplama oyunu
9	Çiçek resim tahtası

4.3.2. Çocukların Oyun Alanında Bitki Seçimi İle İlgili Görüşleri

Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında istedikleri bitkileri neden istediklerini bakacak olursak meyvesini yiyebileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 36 kişi, ikinci sıraya yazan 18 kişi, üçüncü sıraya yazan 15 kişi, dördüncü sıraya yazan 10 kişi, beşinci sıraya yazan 7 kişi, altıncı sıraya yazan 10 kişi, yedinci sıraya yazan 5 kişidir. Puanlama yaparken ilk sırada $36*1=36$, ikinci sırada $18*2=36$, üçüncü sırada $15*3=45$, dördüncü sırada $10*4=40$, beşinci sırada $7*5=35$, altıncı sırada $10*6=60$, yedinci sırada $5*7=35$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken verilen değer arttırılarak puanlama yapılmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik ortalaması bulunmuştur. $287/101= 2.84$ 'tür (Çizelge 47a). Aynı aritmetik ortalama işlemine sonucuna göre dallarına tırmanmak için bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 3.89, çiçeğini koparmak için bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 3.95, çiçeğini sevmek için bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 4.34, saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 3.67, gölgesinden yararlanmak için bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 4.94, diğer sebeplerden dolayı bitki isteyenlerin aritmetik ortalaması 4.38'dir. Aritmetik ortalama azaldıkça çocuk oyun parkında istenilen bitki çeşidi isteği artmaktadır (Çizelge 4.22a-4.22b-4.22c-4.22d-4.22e-4.22f-4.22g).

Çizelge 4.22a) Ankete Katılan Çocukların Meyvelerini Yemek İçin Bitki İsteği

1.Meyvesini yiyebileceğim bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	36	36.00	36
2.tercih	18	18.00	36
3.tercih	15	15.00	45
4.tercih	10	10.00	40
5.tercih	7	9.00	35
6.tercih	10	10.00	60
7.tercih	5	5.00	35
TOPLAM	101	103.00	287
	Aritmetik ortalama		2.84

Dallarına tırmanabileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 14 kişi, ikinci sıraya yazan 20 kişi, üçüncü sıraya yazan 13 kişi, dördüncü sıraya yazan 11 kişi, beşinci sıraya yazan 17 kişi, altıncı sıraya yazan 8 kişi, yedinci sıraya yazan 17 kişidir. Puanlama yaparken ilk sırada $14*1=14$, ikinci sırada $20*2=40$, üçüncü sırada $13*3=39$, dördüncü sırada $11*4=44$, beşinci sırada $17*5=85$, altıncı sırada $8*6=48$, yedinci sırada $17*7=119$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik toplaması bulunmuştur. $389/100= 3.89$ 'dur (Çizelge 4.22.b).

Çizelge 4.22b)- Ankete Katılan Çocukların Dallarına Tırmanmak İçin Bitki İsteği

2.Dallarına tırmanacağım bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	14	14.00	14
2.tercih	20	20.00	40
3.tercih	13	13.00	39
4.tercih	11	11.00	44
5.tercih	17	17.00	85
6.tercih	8	8.00	48
7.tercih	17	17.00	119
TOPLAM	100	100.00	389
	Aritmetik ortalama		3.89

Çiçeğini koparabileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 12 kişi, ikinci sıraya yazan 15 kişi, üçüncü sıraya yazan 19 kişi, dördüncü sıraya yazan 15 kişi, beşinci sıraya yazan 13 kişi, altıncı sıraya yazan 8 kişi, yedinci sıraya yazan 17 kişidir. Puanlama

yaparken ilk sırada $12*1=12$, ikinci sırada $15*2=30$, üçüncü sırada $19*3=57$, dördüncü sırada $15*4=60$, beşinci sırada $13*5=65$, altıncı sırada $8*6=48$, yedinci sırada $17*7=119$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik ortalaması bulunmuştur. $391/99= 3.95$ 'tir (Çizelge 4.22.c).

Çizelge 4.22.c)- Ankete Katılan Çocukların Çiçeğini Koparmak İçin Bitki İsteği

3.Çiçeğini koparabileceğim bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	12	12.00	12
2.tercih	15	15.00	30
3.tercih	19	19.00	57
4.tercih	15	15.00	60
5.tercih	13	13.00	65
6.tercih	8	8.00	48
7.tercih	17	17.00	119
TOPLAM	99	99.00	391
Aritmetik ortalama			3.95

Çiçeğini sevebileceğim bitki olsun isteğinde bulunan ilk sıraya yazan 9 kişi, ikinci sıraya yazan 7 kişi, üçüncü sıraya yazan 14 kişi, dördüncü sıraya yazan 23 kişi, beşinci sıraya yazan 18 kişi, altıncı sıraya yazan 16 kişi, yedinci sıraya yazan 13 kişidir. Puanlama yaparken ilk sırada $9*1=9$, ikinci sırada $7*2=14$, üçüncü sırada $14*3=42$, dördüncü sırada $23*4=92$, beşinci sırada $18*5=90$, altıncı sırada $16*6=96$, yedinci sırada $13*7=91$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik ortalaması bulunmuştur. $434/100= 4.34$ 'tür (Çizelge 4.22.d).

Çizelge 4.22d) Ankete Katılan Çocukların Çiçeğini Sevmek İçin Bitki İsteği

4.Çiçeğini sevebileceğim bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	9	9.00	9
2.tercih	7	7.00	14
3.tercih	14	14.00	42
4.tercih	23	23.00	92
5.tercih	18	18.00	90
6.tercih	16	16.00	96
7.tercih	13	13.00	91
TOPLAM	100	100.00	434
Aritmetik ortalama			4.34

Saklambaç oynayabileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 10 kişi, ikinci sıraya yazan 21 kişi, üçüncü sıraya yazan 14 kişi, dördüncü sıraya yazan 22 kişi, beşinci sıraya yazan 14 kişi, altıncı sıraya yazan 15 kişi, yedinci sıraya yazan 3 kişidir. Puanlama yaparken ilk sırada $10*1=10$, ikinci sırada $21*2=42$, üçüncü sırada $14*3=42$, dördüncü sırada $22*4=88$, beşinci sırada $14*5=70$, altıncı sırada $15*6=90$, yedinci sırada $3*7=21$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik toplaması bulunmuştur. $363/99= 3.67$ 'dir (Çizelge 4.22.e).

Çizelge 4.22e) Ankete Katılan Çocukların Saklambaç Oynamak İçin Bitki İsteği

5.Saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	10	10.00	10
2.tercih	21	21.00	42
3.tercih	14	14.00	42
4.tercih	22	22.00	88
5.tercih	14	14.00	70
6.tercih	15	15.00	90
7.tercih	3	3.00	21
TOPLAM	99	99.00	363
Aritmetik ortalama			3.67

Gölgesinden yararlanabileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 8 kişi, ikinci sıraya yazan 5 kişi, üçüncü sıraya yazan 15 kişi, dördüncü sıraya yazan 7 kişi, beşinci sıraya yazan 16 kişi, altıncı sıraya yazan 22 kişi, yedinci sıraya yazan 28 kişidir. Puanlama

yaparken ilk sırada $8*1=8$, ikinci sırada $5*2=10$, üçüncü sırada $15*3=45$, dördüncü sırada $7*4=28$, beşinci sırada $16*5=80$, altıncı sırada $22*6=132$, yedinci sırada $28*7=196$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik toplamı bulunmuştur. $499/101= 4.94$ 'tür (Çizelge 4.22.f).

Çizelge 4.22f) Ankete katılan Çocukların Gölgesinden Yararlanmak İçin Bitki İsteği

6. Gölgesinden yararlanacağım bitkiler			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	8	8.00	8
2.tercih	5	5.00	10
3.tercih	15	15.00	45
4.tercih	7	7.00	28
5.tercih	16	16.00	80
6.tercih	22	22.00	132
7.tercih	28	28.00	196
TOPLAM	101	101.00	499
Aritmetik ortalama			4.94

Diğer sebeplerle kullanabileceğim bitki olsun diyerek ilk sıraya yazan 11 kişi, ikinci sıraya yazan 14 kişi, üçüncü sıraya yazan 10 kişi, dördüncü sıraya yazan 12 kişi, beşinci sıraya yazan 17 kişi, altıncı sıraya yazan 21 kişi, yedinci sıraya yazan 17 kişidir. Puanlama yaparken ilk sırada $11*1=11$, ikinci sırada $14*2=28$, üçüncü sırada $10*3=30$, dördüncü sırada $12*4=48$, beşinci sırada $17*5=85$, altıncı sırada $21*6=126$, yedinci sırada $17*7=119$ puandır. İlk sıradan son sıraya giderken puan artarak puan atanmıştır. Puanların toplamı frekans toplamına bölünerek aritmetik toplamı bulunmuştur. $447/10= 4.38$ 'dir (Çizelge 4.22.g).

Çizelge 4.22g) Ankete Katılan Çocukların Diğer Sebepler İçin Bitki İsteği

7. Diğer			
	Frekans	%	Puan (Frekans*Talep değeri)
1.tercih	11	11.00	11
2.tercih	14	14.00	28
3.tercih	10	10.00	30
4.tercih	12	12.00	48
5.tercih	17	17.00	85
6.tercih	21	21.00	126
7.tercih	17	17.00	119
TOPLAM	102	102.00	447
Aritmetik ortalama			4.38

Ankete katılan çocukların parklarda istedikleri bitkilerin sıralama yaptıktan sonra çıkan aritmetik ortalamaları değerlendirilmiştir. Aritmetik ortalaması en düşük olan en çok istenen bitki çeşididir. Meyvesini yiyebilecekleri bitkilerin aritmetik ortalaması 2.84, dallarına tırmanacağı bitkilerin aritmetik ortalaması 3.89, çiçeğini koparacağı bitkilerin aritmetik ortalaması 3.95, çiçeğini sevebileceği bitkilerin aritmetik ortalaması 4.34, saklambaç oynamak için bitki isteği aritmetik ortalaması 3.67, gölgesinden yararlanmak için bitki isteği ortalaması 4.94, diğer sebeplerden dolayı bitki isteği aritmetik ortalaması 4.38'dir. Ankete katılan çocukların en çok istediği bitki aritmetik ortalaması 2.84 olan meyvesini yiyebileceği bitkiler olmuştur. Daha sonra sırasıyla 3.67 aritmetik ortalaması ile saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler, 3.89 aritmetik ortalaması ile dallarına tırmanacağım bitkiler, 3.95 aritmetik ortalaması ile çiçeğini koparabileceği bitkiler, 4.34 aritmetik ortalaması ile çiçeğini sevebileceği bitkiler, 4.38 aritmetik ortalaması ile diğer sebeplerden istenen bitkiler, 4.94 aritmetik ortalaması ile gölgesinden yararlanmak için istenilen bitkiler çocuklar tarafından sırasıyla istenmiştir Ankete katılan çocukların en çok istediği bitki aritmetik ortalaması 2.84 olan meyvesini yiyebileceği bitkiler olmuştur. Daha sonra sırasıyla 3.67 aritmetik ortalaması ile saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler, 3.89 aritmetik ortalaması ile dallarına tırmanacağım bitkiler, 3.95 aritmetik ortalaması ile çiçeğini koparabileceği bitkiler, 4.34 aritmetik ortalaması ile çiçeğini sevebileceği bitkiler, 4.38 aritmetik ortalaması ile diğer sebeplerden istenen bitkiler, 4.94 aritmetik ortalaması ile gölgesinden yararlanmak için istenilen bitkiler çocuklar tarafından sırasıyla istenmiştir (Çizelge 4.23).

Çizelge 4.23) Ankete Katılan Çocukların İstedığı Bitkilerin Tercih Sırası ve Aritmetik Ortalaması

Bitki çeşidi	Tercih sırası	Aritmetik ortalama
Meyvesini yiyebileceğim bitkiler	1	2.84
Saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler	2	3.67
Dallarına tırmanacağım bitkiler	3	3.89
Çiçeğini koparabileceğim bitkiler	4	3.95
Çiçeğini sevebileceğim bitkiler	5	4.34
Diğer0,	6	4.38
Gölgesinden yararlanacağım bitkiler	7	4.94

4.3.3. Ankete Katılan Çocukların Malzeme Tercihleri

Ankete katılan çocuklar en fazla çocuk oyun alanında zeminin çim olmasını istemiştir. Çocuklardan zeminin çim olmasını isteyenler %45, kum olmasını isteyenler %40, EPDM veya kauçuk olmasını isteyenler %13, çakıl olmasını isteyenler ise %2'dir (Çizelge 4.24).

Çizelge 4.24. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin İstekleri

		%
Zemin çeşitleri	Kum	40,0
	Kauçuk	13,0
	Çim	45,0
	Çakıl	2,0
	TOPLAM	100,0

4.3.4. Ankete Katılan Çocukların İstedikleri Oyun Alanı Çizimlerinin Değerlendirilmesi

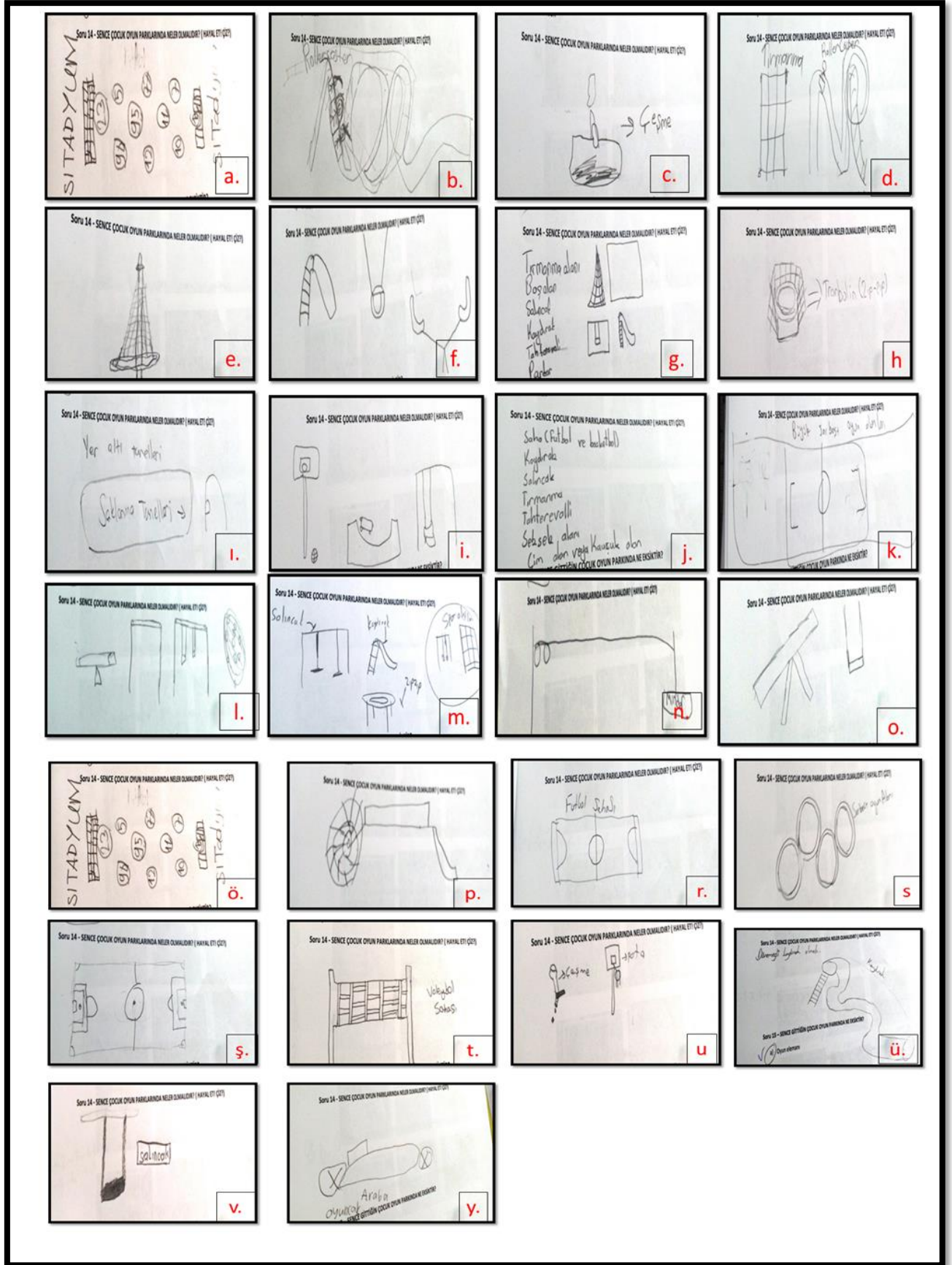
Çocukların 'çocuk oyun alanını kendileri yapsalardı nasıl yaparlardı' sorusunun cevabını öğrenmek için çocuklardan aşağıdaki çizimleri yapmaları istenmiş ve konusunda

uzman pedagojik eğitim almış kişiler tarafından (çocuk resimlerde ne anlatılmak istiyor) sorusunun cevabı sözlü görüşme ile neticelendirilmiştir.

Çocuk, oyun alanında kendisini en iyi ifade etme aracı stadyum olacağını düşünmektedir. Dairelerin içindeki rakamlar ise futbol formasını temsil ettiği görülüyor (Şekil 4.1a), macerayı seven, macera parklarına ilgi duyan bir çocuk olduğu gözlemlenmiştir (Şekil 4.1b), çocuk, oyun alanında kendisini yeterince özgür hissedememiş ve kirlenmeye karşı tedirgin olmuştur. Çeşme olmasını da bu yüzden istemiştir (Şekil 4.1c), çocuk parklarda yükseklik, güç, tırmanma, etkinliklerinden keyif almaktadır. Oyun alanlarında daha çok bu etkinliklerin yapabilecek donatı ve alana ihtiyaç duymaktadır (Şekil 4.1d), çocuk tırmanma tarzı etkinlikleri sevdiğini belirtmektedir (Şekil 4.1e), ihtiyacını karşılayabilecek her türlü aracın parklarda olmasını istemektedir (Şekil 4.1f), park donatıları dışında özgürce oynayabileceği bir alanın olmasını da tercih etmektedir (4.1g), özgürce, içinden geldiği gibi davranabileceği alanları tercih etmektedir (Şekil 4.1h), kendini parkta tedirgin eden veya edebilecek şeylere karşı kendine bir gizlenme alanı istemektedir (Şekil 4.1ı), hem oyun alanında eğlenebileceği hem de sportif faaliyetleri gerçekleştirebileceği alan istemektedir (Şekil 4.1i), hem özgürce oynayabileceği, hem tırmanarak güç gösterisi yapabileceği bir alan istemektedir (Şekil 4.1j), materyale çok fazla ihtiyaç duyulmayan geniş boş oyun alanları tercih edilmiştir (Şekil 4.1k), bir parkta olması gereken donatıları çizip kendi kendine güvenli bir oyun alanı oluşturmak istemiştir (Şekil 4.1l), hem spor aktiviteleri hem kendi kendine rahatlayabileceği oyun alanı tercih etmektedir (4.1m), çocuk oyun alanlarını dinlenme yeri olarak görmektedir (Şekil 4.1n), çocuk oyun alanında gördüğü standart salıncak ve tahterevalli istemiştir. Hayal gücünün gelişmesi için aktivitelerde bulunmalıdır (Şekil 4.1o), çocuk oyun alanında özgürce futbol oynayabilmeyi istemiştir (Şekil 4.1ö), çocuk oyun alanında dönen hareketli oyun donatılarına ihtiyaç duymaktadır (Şekil 4.1p), oyun alanında futbol sahası hayal etmektedir (Şekil 4.1r), oyun alanında hiçbir donatı olmadan serbest oyun alanı istemektedir (Şekil 4.1s), oyun alanını sadece futbol oynamak için hayal etmiştir (Şekil 4.1ş), oyun alanında daha çok voleybol oynamak istemektedir (Şekil 4.1t), öz bakım becerilerinin gelişmesinin yanında fiziksel gelişimine destekleyen oyun tercih etmektedir (Şekil 4.1u), uzun kaydıraklar ve merdiven istemesi bir olayı çözümlmek için gidiş yollarını önemseydiğini göstermektedir. Dönen ve iç içe geçmiş oyunları tercih etmektedir (Şekil 4.1ü), standart bir salıncak çizmesi yeterince oyun alanına ihtiyaç duymadığını ve hayal gücünün sınırlı olduğunu göstermektedir (Şekil 4.1v), çocuk kendi

oyuncaklarını parka götürerek oynamak istemiştir. Materyallere bağımlı olduğunu içe kapanık bir gelişim gösterdiği söylenebilir (Şekil 4.1y) (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. 6-12 yaş grubunun ‘ (sence çocuk oyun parklarında neler olmalıdır?) ‘ konulu resim çalışmaları

4.4. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşlerinin Yaş ve Cinsiyet Durumuna Göre Değerlendirilmesi

Çocuk oyun alanlarının kullanımı cinsiyet durumuna göre her gün sıklığında en fazla %100 oranla erkek çocuklar tarafından kullanılırken, kız çocukları her gün sıklığında kullanmamaktadır. Hafta sonu sıklığında ise en fazla %52.8 oranla kız çocukları %47.2 oranla erkek çocukları kullanmaktadır. Haftada 1-2 değişken zaman aralığı sıklığında ise %51.1 oranla kız çocukları, %48.9 oranla erkek çocukları kullanmaktadır. Hiç gitmiyorum sıklığında ise %60 oranla kız çocukları, %40 oranla erkek çocukları kullanmaktadır. Kız çocukları çocuk oyun parklarını haftanın belirli günleri mutlaka gittiklerini ifade etmişlerdir (Çizelge 4.25).

Çizelge 4.25. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı ile Cinsiyet Durumu Arasındaki İlişki

			Oyun Parkına Gitme Sıklığı			
			Her gün	Hafta sonu	Haftada 1-2	Hiç Gitmiyorum
Cinsiyet	Erkek	%	100,0	47,2	48,9	40,0
	Kız	%	0,0	52,8	51,1	60,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Çocuk oyun alanı kullanım sıklığı ile yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde her gün gidenlerin %75'i 6-12 yaş grubu, %25'i 0-6 yaş grubudur. Hafta sonu gidenlerin %52.8'i 0-6 yaş grubu, %47.2'si 6-12 yaş grubudur. Haftada 1- 2 gidenlerin %57.8'i 0-6 yaş, %42.2'si 6-12 yaş grubudur. Hiç gitmiyorum diyenlerin %73.3'ü 6-12 yaş grubu, %26.7'si 0-6 yaş grubudur. Her gün gidenler ise oldukça düşüktür. Çocukların her gün gidebilmesi için daha ilgi çekici olması gerekmektedir (Çizelge 4.26).

Çizelge 4.26. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Sıklığı ile Yaş Durumu Arasındaki İlişki

			Oyun parkına gitme sıklığı			
			Hergün	Haftasonu	Haftada 1-2	Hiç Gitmiyorum
Yaş	0-6 Yaş	%	25,0	52,8	57,8	26,7
	6-12 Yaş	%	75,0	47,2	42,2	73,3
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Çocuk oyun alanına gitme nedeni cinsiyete göre değerlendirildiğinde arkadaşlarıyla oynamak için giden çocukların çoğu erkektir. %51.2 oranla en fazla erkek çocuklar, %48.8 oranla kız çocuklar arkadaşlarıyla oynamak için parka gitmektedir. İp atlama, yakan top, istop vb. geleneksel oyunları oynamak için en fazla kız çocukları tarafından tercih edilmektedir. Çocukların %64.3'ü kız çocuklar, %35.7'si erkek çocuklar ip atlama, yakan top, elim sende vb. oyunları oynamak için parka gitmektedir. Top oyunları oynamak için, paten kayma ve satranç oynamak için gelenlerin ise %53.3'ü erkek çocuklar %46.7'sini ise kız çocukları oluşturmuştur. Parka diğer sebeplerle gelen öğrencilerin cinsiyet oranları birbirine çok eşittir. % 50'si erkek, %50'si kızdır. Kız çocuklar daha çok geleneksel oyunlar tercih ederken erkek çocuklar daha yeni oyunlar tercih etmektedir (Çizelge 4.27).

Çizelge 4.27. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitme Nedenleri ile Cinsiyet İlişkisi

			Çocuk Oyun Parkına Gitme Nedenleri			
			Arkadaşlarıyla dışarda oynamaya	Top oyunları, paten kayma ve satranç oynamak için	İp atlama, yakan top, elim sende, istop vb. oynamak için	Diğer
Cinsiyet	Erkek	%	51,2	53,3	35,7	50,0
	Kız	%	48,8	46,7	64,3	50,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Çocukların cinsiyet durumuna göre parkta geçirilen süre değerlendirildiğinde 2 saat ve 3 saat süre geçirenler en fazla kız çocuklardır. Parkta 2 saat süre geçirenlerin %54.8'i kız, %45.2'si erkektir. Çocuk oyun alanında 3 saat süresince kalanların %57.1'i kız, %42.9'u erkektir. Diğer saatlere oranla daha az 1 saat süre geçirenlerin en fazla erkektir. Parkta 1 saat vakit geçirenlerin %65'i erkek, %35'i kızdır. Parkta 4 saat ve üstü zaman geçirenlerin %66.7'si erkek, %33.3'ü kızdır. Erkek çocukların parkta eğlenirse uzun süre kaldığı ama parkta ilgi çekici ve yeterince zevk almazsa parkı hemen terk ettiğini söyleyebiliriz. Kız çocuklarının daha dakik ve kurallı oyun oynadıklarını söyleyebiliriz (Çizelge 4.28).

Çizelge 4.28. Ankete Katılan Çocukların Çocuk Oyun Alanında Geçirdikleri Süre İle Cinsiyet Arasındaki İlişki

			Çocuk Oyun Alanında Geçirdikleri Süre			
			1 saat	2 saat	3 saat	4 saat ve üstü
Cinsiyet	Erkek	%	65,0	45,2	42,9	66,7
	Kız	%	35,0	54,8	57,1	33,3
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Çocukların parkta geçirdikleri süre ile yaş durumu arasındaki ilişki değerlendirildiğinde 2 ve 3 saat zaman geçirenlerin en fazla 0-6 yaş grubudur. Parkta 2 saat vakit geçirenlerin %67.7'si 0-6, %32.3'ü 6-12 yaş grubundadır. Parkta 3 saat vakit geçirenlerin %64.3'ü 0-6 yaş grubu, %35.7'si 6-12 yaş grubudur. Parkta 1 saat vakit geçirenleri %75'i 7-12, %25'i 0-6 yaş grubundadır. Parkta 4 saat ve üstü zaman geçirenleri %66.7'si 6-12 yaş grubu, %33.3'ü 0-6 yaş grubundadır. 6-12 yaş grubu erkeklerin parkta ya çok az ya çok fazla kaldığı belirlenmiştir. Eğer parkta güzel vakit geçirecek kadar kendilerini iyi hissedersen uzunca süre parkta kaldıkları gözlenmiştir. 0-6 yaş grubu ise daha sistematik şekilde parkı 2 veya 3 saat gibi zaman dilimlerinde kullanmışlardır. 0-6 yaş grubunun tek başına kendi kendine çok güvenini sağlamayacak olması daha çok ebeveynlerle hareket etmesi de bu süreyi etkilemiştir (Çizelge 4.29).

Çizelge 4.29. Ankete Katılan Çocukların Çocuk Oyun Alanında Geçirdikleri Süre İle Yaş Arasındaki İlişki

			Kaç saat vakit geçirdikleri			
			1 saat	2 saat	3 saat	4 saat ve üstü
Yaş	0-6 Yaş	%	25,0	67,7	64,3	33,3
	6-12 Yaş	%	75,0	32,3	35,7	66,7
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parka kiminle gitmek istedikleri ile cinsiyete göre değerlendirildiğinde tek gitmeyi tercih edenler cinsiyete göre değişmemektedir. birbirine eşittir. %0'si erkek, %50'si kızlardır. Ailesi ile çocuk oyun parkına gitmek isteyenlerin %58.9'u kız, %41.1'i erkeklerdir. Arkadaşları ile gitmek isteyenlerin % 59'u erkek, %41'i kızdır. Diğer kişilerle gitmeyi tercih edenlerin %66.7'si erkek, %33.3'ü kızdır. Erkek çocukların parklarda daha özgüvenli olduğu belirlenmiştir. Arkadaşlarıyla ve diğer kişilerle gitmek isteyenlerin çoğu erkektir. Kızlar ise her zaman ailesiyle olmayı tercih ettiği ailesinin yanında güvende hissettiği şeklinde belirlenmiştir (Çizelge 4.30).

Çizelge 4.30. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitmek İstedikleri Kişiler ile Cinsiyet İlişkisi

			Ankete katılan çocukların Parka Gitmek İstedikleri Kişiler			
			Tek	Ailemle	Arkadaşlarıyla	Diğer
Cinsiyet	Erkek	%	50,0	41,1	59,0	66,7
	Kız	%	50,0	58,9	41,0	33,3
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parka kiminle gitmek istedikleri ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde ailesi ile gitmek isteyenlerin çoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Ailesi ile birlikte gitmek isteyenlerin %62.5'i 0-6 yaş, %37.5'i 6-12 yaş grubundadır. Arkadaşları

ile birlikte gitmek isteyenlerin %64.1'i 6-12 yaş grubu, %35.9'u 0-6 yaş grubundadır. Parka tek gitmeyi isteyenler ise %50 oranla kız ve erkekler eşittir. Diğer kişilerle gitmek isteyenler ise %100'ü 6-12 yaş grubudur. 0-6 yaş grubunun ailesine bağlılığı, 6-12 yaş grubuna göre biraz daha fazladır. 0-6 yaş grubu ailesi ile daha fazla hareket etmek isteyen yaş grubudur (Çizelge 4.31).

Çizelge 4.31. Ankete Katılan Çocukların Parka Gitmek İstedikleri Kişiler ile Yaş Durumu İlişkisi

			Ankete katılan çocukların parka kiminle gitmek istedikleri			
			Tek	Ailemle	Arkadaşlarımla	Diğer
Yaş	0-6 Yaş	%	50,0	62,5	35,9	0,0
	6-12 Yaş	%	50,0	37,5	64,1	100,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkta eğlenip eğlenemedikleri ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde kızların parklarda daha çok eğlenebildikleri belirlenmiştir. Erkek çocuklar parktan yeterince memnun değildir. Parklarda eğlenenlerin %52.2'si kız iken, %47.8'i erkektir. Parklarda eğlenemeyenlerin %60'ı erkekler, %40'ı kızdır (Çizelge 4.32).

Çizelge 4.32. Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri ile Cinsiyet İlişkisi

			PARKTA EĞLENİYOR MUSUNUZ?	
			Evet	Hayır
Cinsiyet	Erkek	%	47,8	60,0
	Kız	%	52,2	40,0
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkta eğlenip eğlenemedikleri ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde yaş gruplarının parklarda yakın derecede eğlendiği gözlemlenmiştir. Parkta eğlenenlerin %53.3'ü 0-6, %46.7'si 6-12 yaş grubundadır. Parkta eğlenemeyen çocukların %80'i 6-12, %20'si 0-6 yaş grubundadır. 6-12 yaş grubunun biraz daha farkındalık seviyeleri yüksek olduğundan olumsuz eleştiri yapabilmektedirler. Bu nedenle parklarda neden eğlenemediklerini ifade edebilirler (Çizelge 4.33).

Çizelge 4.33. Ankete Katılan Çocukların Parkta Eğlenip Eğlenmedikleri ile Yaş İlişkisi

			PARKTA EĞLENİYOR MUSUNUZ?	
			Evet	Hayır
Yaş	0-6 Yaş	%	53,3	20,0
	6-12 Yaş	%	46,7	80,0
TOPLAM		%	100,0	100,0

Çizelge 4.34. Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterliliği İle Cinsiyet İlişkisi

			Serbest oyun alanları yeterliliği	
			Yeterli	Yetersiz
Cinsiyet	Erkek	%	53,3	42,5
	Kız	%	46,7	57,5
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların serbest oyun alanları yeterliliği yaş ilişkisi değerlendirildiğinde olursak yeterli bulanların çoğunluğu 0-6 yaş grubudur. Serbest oyun alanları yeterli bulanların %51.7'si 0-6 yaş, %48.3'ü 6-12 yaş grubudur. Serbest oyun alanları yetersiz bulanların çoğunluğu 6-12 yaş grubudur. Yetersiz bulanların %47.5'i 0-6 yaş, %52.5'i 6-12 yaş grubundadır (Çizelge 4.35).

Çizelge 4.35. Ankete Katılan Çocukların Serbest Oyun Alanları Yeterliliği İle Yaş İlişkisi

			Serbest oyun alanları yeterliliği	
			Yeterli	Yetersiz
Yaş	0-6 Yaş	%	51,7	47,5
	6-12 Yaş	%	48,3	52,5
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda en sevdiği oyuncak ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde salıncak sevenlerin çoğunluğu kızdır. Salıncak sevenlerin %65'9 u kız iken, %34.1'i erkektir. Tahterevalli oyunu sevenlerin %57.1'i kız, %42.9'u erkektir. Kaydırak oyununu sevenlerin %61.9'u erkek, %38.1'i kızdır. Tırmanma oyununu sevenlerin %64.7'si erkek, %35.3'ü kızdır. Diğer oyun çeşitlerini ve oyun gruplarını isteyen çocukların %63.6'sı erkek, %36.4'ü erkektir. Parklarda farklı oyun ve oyun grubu görmek isteyenlerin çoğunluğu erkektir. Parklarda standart oyun gruplarını beğenenler ise kızlardır (Çizelge 4.36).

Çizelge 4.36. Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak İle Cinsiyet İlişkisi

			Oyun parkında en çok sevdiğiniz oyuncak				
			Salıncak	Tahterevalli	Kaydırak	Tırmanma	Diğer
Cinsiyet	Erkek	%	34,1	42,9	61,9	64,7	63,6
	Kız	%	65,9	57,1	38,1	35,3	36,4
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda en sevdiği oyuncak ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde salıncak kullananların %61.4'ü 6-12 yaş, %38.6'sı 0-6 yaş grubudur. Tahterevalli oyununun %71.4'ü 0-6 yaş grubu, %28.6'sı 6-12 yaş grubudur. Kaydırak oyuncağını %81'i 0-6 yaş grubu, %19'u 6-12 yaş grubudur. Tırmanma oyununun %64.7'si 6-12 yaş, %35.3'ü 0-6 yaş grubudur. Parklarda normalin dışında oyun grubu görmek isteyenlerin %54.5'i 6-12 yaş grubu %45.5'i 0-6 yaş grubundadır. Parklarda farklı oyun

grubu görmek isteyenlerin çoğunluğu 6-12 yaş grubudur. Mevcut oyun gruplarını beğenenler ise 3-6 yaş grubudur (Çizelge 4.37).

Çizelge 4.37. Ankete Katılan Çocukların Parklarda En Sevdiği Oyuncak İle Yaş İlişkisi

			Oyun pakında en çok sevdiğiniz oyuncak				
			Salıncak	Tahterevalli	Kaydırak	Tırmanma	Diğer
Yaş	0-6 Yaş	%	38,6	71,4	81,0	35,3	45,5
	6-12 Yaş	%	61,4	28,6	19,0	64,7	54,5
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda eksik bulunduğu donatılar ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde WC eksik bulunanların %59.3'ü erkek, %40.7'si kızdır. Farklı oyun elemanını eksik bulunanların cinsiyetleri birbirine yakındır.%53.3'ü kız, %46.7'si erkektir. Büfeyi eksik bulunanların %92.9'u kız, %7.1'i erkektir. Standart oyun elemanını eksik bulunanların %61.5'i erkek, %38.5'i kızdır. Çeşmeyi eksik bulunanların %58.3'ü kız, %41.7'si erkektir. Oturma birimini eksik bulunanların %83.3'ü erkek, %16.7'si kızdır. Serbest oyun alanını eksik bulunanların %62.5'i kız, %37.5'i erkektir. Diğer eksikliklerden bahsedenlerin %80'i erkek, %20'si kızdır. Kız çocukları daha çok temizlik ve vücut gereksinimleri için ihtiyacı olan donatıları eksik bulurken erkekler ise dinlenme ve oyun donatılarını eksik bulmuşlardır (Çizelge 4.38).

Çizelge 4.38. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar İle Cinsiyet İlişkisi

			Parklarda eksik olan donatılar							
			Standrt oyun elemanı	Çeşme	Oturma birimi	WC	Serbest oyun alanı	Farklı oyun elemanı	Büfe	Diğer
Cinsiyet	Erkek	%	61,5	41,7	83,3	59,3	37,5	46,7	7,1	80,0
	Kız	%	38,5	58,3	16,7	40,7	62,5	53,3	92,9	20,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda eksik bulunduğu donatılar ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde WC eksik bulanların %55.6'sı 0-6 yaş %44.4'ü 6-12 yaştır. Standart oyun elemanını eksik bulanların %69.2'si 0-6 yaş grubu, %30.8'i 6-12 yaş grubudur. Çeşmeyi eksik bulanların %66.7'si 6-12 yaş grubu, %33.3'ü 0-6 yaş grubudur. Oturma birimini eksik bulanların %66.7'si 6-12 yaş grubu, %33.3'ü 0-6 yaş grubudur. Serbest oyun alanını eksik bulanların %62.5'i 6-12 yaş grubu, %37.5'i 0-6 yaş grubudur. Farklı oyun elemanını eksik bulanların %60'ı 0-6 yaş grubu, %40'ı 6-12 yaş grubudur. Büfeyi eksik bulanların sayısı %21.4'ü 0-6 yaş grubu, %78.6'sı 6-12 yaş grubudur. Diğer eksiklikleri dile getirenler %100'ü 0-6 yaş grubu, %0'ı 6-12 yaş grubudur. 0-6 yaş grubu çocuk oyun parklarında daha yenilikçi ve modern düzenlemeler istediği, 6-12 yaş grubu ise biraz daha kişisel temizlik ihtiyaçlarına yönelik düzenlemelere ihtiyaç duymaktadır (Çizelge 4.39).

Çizelge 4.39. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Eksik Bulduğu Donatılar İle Yaş İlişkisi

			Parklarda eksik olan donatılar							
			Standart oyun elemanı	Çeşme	Oturma birimi	WC	Serbest oyun alanı	Farklı oyun elemanı	Büfe	Diğer
Yaş	0-6 Yaş	%	69,2	33,3	33,3	55,6	37,5	60,0	21,4	100,0
	6-12 Yaş	%	30,8	66,7	66,7	44,4	62,5	40,0	78,6	0,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocuklar içerisinde kaza geçirenlerin cinsiyetleri birbirine yakındır. Kaza geçirenlerin %50'si erkek, %50'si kızdır. Kaza geçirmeyenlerin %51.7'si kız, %48.3'ü erkektir. Kaza durumunun cinsiyete bağlı olmadığı gözlemlenmiştir. Kaza geçiren ve geçirmeyenlerin oranları birbirine yakındır (Çizelge 4.40).

Çizelge 4.40. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu ile Cinsiyet İlişkisi

			Kaza geçirdin mi?	
			Evet	Hayır
Cinsiyet	Erkek	%	50,0	48,3
	Kız	%	50,0	51,7
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda kaza geçirme durumu ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde kaza geçirmeyenlerin çoğunluğu 0-6 yaş grubudur. Kaza geçirenlerin %64.3'ü 0-6 yaş grubu, %35.7'si 6-12 yaş grubudur. Kaza geçirmeyenlerin %39.7'si 6-12 yaş grubu, %60.3'ü 0-6 yaş grubudur. Kaza geçirme durumu yaş ile doğru orantılı olduğu gözlemlenmiştir. Çözüm bulunurken yaş gruplarına dikkat edilmelidir (Çizelge 4.41).

Çizelge 4.41. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Kaza Geçirme Durumu ile Yaş İlişkisi

			Kaza geçirdin mi?	
			Evet	Hayır
Yaş	0-6 Yaş	%	35,7	60,3
	6-12 Yaş	%	64,3	39,7
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda nasıl kaza geçirdiği ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde çocuklar çocuk oyun parkında en çok ayağı takılıp düşerek kaza geçirmişlerdir. Ayağı takılıp düşenlerin çoğunluğu erkektir. %62.5'i erkek, %37.5'i kızdır. Oyun aletlerinden düşüp kaza yapanlar cinsiyetlerin oranları ve vücudu veya başı oyun aletlerine sıkışarak kaza yapanların cinsiyetlerin oranları birbirine eşit çıkmıştır. Oyun aletlerinden düşüp kaza yapanların ve vücudu veya başı oyun aletlerine sıkışarak kaza yapanların %50'si erkek, %50'si kızdır. Arı veya böcek ısırmasıyla karşılaşanların, araba

çarpıp trafik kazası geçirenlerin ve bitki dikenlerin batarak kaza geçirenlerin hepsi kız olup erkekler hiç bu kazayı geçirmemiştir. Arı veya böcek ısırmasıyla karşılaşanların, araba çarpıp trafik kazası geçirenlerin ve bitki dikenlerin batarak kaza geçirenlerin %100'ü kız, %0'ı erkeklerdir. Diğer çeşit kaza yapanların cinsiyetlerin oranları da birbirine eşittir. Diğer çeşit kaza yapanların %50'si kız, %50'si erkektir Kaza geçirenlerde cinsiyet kavramına göre bir farklılık görülmemiştir (Çizelge 4.42).

Çizelge 4.42. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Nasıl Kaza Geçirdiği İle Cinsiyet İlişkisi

			Nasıl kaza geçirdin?						
			Oyun aletleri arızası	Vücudum oyun aletlerine sıkıştı	Ayağım takıldı düştüm	Arı veya böcek ısırıldı	Bitki dikenleri battı	Araba çarptı trafik kazası geçirdim	Diğer
Cinsiyet	Erkek	%	50,0	50,0	62,50	0,0	0,0	0,0	50,0
	Kız	%	50,0	50,0	37,50	100,0	100,0	100,0	50,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parklarda nasıl kaza geçirdiği ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde oyun aletlerinden düşüp kaza yapanların %66.7'si 6-12 yaş, %33.3'ü 0-6 yaştır. Vücudu veya başı oyun aletlerine sıkışarak kaza yapanların %50'si 0-6 yaş grubu, %50'si 6-12 yaş grubudur. Ayağı takılıp düşenlerin %68.8'i 6-12 yaş, %31.2'si 0-6 yaş grubudur. Arı veya böcek ısırmasıyla karşılaşanların %50'si 0-6 yaş grubu, %50'si 6-12 yaş grubudur. Bitki dikenlerin batarak kaza geçirenlerin %100'ü 6-12 yaş, %0'ı 0-6 yaş grubudur. Araba çarpıp trafik kazası geçirenlerin %100'ü 6-12 yaş, %0'ı 0-6 yaş grubudur. Diğer çeşit kaza yapanların %50'si kız, %50'si erkektir. 0-6 yaş grubunun ebeveynlerinin gözetiminde daha çok olması kaza geçirme oranlarını düşürdüğü gözlemlenmiştir (Çizelge 4.43).

Çizelge 4.43. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Nasıl Kaza Geçirdiği İle Yaş İlişkisi

			Nasıl kaza geçirdin?						
			Oyun aletleri arızası	Vücudum oyun aletlerine sıkıştı	Ayağım takıldı düştüm	Arı veya böcek ısırıldı	Bitki dikenleri battı	Araba çarptı trafik azası geçirdim	Diğer
Yaş	0-6 Yaş	%	33,3	50,0	31,20	50,0	0,0	0,0	50,0
	6-12 Yaş	%	66,7	50,0	68,80	50,0	100,0	100,0	50,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Yeterli büyüklükte olmadığını söyleyenlerin erkek ve kız çocukların oranları birbirine eşittir. Parkların yeterli büyüklükte olmadığını söyleyenlerin %50'si erkek, %50'si kızdır. Parkların yeterli büyüklükte olduğunu söyleyenlerin %53.1'i kız, % 46.9'u erkektir. Erkek çocuklarının futbol, basketbol vb. top oyunlarını çok sevmeleri onların daha geniş alanlara ihtiyaç duyduğunu göstermiştir (Çizelge 5.44). Parkların yeterli büyüklükte olmadığını söyleyenlerin %57.4'ü 0-6 yaş grubu, %42.6'si 6-12 yaş grubudur. Parkların yeterli büyüklükte olduğunu söyleyenlerin %65.6'sı 6-12 yaş, %34.4'ü 0-6 yaş grubundadır. 0-6 yaş grubu keşfetmeye daha meraklı olması büyük alanlara ihtiyaç duyduğunu göstermiştir (Çizelge 4.45).

Çizelge 4.44. Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları İle Cinsiyet İlişkisi

			Park büyük mü?	
			Evet	Hayır
Cinsiyet	Erkek	%	46,9	50,0
	Kız	%	53,1	50,0
TOPLAM		%	100,0	100,0

Çizelge 4.45. Ankete Katılan Çocukların Parkı Büyük Bulup Bulmadıkları İle Yaş İlişkisi

			Park büyük mü?	
			Evet	Hayır
Yaş	0-6 Yaş	%	34,4	57,4
	6-12 Yaş	%	65,6	42,6
TOPLAM		%	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkın neden büyük olmasını istedikleri ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde rahat oynamak ve koşmak için diyenlerin %50'si kız, %50'si erkektir. Diğer çocuklara çarpmamak için diyenlerin %58.3'ü erkek, %41.7'si kızdır. Kalabalık olmaması için diyenlerin %54.5'i kız, %45.5'i erkektir. Farklı oyun aletlerinin olması için geniş veya büyük olmalı diyenlerin %53.3'ü kız, %46.7'si erkektir. Kız çocukları daha sakin bir oyun alanı isterken erkekler daha hareketli oldukları için kaza yapıp çarpışmamak için büyük çocuk oyun park alanı istemektedir (Çizelge 4.46).

Çizelge 4.46. Ankete Katılan Çocukların Parkı Neden Büyük Olmasını İstedikleri İle Cinsiyet İlişkisi

			Park neden büyük olmalı?				
			Rahat oynamak için	Koşmak için	Diğer çocuklara çarpmamak için	Kalabalık olmaması için	Farklı oyun aletlerinin olması için
Cinsiyet	Erkek	%	50,0	50,0	58,3	45,5	46,7
	Kız	%	50,0	50,0	41,7	54,5	53,3
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkın neden büyük olmasını istedikleri ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde rahat oynamak isteyenlerin %66.7'si 6-12 yaş grubu, %33.3'ü 0-6 yaş grubudur. Koşmak için büyük çocuk oyun parkı isteyenlerin %66.7'si 0-6 yaş grubu, %33.3'ü 6-12 yaş grubudur. Diğer çocuklara çarpmamak için diyenlerin %66.7'si 0-6 yaş grubu, %33.3'ü 6-12 yaş grubudur. Kalabalık olmaması için diyenlerin %81.8'i 0-6 yaş grubu, %18.'si 6-12 yaş grubudur. Farklı oyun aletlerinin olması için geniş veya büyük olmalı diyenlerin %53.3'ü 0-6 yaş, %46.7'si 6-12 yaş grubudur. Rahat oynamak isteyen oyunlarının bölünmesini istemeyen 6-12 yaş grubudur. Diğer tüm sebeplerden 0-6 yaş grubu daha çok ilgisini çekmiştir. Parkların büyük olmasını istemek yaş itibariyle en doğal haklarıdır (Çizelge 4.47).

Çizelge 4.47. Ankete Katılan Çocukların Parkı Neden Büyük Olmasını İstedikleri İle Yaş İlişkisi

			Park neden büyük olmalı?				
			Rahat oynamak için	Koşmak için	Diğer çocuklara çarpmamak için	Kalabalık olmaması için	Farklı oyun aletlerinin olması için
Yaş	0-6 Yaş	%	33,3	66,7	66,7	81,8	53,3
	6-12 Yaş	%	66,7	33,3	33,3	18,2	46,7
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkta serbest oyun alanları istemesinin nedeni ile cinsiyet ilişkisi değerlendirildiğinde oyun yaratmak için malzeme olmalı diyenlerin %58.6'sı erkek, %41.4'ü kızdır. Hiçbir şey olmasına gerek yok bomboş alan olmalı diyenlerin cinsiyet oranları birbirine eşittir. %50'si kız, %50'si erkektir. Toprak zemin olması yeterli diyenlerin %66.7'si kız, %33.3'ü erkektir. Kum zemin olmalı diyenlerin %52.9'u erkek, %47.1'i kızdır. Kurallı bir oyun alanı olarak serbest oyun alanı olmalı diyenlerin %52.9'u erkek, %47.1'i kızdır. Bitkilerle uğraşacak serbest oyun alanı olmalı diyenlerin %57.9'u kız, %42.1'i erkektir. Kız çocuklarının bitki ve toprak işlerine yatkınlığı, kurallı ve disiplini sevdiği onların serbest oyun alanında istediklerinde de ön plana çıkmıştır. Erkek çocuklar ise daha yüzeysel uğraş gerektirmeyen serbest oyun alanı istemektedirler (Çizelge 4.48).

Çizelge 4.48. Ankete Katılan Çocukların Parkta Serbest Oyun Alanları Neden Olmalı ile Cinsiyet İlişkisi

			Serbest oyun alanları neden olmalı?					
			Oyun yaratmak için malzeme olmalı	Hiç bir şey olmasına gerek yok	Toprak zemin yeterli	Kum zemin yeterli	Kurallı bir oyun alanı	Bitki uğraş alanı
Cinsiyet	Erkek	%	58,6	50,0	33,3	52,9	52,9	42,1
	Kız	%	41,4	50,0	66,7	47,1	47,1	57,9
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ankete katılan çocukların parkta serbest oyun alanları istemesinin nedeni ile yaş ilişkisi değerlendirildiğinde oyun yaratmak için malzeme olmalı diyenlerin %65.5'i 6-12 yaş, %34.5'i 0-6 yaş grubudur. Hiçbir şey olmasına gerek yok bomboş alan olmalı diyenlerin %100'ü 6-12 yaş grubudur. Toprak zemin olması yeterli diyenlerin %75'i 0-6 yaş grubu, %25'i 6-12 yaş grubudur. Kum zemin olmalı diyenlerin %58.8'i 0-6 yaş grubu, %41.2'si 6-12 yaş grubudur. Kurallı bir oyun alanı olarak serbest oyun alanı olmalı diyenlerin %52.9'u 0-6 yaş grubu, %47.1'i 6-12 yaş grubudur. Bitkilerle uğraşacak serbest oyun alanı olmalı diyenlerin %52.6'sı 0-6 yaş, %47.4'ü 6-12 yaş grubudur. 6-12 yaş grubunun yaratıcı fikirlerini uygulayacağı alanlar istemesi onların zihinsel gelişimini olumlu yönde etkilerken, 0-6 yaş grubunun kum, bitki, toprak istekleri ise henüz gelişmekte olan motor becerilerini olumlu yönde etkileyecektir (Çizelge 4.49).

Çizelge 4.49. Ankete Katılan Çocukların Parkta Serbest Oyun Alanları Neden Olmalı ile Yaş İlişkisi

			Serbest oyun alanları neden olmalı?					
			Oyun yaratmak için malzeme olmalı	Hiç bir şey olmasına gerek yok	Toprak zemin yeterli	Kum zemin yeterli	Kurallı bir oyun alanı	Bitki uğraş alanı
Yaş	0-6 Yaş	%	34,5	0,0	75,0	58,8	52,9	52,6
	6-12 Yaş	%	65,5	100,0	5,0	41,2	47,1	47,4
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zeminin kum olmasını isteyenlerin %52.5'i erkek, %47.5'i kızdır. Zeminin kauçuk (yumuşak zemin) olmasını isteyenlerin %61.5'i kız, %38.5'i erkektir. Zeminin çim olmasını isteyenlerin %53.3'ü kız, %46.7'si erkektir. Zeminin çakıl olmasını isteyenlerin %100'ü erkektir. Kız öğrencilerin zemin konusunda daha bilinçli olduklarını söyleyebiliriz. Zemin seçimi yaparken kız öğrencilerin fikirlerine daha çok başvurulabilir. Erkek çocuklarının zeminde çakıl taş istemeleri bilinçli bir cevap kabul edilemez (Çizelge 4.50). Zeminin kum olmasını isteyenlerin %55'i 0-6 yaş grubu, %45'i 6-12 yaş grubudur. Zeminin kauçuk (yumuşak zemin) olmasını isteyenlerin %61.5'i 0-6 yaş grubu, %38.5'i 6-12 yaş grubudur. Zeminin çim olmasını isteyenlerin %55.6'sı 6-12 yaş, %44.4'ü 0-6 yaş grubudur. Zeminin çakıl olmasını isteyenlerin %100'ü erkektir. 6-12 yaş grubunun çakıl ve taşa düşkün olduğu gözlemlenmiştir. Her ne kadar çim zemin isteyenlerin çoğunluğu 6-12 yaş grubu olsa da 0-6 yaş grubu daha bilinçli istek yapmaktadır (Çizelge 4.51).

Çizelge 4.50. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin Ne Olmalı ile Cinsiyet Arasındaki İlişki

			Zemin çeşitleri			
			Kum	Kauçuk (Yumuşak zemin)	Çim	Çakıl
Cinsiyet	Erkek	%	52,5	38,5	46,7	100,0
	Kız	%	47,5	61,5	53,3	0,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

Çizelge 4.51. Ankete Katılan Çocukların Parklarda Zemin Ne Olmalı ile Yaş Arasındaki İlişki

			Zemin çeşitleri			
			Kum	Kauçuk(Yumuşak zemin)	Çim	Çakıl
Yaş	0-6 Yaş	%	55,0	61,5	44,4	0,0
	6-12 Yaş	%	45,0	38,5	55,6	100,0
TOPLAM		%	100,0	100,0	100,0	100,0

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Anket Sonuçlarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Değerlendirilmesi

Bu çalışma çocuk oyun alanı tasarımında alanın asıl kullanıcılarının görüşlerini belirlemek ve bu doğrultuda Hatay ili Antakya ilçesindeki çocuk oyun alanlarını değerlendirmek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar 4 başlık altında değerlendirilmiştir.

5.1.1. Ankete Katılan Çocukların Demografik Yapı ve Sosyo-Ekonomik Durumları Sonuçları

- Çocukların yarısı 0-6 yaş grubu yarısı 6-12 yaş grubu, yarısı 0-6 yaş grubu yarısı 6-12 yaş grubudur.
- Anne-babalarının meslek durumları sorularak ebeveyn sosyal ve maddi durumları analiz edilmiştir. Anket çalışması uygulanan öğrencilerin ailelerinin orta gelirli oldukları gözlemlenmiştir.

5.1.2. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşleri Sonuçları

- Çocukların %75'inin evinin yakınında, ulaşılabilir mesafede çocuk oyun parkı bulunmaktadır.
- Çocuk oyun parklarını en sık kullanma zaman aralığı haftada 1-2 kez olduğu görülmüştür.
- Çocuklar parka genelde arkadaşlarıyla oynamak için gitmek isterken, diğer sebeplerle gidenler çok fazladır. Diğer nedenler ise içerisinde koşmak, çimlere uzanmak, dinlenmek vb. olarak yorumlanabilir. Çocukların çocuk oyun parkını neden tercih ettiği sorusunun cevaplarına bakacak olursak en fazla arkadaşları ile top oynamak için en az ise ip atlama ve yakan top oynamak için gitmek istemektedirler.
- Çocuklar öğle saatlerinde (12.00-16.00) parka gitmekte ve ortalama 2-3 saat vakit geçirmeyi tercih ettikleri belirlenmiştir.
- Çocuklar parka en çok aileleriyle gitmek istediklerini ifade etmişlerdir. Çocukların güvenli ve rahat davranmak için mutlaka parka yanında biri ile gitmek istedikleri belirlenmiştir.

- Çocuklar çocuk oyun alanlarında ve parkın genelinde WC olmadığını ve bakım yapılmadığını ifade etmişlerdir. Bu sorunun içeriğinin geniş olmasından dolayı anket sırasında ebeveynlerde isteklerini belirtmişlerdir. WC diye sorulduğunda içerisinde bebek bakım odasının bulunduğu, annelerinde ihtiyaçlarını karşılayabildiği temizlik ihtiyacı yeridir. WC parklarda olduğu zaman genellikle geniş metrajlı parklarda yapılmaktadır. Böyle olması da küçük metrajlı parklarda ihtiyaçlara cevap vermemektedir. Bakım; temizlik, bitki budama, toprak serimi, ilaçlama, oturma birimleri ve oyun gruplarının tamiri vb. tüm çalışmaları kapsamaktadır.

5.1.3. Ankete Katılan Çocukların Parklardan Beklentileri ve İstedikleri Oyun Alanı ve Oyun Elemanları Sonuçları

- Çocukların çoğunluğu parklarda bisiklete binmek ve bisiklet park yeri istemektedir.
- Çocukların çoğu parkların küçük olduğunu, parkların daha büyük olmasını istemektedirler. Parkların büyük olmasını istemelerinin en önemli nedeni rahat oynamak için ve farklı oyun alanı ve oyun gruplarının parklarda olması için olduğunu belirtmişlerdir
- Serbest oyun alanları parkın içerisinde bırakılan, içinde hiçbir uygulamanın olmadığı alanlardır. Çocukların kendi oyunlarını oluşturmak ve bitkilerle uğraşmak için serbest oyun alanlarına parklarda daha fazla alan bırakılmasını istemişlerdir.
- Ankete katılan çocukların çocuk oyun parkında sırasıyla en çok boyalı zemin oyunu, su oyunu, alçalan yükselen tepecikler oyunu, ip tırmanma oyunu, renkli zemin oyunları, tırmanma simidi oyunu, kum oyunu, zıplama oyunu ve çiçek resim tahtası oyunlarını istemişlerdir. Su oyunu, çiçek resim tahtası, kum oyunu eğlenirken psikolojik gelişimine katkı sağlar. Alçalan yükselen tepecikler, boyalı zemin, renkli zemin oyunları ise çocukların oyun oynarken zihinsel düşünme gelişiminin katkı sağlar. Tırmanma simidi, ip tırmanma ve zıplama oyunu ise oyun oynarken fiziksel gelişimine katkı sağlamaktadır.
- Çocuklar parklarda sırasıyla meyvesini yiyebileceği bitkiler, saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler, dallarına tırmanacağım bitkiler, çiçeğini koparabileceğim bitkiler, çiçeğini sevebileceğim bitkiler, diğer ve gölgesinden yararlanacağım bitkileri görmeyi istemektedirler.
- Ankete katılan çocuklar en fazla çocuk oyun alanı zemininin çim olmasını istemektedir.

- Ankete katılan çocukların kendileri çocuk oyun alanında nelerin olmasını istediklerini yazılı metin veya resim çizerek ifade etmişlerdir. Çocukların çoğu materyallerin olmadığı geniş boş oyun alanları isterken diğer bir kısım tırmanma tarzı güç gerektiren fiziksel gelişime katkı sağlayacak oyun istediklerini belirtmişlerdir. Futbol, basketbol, voleybol ve tenis sahalarının olduğu spor alanları isteyenlerde vardır. Oyun merkezlerinde gördükleri gondol, çarpışan araba tarzı oyun isteklerini de belirtmişlerdir. Parklarda bulunan standart oyun donatılarını isteyenler ve kendi oyuncaklarıyla parka götürerek oynamak isteyen hayal gücünün daha kısıtlı isteklerde bulunmaktadır.

5.1.4. Ankete Katılan Çocukların Parkı Kullanma Durumları ve Mevcut Durum Hakkındaki Görüşlerinin Yaş ve Cinsiyet Durumuna Göre Değerlendirilme Sonuçları

- 0-6 yaş grubu ile erkek ve kız çocukların eşit oranla haftada 1-2 defa çocuk oyun alanını tercih ettikleri belirlenmiştir. Ancak parkı hiç kullanmayan bir kesimde bulunmaktadır.
6-12 yaş grubunun çoğunlukla parkı tercih etmediği ve her gün ziyaret edenler ise oldukça düşük bir oranda olduğu saptanmıştır.
- Kız çocukları erkek çocuklarına nazaran daha fazla parkta kalma eğilimi göstermiştir.
- Ailesiyle birlikte parka gitmek isteyenlerin çoğunluğu kız ve arkadaşlarıyla birlikte gitmek isteyenlerin çoğu erkektir. Kız çocuklarının dış ortamdan ziyade eve aileye daha düşkün olduğu saptanmıştır.
- 6-12 yaş grubu kız çocuklarının oyun parkında en sevdiği oyun donatısı salıncak ve kaydırak iken erkek çocuklarının çocuk oyun alanından farklı beklentilerinin olduğu belirlenmiştir.
- 0-6 yaş grubu kız çocuklarının parkta daha çok eğlendiği belirlenmiştir.
- Oyun oynamak, koşup eğlenmek vb. aktiviteler için gerekli olan serbest oyun alanlarını 0-6 yaş grubu çocukların %60'ı yeterli bulurken, yetersiz bulunanların çoğu kız ve 6-12 yaş grubudur.
- Ankete katılan çocukların parklarda eksik hissettiği ilk üç donatı sırasıyla WC, farklı oyun elemanı ve büfedir. 0-6 yaş grubu çocuk oyun parklarında daha yenilikçi ve modern düzenlemeler istediği, 6-12 yaş grubu ise biraz daha kişisel temizlik ihtiyaçlarına yönelik düzenlemelere ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir. Kız çocukları daha

çok temizlik ve vücut gereksinimleri için ihtiyacı olan donatıları eksik bulurken erkek çocuklar ise daha çok dinlenmek ve oyun araç gereçlerini eksik bulmuşlardır

- Çocukların %58'i parklarda kaza geçirmemesine nazaran parklarda kaza durumunun cinsiyete bağlı olmadığı ancak yaş ile doğru orantılı olduğu gözlemlenmiştir.
- Çocuklar parkta en çok ayağı takılıp düşerek ve oyun aletlerinden dolayı kaza geçirdikleri saptanmıştır.

5.2. Seçilen Çocuk Oyun Alanlarının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi

Anket sonuçlarına göre parkları değerlendirmek üzere gözlem formları hazırlanmıştır. Gözlem formları anket sonuçlarına göre parkların durumunu değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Gözlem formunda oyun donatıları, bakım, farklı oyun donatıları, büyüklük, bisiklet yolu, wc, büfe, çeşme gibi ihtiyaç donatıları, zemin malzemesi bitkilendirme başlıklarından oluşmaktadır. Hazırlanan gözlem formları her park için ayrı ayrı gezilerek doldurulmuştur.

Araştırma alanı olarak seçilen parkların %88 inde çocuk oyun donatıları yeterli değildir. Çocuk oyun donatıları diye bahsedilen geleneksel oyun elemanları salıncak, kaydırak, tahterevalliden oluşan oyun gruplarıdır. Sadece 15 Temmuz Milli İrade Parkında 0-6 yaş grubu ve 6-12 yaş grubu için ayrı oyun alanları ve geleneksel oyun donatılarının dışında oyun donatıları da bulunmaktadır. Şehit Ali Yılmaz Parkında geleneksel oyun donatıları bulunmaktadır.

Bisiklet yolu parkların %94'ünde bulunmamaktadır. Sadece 15 Temmuz Milli İrade Parkında bisiklet yolu vardır ancak bisiklet park yeri yoktur (Çizelge 6.1). Oysa çocukların beklenti içinde oldukları en önemli konulardan biri, bisiklet yolu ve bisiklet park yeridir.

Büyüklük kriterinde mevcut durumuna bakıldığında parkların %88'i yeterli büyüklükte değildir. . En küçük çocuk oyun alanının 50 m² den küçük olmaması ve yerleşim alanı büyüdükçe 250m²- 1000m² olması (Bulut ve Yılmaz,2003) kabulünden hareketle değerlendirilmiştir.15 Temmuz Milli İrade Parkı ve Antakya Belediye Parkı büyüklüğü yeterlidir. Anket sonuçlarına göre çocukların %68'i oyun alanlarının büyüklüklerini yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir. Bu anket sonucu parkların mevcut durumu ile örtüşmektedir.

Parkların %88'inde farklı oyun donatısı ve alanı bulunmamaktadır. Farklı oyun alanı olarak bahsedilen oyunlar geleneksel oyun elemanlarının dışındaki oyunlardır. Çocuklar parklarda ilk sırada zihinsel gelişimi destekleyici oyunları ikinci sırada fiziksel gelişimi destekleyici oyunları son olarak sosyal gelişimi destekleyici oyunları çocuk oyun alanlarında olmasını ifade etmişlerdir. Parklarda mevcut durumda ise fiziksel gelişimi destekleyici oyunlar vardır. Fiziksel gelişimi destekleyen oyunlarda geleneksel oyun alanlarıyla sağlanmaktadır. Çocukların istekleriyle mevcut durum örtüşmemektedir (Çizelge 6.1)

Parkların %12'sinde serbest oyun alanları bulunmaktadır. Çocukların %60 ise serbest oyun alanlarının yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. %60lık kesim mevcuttaki %12 oranındaki serbest oyun alanını ifade etmiş olabilir. (Çizelge 6.1)

Kişisel temizlik ve ihtiyaçların giderilmesi için gerekli olan büfe, WC, çeşme donatıları parkların %12'sinde bulunmaktadır. Olanlarında bakımsızlıktan oldukça kirli ve kullanılamaz durumda olduğu gözlemlenmiştir. Çocukların parklarda en çok eksikliğini hissettiği donatılar sırasıyla WC, farklı oyun elemanı ve büfedir. Çocukların eksik gördüğü donatılar (WC, farklı oyun elemanı ve büfe) mevcutta çocuk oyun alanlarında olmaması anket cevaplarının doğruluğunu arttırmıştır (Çizelge 6.1) Çocukların temizliği ve mikrop kapmaması için bu donanımların parklarda zorunlu olarak yapılması gerekmektedir.

Parkların sadece %12 sinin zemininde EPDM malzeme kullanılmıştır. Çocukların % 45'inin beklentisi çim zemin, %40'ının beklentisi kum zemindir. Parkların %88inin zemininin kum olması parkların bir kısmının çocuk beklentilerini karşıladığını göstermektedir.

Antakya ilçesinde çocuk oyun alanlarının imar planlarında yeşil alan olarak bırakılan kısımlarda genellikle bu yeşil alan içerisinde kenar kısımlarda daire ya da kare gibi düzenli bir formda oyun ekipmanlarından salıncak, kaydırak, tahterevalli ve tırmanma merdiveni gibi sınırlı sayıda temel oyun materyallerinin yerleştirilerek oluşturulduğu gözlemlenmiştir. Çocuk oyun alanlarında en sık karşılaşılan döşeme tipi kauçuk olan EPDM malzeme, kum veya yapay serilen yeşil çim halidir. Hareket açısından basıldıkça az darbeye uygun olan EPDM olan kauçuk döşemedir.

Parkların %88'i bitkisel tasarım konusunda yetersiz olduğu görülmüştür. Parklarda mevcut bitkisel tasarımın çocuk oyun alanlarının sınırları dışında tasarlanmıştır. Çocuklar ise parklarda sırasıyla meyvesini yiyebileceği bitkiler, saklambaç oynayabileceği bitkiler

ve dallarına tırmanacağı bitkiler görmek istediklerini belirtmişlerdir. Çocukların parklarda bitki beklentileri mevcut durumla kıyaslayınca yetersiz kalmıştır.

Parkların bakımının mevcut durumu %5.8'i çok iyi, %35'i iyi, %17.60'ı orta, %41'i ise kötü durumdadır. Bakım, çimlerin ve bitkilerin budanması, çevre temizliği, oyun gruplarının sağlamlığı, bank, çöp kutusu vb. donatıların sağlamlığı vb. tüm işleri kapsamaktadır. Mevcut durumda parkların çoğunluğunda kopmuş salıncaklar, yanmış veya erimiş kaydıraklar, eğimi bozulmuş tahterevalli, kaydırdan kaydıktan sonra zeminin çok alçakta kalması, yabancı otların çocuk oyun alanını sarması sorunları saptanmıştır. Çocukların %64'ü parklardaki bakımı yeterli bulmamaktadır. Bu cevapları ile mevcut durumun doğruluğu desteklenmiştir. Parklar mevcut durumda çok bakımsızdır.

Çizelge 5.1. Araştırma Alanı Olarak Seçilen Parkların Gözlem Formları

Araştırma alanı olarak seçilen parklar	Park değerlendirme kriterleri									
	Oyun donat. yeterli mi?	Bskit yolu var mı?	Büyüklük yeterli mi?	Farklı oyun alanı var mı?	Serb. Oyun Alanı Var mı?	Çeş. WC, Büfe vb. donanımlar var mı?	Zemin malz.	Bitik tas.	Bak.	
ALİ RIZA EFENDİ ÇAMLIĞI	Yetersiz	Yok	130 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
ODABAŞI DERE KENAR I PARKI	Yetersiz	Yok	130 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	İyi	
NARLIÇA HACI KEMAL ÇIL PARKI	Yetersiz	Yok	130 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
PETEK PARKI	Yetersiz	Yok	125 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	İyi	
ORHANLI PARKI	Yetersiz	Yok	100 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
DAĞ LILAR PARKI	Yetersiz	Yok	140 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	İyi	
ŞEHİT UĞUR ÖLÇER PARKI	Yetersiz	Yok	150 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Orta	İyi	
TANIŞMA PARKI	Yetersiz	Yok	120 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Orta	
ŞEHİT MUSTAFA YELMAN PARKI	Yetersiz	Yok	140 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Orta	
AKASYA PARKI	Yetersiz	Yok	120 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
ŞEHİT M. ALİ DEMİR BÜKEN PARKI	Yetersiz	Yok	120 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
ODABAŞI AKASYA SOKAK PARKI	Yetersiz	Yok	120 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	İyi	
ŞEHİT ALİ YILMAZ PARKI	Orta	Yok	120 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	İyi	
15 TEMMUZ MİLLİ İRADE PARKI	Yeterli	Var	300 m2 / Yh	Var / Paten	Var	Var	EPDM	Yeterli	Çok iyi	
ŞEHİT BEKİR ALBAŞ PARKI	Yetersiz	Yok	130 m2/Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
ŞEHİT ÖMER HALİS DEMİR MESİRE ALANI	Yetersiz	Yok	200 m2 / Ysiz	Yok	Yok	Yok	Kum	Yetersiz	Kötü	
ANTAKYA BELEDİYE PARKI	Yetersiz	Yok	10000 m2 / Yh	Var / Tırmna	Yok	Var	EPDM	Yetersiz	Orta	

Mevcut çocuk oyun alanları her bakımdan oldukça yetersiz bulunmuştur. Parklardaki salıncaklar kopmuş ve onarımı yapılmamış, kaydırakların ankrajı düzgün yapılmamış, kaydırak kısımları insanlar tarafından ateş yakılmış eritilmiş ve onarımı yapılmamış, zeminler her zaman kum ya da çakıl olarak oluşturulmuş, kum ve çakıl seviyesi zemin seviyesinden oldukça düşüktür.

Parkların bitkilendirilmesi oldukça zayıftır. WC, annelerin çocukların alt değiştirmeleri için bakım odaları, uyarı levhaları, aydınlatma, çeşme, sınırlandırma elemanları, büfe, farklı oyun elemanları, serbest oyun elemanları olan parklar yok denecek kadar azdır. Donatı elemanlarının malzeme olarak plastik tercih edilerek sağlıklı bir ürün kullanımı olmamıştır. Çocukların isteklerine yanıt vermemenin yanında park kalitesine göre oldukça düşük seviyelerdedir. Parklarda yaş gruplarına göre bir ayırım yok denecek kadar azdır. Küçük-büyük tüm çocukların aynı alanda oynamaları sosyalleşmeleri açısından olumlu etki oluştursa da her çocuğun yaşına ve karakterine özgü oyunların tasarlanmaması kalitesini düşürmektedir.

Çocuk oyun alanları tasarımında, çocukların istek ve beklentilerinin dikkate alınmasının öneminden hareketle, çocuk isteklerini belirlemek ve bu isteklere göre mevcut parkları değerlendirmek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda Hatay ilinde yer alan araştırma alanı olarak seçilen parkların çocukların isteklerini karşılamadığı belirlenmiştir. Yapısal ve bitkisel materyal ile ilgili istekleri ve tercihleri ortaya konmuştur.

Çocuk oyun alanlarının peyzaj mimarlığı ilkeleri açısından değerlendiren Bal(2005), Ballıoğlu (2015), Çakar (2003), Çetin (2003) gibi birçok oyun alanlarının planlama ve tasarımında çocukların isteklerinin önemini vurgulamış olmasına rağmen çocukların isteklerini belirleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Acar 2003 kullanıcıların bitki tercihlerinin bitkisel tasarımda dikkate alınması gerektiğini ortaya koymuş ancak bitkisel tasarım yapılan alanların çocuklar tarafından tercih edilmediğini saptamıştır. Anket yöntemi kullanılan bu çalışma ile yöntem açısından benzerlik bulunmasına rağmen bu çalışma yapısal ve bitkisel materyal ile ilgili tercihleri ortaya koyması açısından Acar, 2003 den ayrılmaktadır. Acar bu çalışma sonucunda çocukların bitki konusunda kendi boylarında, çiçekleri olan ve renkli bitki gruplarını, çim zemin, üzerine çıkacakları ve meyvelerini yiyecekleri bitkileri tercih ettikleri ortaya konmuştur.

Kısakürek (2018) Kahramanmaraş'ta çocuk oyun alanlarının kullanıcı isteklerinin belirlediği çalışmada alan kullanıcısı olarak çocukların ebeveynlerine anket uygulaması

gerçekleştirmiştir. Bu çalışma sonucunda alan gerçek kullanıcılarının istek ve beklentilerinin belirlenmesi için birebir çocuklara anket uygulamasının daha doğru sonuçlar içereceğini vurgulamıştır. Kısakürek 2018'e göre daha somut sonuçlara ulaşılmıştır.

Ballıoğlu (2015)'nin 'Aydın Kenti Örneğinde Gençlik Parkı Çocuk Oyun Alanının Yeterliliği Ve Tasarım İlkeleri Yönünden İncelenmesi' çalışması ile bu çalışma arasında izlenen yöntem açısından benzerlikler bulunmakta ancak Ballıoğlu 2015 uzman ve ebeveynlerle anket uygularken bu çalışmada çocuklara uygulanma yönü ile ayrılmaktadır.

Özgüner ve Şahin (2009)'in 'Isparta Kent Merkezindeki Çocuk Oyun Alanlarının Mevcut Durumu ve Çocukların Bu Alanlara Karşı Davranış Biçimleri' çalışması ile yöntem açısından bu çalışma ile benzerlikleri bulunsa da 'yüz yüze anket' metodunun sadece 6-12 yaş grubu çocuklara uygulanması yönüyle farklılık göstermektedir.

Bu çalışma çocuk oyun alanlarının kullanıcıları olan çocukların oyun alanlarından beklentilerini ortaya koymayı ve bu beklentilere göre mevcut durumun değerlendirmesi yönü ile özgün bir çalışmadır. Antakya'da 5000 m ve üzeri parklarda gerçekleştirilen ilk çalışma olması bu tez çalışmanın özgün yönünü oluşturmaktadır.

Çocuklar toplumun vazgeçilmez bir parçasıdır. Toplumun ileri seviyelere taşıyacak olan günümüz çocuklarıdır. Toplum ile iç içe olan çocuklar için tüm olanaklarımızı ortaya koyarak sağlıklı bir gelişim süreci sağlanmalıdır. Çocukların eğitimi ilk ailede başlar okulda devam eder ancak sadece aile ve okulla sınırlandırılmamalıdır. Çocukların öğrenme isteklerine en yakın yer en eğlendikleri, arkadaşlarıyla doyasıya koşup oynadıkları çocuk oyun alanlarıdır.

Çocukların temel öğrenme aracı oyundur. Eğlenirken aynı zamanda çocuklara öğretici niteliğinde olan, çocukların fiziksel, psikolojik ve zihinsel gelişimine katkı sağlamaktadır. Son dönemlerde çocukların teknolojiye düşkünlüğü 1-1.5 yaşlara kadar inmiştir. Bu nedenlerle çocukların teknoloji bağımlısı içine kapanık bir birey olarak yetişmesinin önüne geçmek için açık yeşil alanları daha ilgi çekici olması gerekmektedir. Bu noktadan hareketle çocuk oyun alanlarının çocuklar için daha cazip hale getirilmesi için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

Çocuk oyun alanları çocukların fazla enerjilerini rahatça harcamaları, benlik gelişimi, özgüven yeterliliği bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Parkların asıl ve temel kullanıcıları şüphesiz oyun çağındaki çocuklardır. Çocuk oyun alanlarının tasarlanırken çocukların da görüşleri dikkate alınmalıdır.

Çocuk oyun alanları, çocukların ilgilerini, hayal güçlerini ve büyük kas motor becerilerinin gelişimini destekleyen, çocukların rahatça hareket etmelerine fırsat verecek şekilde düzenlenmiş alanlar olmalıdır.

Bu alanlar çocukların motor becerilerini ve sosyal gelişimlerini sağlayacak şekilde tasarlanmalı, yaratıcı özelliklerini geliştirecek oyun donatıları içermelidir.

Bu alanlarda sanat, ağaç, çamur, kum ve su alanları, sessiz aktivite alanları, doğa gözlemlene alanları (hayvanlar, bahçe, ağaç ve çalılar), gerçek hayat deneyimlerini ve olayları dramatize etme fırsatı (oyun araba, araba vb.) gibi çeşitli bölümler ayrıca bu alanlarda tırmanma aletleri, denge aletleri, top oyun alanları yer almalıdır.

Yerel yönetimlerin çocuk oyun alanlarını içinde olsa da olmasa da parkların yapımında ihalelerinde şartlar daha net ve daha kapsamlı olmalıdır. İhaleyi kazanan firmanın işin yapım sürecinde koşulları sağlamadığı takdirde yaptırımlar daha ağır olmalıdır. Yerel yönetimlerin teknik kadrosunda bulunan uzmanların parkları planlayıp tasarlanırken konu ile ilgili kabul görmüş bilimsel yayın ve çalışmalardan yararlanmalıdır. Çocukların isteklerini dikkate alan bilimsel çalışma sonuç ve önerileri parkların planlama ve tasarım sürecine dâhil edilmelidir.

Çocuk oyun parklarında gölge elemanlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Gölgelekler tercih edilmelidir. Çocuklar daha modern oyun elemanları ve serbest oyun alanları ihtiyaç duymaktadır. Bu alanlara parkta yer verilmelidir.

Çocukların fiziksel-zihinsel-psikolojik gelişimlerine yardımcı ve gelişiminde etkili oyunlardan biri olan bisiklet sürmek amacıyla bisiklet yolları parklarda bulundurulmalıdır.

Oyun alanları sadece materyale bağlı olarak düşünülmemelidir. Çocukların kendi oyunlarını yaratabilecekleri serbest oyun alanları çocuklar için koşup enerjisini atması bir gelişim destekleyici aktivite olarak düşünülmemelidir.

Oyun alanları tasarımı yapılırken çocukların fiziksel zihinsel ve sosyal gelişimlerini destekleyecek oyun donatılarının hepsine yer verilmesine özen gösterilmelidir.

Çocuk beklentilerini dikkate alarak daha modern ve dinamik oyun alanları tasarımı geliştirilmelidir.

Oyun alanları bitkisel tasarımında çocukların doğa ile kaynaşmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır. Örneğin çim zemin tercih edilmeli dikenli ve böcek çekmeyen bitki türleri saklambaç oynamalarına izin verecek şekilde tasarlanmalı, dallarına tırmanabilecekleri çok boylamayan küçük ağaçlar ve meyvelerini yiyebilecekleri bitkilere yer verilmelidir. Örneğin; *Platanus orientalis*, *Eleagnus angustifolia*, *Euonymus japonica*, *Fraxinus excelsior*, *Cercis siliquastrum*, *Cornus alba sibirica*, *Actae spicate*, *Anemone spp.*, *Malus communis Lam.*, *Citrus reticulata* bitki çeşitleri tercih edilmelidir.

Zemin malzemesi olarak çocukların düştüğünde vücutlarına zarar vermeyecek ürünler tercih edilmelidir. Kimyasal olarak ta çocuklara zarar vermeyecek ürünler olmasına özen gösterilmelidir.

Sonuç olarak; toplumun geleceği olan çocukların, büyüme çağında gelişimlerine önemli katkısı olan oyun ile çocuk oyun alanlarında kendini en net ifade edebileceği alanlar olduğu unutulmamalıdır. Günümüzde çocukların beklentilerini dikkate alarak hazırlanmış plan, proje ve yasal düzenlemenin olmaması bu çalışmanın önemini arttırmaktadır. Sürdürülebilir, cazip, ilgi çekici, kullanışlı oyun alanlarının hayata geçirilmesi ancak alan kullanıcısı olan çocukların beklentilerini dikkate alan plan ve projeler ile mümkün olacaktır.

KAYNAKLAR

- Acar, H. 2003. Çocuk Oyun Alanlarında Kullanıcıların Bitki Tercihlerinin Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma: Trabzon Kenti Örneği, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon
- Acar, C. ve Sarı, D. 2004. Kentsel Biyoçeşitlilik Ve Peyzaj Planlama. KTÜ. Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 61080, Trabzon.
- Acar, E. H. 2017. Çocuk Oyun Alanlarında Güvenlik: İstanbul Kenti Örneği, N.K.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Açık, Y., Gülbayrak, C., Çelik, G.T. 2004 “Investgaton of the Level of Safety and Appropriateness of Playgrounds in Elazig City in Turkey”, Internatonal Journal of Environmental Health Research, 14 (1), 75 – 82.
- Aka, V. 2018. Çocuklara Yönelik Yerel Yönetim Uygulamaları: Esenler Belediye Örneği, Y.Ü. Yüksek Lisans Tezi,
- Akdoğan, G. 1972. Beş Büyük Şehirde Çocuk Oyun Alanları, Okul Bahçeleri Ve Spor Alanlarının Yeterlikleri Ve Planlama Prensipleri Üzerinde Bir Araştırma. A.Ü. Ziraat Fakültesi yayınları: 522, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Aksoy, Y. 2001. İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi. İ.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi,
- Altınçekiç, H. , Sarı, Y. 2005. Bartın Kenti Çocuk Oyun Alanlarının İrdelenmesi İ.T.Ü Orman Fakültesi s: 55 (1) : 33,45.
- Anonim, 2005. Nevşehir 3 No’lu sağlık ocağı internet sitesi. www.geocities.com/nevsehir3nolu/oyunlar.htm. (Erişim 05.2007).
- Anonim, 2006. Çocuk Oyun ve Spor, <http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=83&id=144> (erişim tarihi 06.2008)
- Anonim, 2019. Antakya Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü. Antakya Belediyesine Bağlı Parklar.
- Alqudah ,Y. M. M., 2003. Çocuğun Gelişiminde Oyun Alanlarının Rolü. A.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Semineri, Ankara.
- Bal, A. 2005. Zonguldak Kenti Yeşil Alan Sistemindeki Çocuk Oyun Alanlarının Durumunun Peyzaj Mimarlığı İlkerleri Açısından İrdelenmesi, Z.K.Ü. , Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi

- Ballıoğlu, S. 2015. Aydın kenti Örneğinde Gençlik Parkı Çocuk Oyun Alanı Yeterliliği ve Tasarım İlkeleri Yönünden İncelenmesi, K.T.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi
- Barbour A.C. 1999. The Impact of Playground Design on the Play Behaviors of Children with Differing Levels of Physical Competence Early Childhood Research Quarterly, 14, No. 1, 75-98(1999)
- Bektaş, Y. 2003. İlköğretim Çağı Çocuklar ve Çocuk oyun Alanları. A.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Semineri, Ankara.
- Bulut, Z. ve Yılmaz, S. 2003. Kentsel Mekânlarda Çocuk Oyun Alanlarının Yeri ve Önemi: Erzurum Örneği. Milli Eğitim Dergisi say:158, Ankara.
- Bulut, Z., Kılıçaslan, C. 2009. Çocuğa Özgüven Kazandırmada Önemli Bir İlke; Çocuk Oyun Alanlarında Güvenlik, Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 10 (1):78-85.
- Bühler C, ve Hetzer H. 1935. Testing children's development from birth to school age. New York, Farrar&Rinehart.
- Canlı, A. G. 1996. Gelişen Dünyada Çağdaş Çocuk Oyun Alanları. M.S.G.S.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Canlı, A.G. 2014. Gelişen Dünyada Çağdaş Çocuk Oyun Alanları, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Cengiz, S. 1996. KDZ Ereğlisi Örneğinde Çocuk Oyun Alanlarının Halk Bilimsel Açından İrdelenmesi. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Chamberlin, A.O. 1998. Toplu Konut Alanları ile Kent Parkları İçerisindeki Çocuk Oyun Alanlarının Karşılaştırılması, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Coşkun, E. B. 2015. Çocuk Oyun Elemanlarının Standartları Üzerine Bir İnceleme, A.Ü.. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Çakır, H. 1997. Çocukların Algılamasında Etkili Olan Mimari Parametrelerin Belirlenmesi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Çakar Özkasap, H. 2003. Bornova'nın Çocuk Oyun Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Yönünden Etüdü Ve Daha Uygun Koşulların Oluşturulmasına Yönelik Bir Araştırma, E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Çay, R. D. 2006. Çocuk Oyun Alanlarının İç Mekân Ve Yakın Çevrede Oluşumu, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Çetin, G. 2003. Üsküdar "İlçesi'ndeki Çocuk Oyun Alanlarının Yeterlilik ve Kalite Açısından "İncelenmesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Çiçek, B. , 1993. Oyun Sokağı Kavramı ve Örnek Tasarımlar. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Çor, N. 2018. Çocuk Oyun Ekipmanlarının Tasarım Ve Uygulamalarının İncelenmesi; Başakşehir Örneği, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Danesharasteh, A. 2017. Çocukların Sağlıklı Ve Fiziksel Gelişiminde Erişilebilir Kent Parklarının Etkisi: İran'da Tebriz Elgöli Parkı Örneği, İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Düger, Ş. 2001. 0-6 Yaş Grubu Çocuklar İçin Çevre Tasarımında İlkeler. Ankara Üniversitesi Ankara Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü Bitirme Tezi. Ankara Üniversitesi Peyzaj Bölümü Kütüphanesi, Ankara.
- Fjortoft, I. , Sageie J. 2000. The naturel environmant es a playground for children landscape desaription onal anolyses of a natural playscape Landscape and Urban Planing 48: 83-97
- Ghaneei, D. 2015. Kapalı Çocuk Oyun Alanlarına Doğa Odaklı Bir Tasarım Yaklaşımı, Beykent Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Gültekin, E., Altınkaya, F. 1983. Çukurova Bölgesinin ve Büyük Kentlerde Çocuk Oyun Alanlarının:2 s:121-13, Adana.
- Gür, Ş. 2002. Çocuk ve Mekan. 1. Baskı, Mas Matbaacılık, İstanbul. www.evkultur.com/evler/aciklamalar/cocukmekan/cocukmekan.htm (Erişim04.2019).
- Hepcan, Ş., Kaplan, A., Küçükerbaş, E., Özkan, B. 2001 "A Research on the Qualitative Assessment of Urban Outdoor Spaces in The Case of Kemalpaşa, İzmir", Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 38 (2-3):143-150.
- Kelkit, A. Özel, E. 2000. Çanakkale Kenti Çocuk Oyun Alanlarının Fiziksel Yönden İncelenmesi Yönünden Bir Araştırma S.Ü Ziraat Fakültesi Dergisi sayı : 24(14) : 84-95 ,Konya.
- Kısakürek, Ş. Külahlıoğlu, M. Ardiç, E. 2018. Kent Parklarındaki Çocuk Oyun Alanlarının Kullanıcı İstekleri Açısından İrdelenmesi. Inonu Universty Journal of Art and Design. ISSN:1309-9876. E-ISSN:1309-9884.
- Kohler, F. W. & Strain, P. S. 1993. Teaching preschool children to make friends. Teaching Exceptional Children, c.25, s.41-43.

- Kuşuluoğlu D D.2013. İstanbul Kadıköy İlçesindeki Çocuk Oyun Alanlarının Nitel ve Nicel Açından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen bilimleri Enstitüsü, 144s, İstanbul.
- Macarthur, C., Hu, X., Wesson, D.E., Parkin, P.C. 2000. Risk factors for severe injuries associated with falls from playground equipment. Accident; analysis and prevention, Volume 32, Issue 3, May 2000, P.377-382.
- Muhacir Arslan, E. Özalp Yavuz, E.S. 2016. Planlama ve Tasarım Süreçleri Bağlamında Çocuk Oyun Alanlarına ilişkin Temel Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi. Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi. Sayı:2, Sayfa 220-230, Cilt:17, Yıl:2016.
- Önder, S. , Memlük Y. 1997. Kaya Kenti Selçuklu İlçesi Çocuk Oyun Alanlarının Fiziksel Yönden İncelenmesi Ve Yeterliliği Üzerinde Bir Araştırma S.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi: 11(14): 59-74,Konya.
- Öymen Gür, Ş., Zorlu, T. 2002. Çocuk Mekanları YEM Yayınları İstanbul.
- Özgen, Y. 1997. Eğitim Kurumlarındaki Oyun Alanının Çocukların Bahçe Donanımları Ve Araçları Üzerinde Bir Araştırma İ.Ü Orman Fakültesi Dergisi seri: A, cilt: 17(1) : 31-50. İstanbul
- Özgüner, H. ve Şahin, C. 2009. Isparta Kent Merkezindeki Çocuk Oyun Alanlarının Mevcut Durmu ve Çocukların Bu alanlara Karşı Davranış Biçimleri. Süleyman Demire Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri: A, Sayı:1, ISSN:1302-7085, Sayfa: 129-143. Isparta
- Öztürk, M. 2001. Çocuk oyunla gelişir. Zoom Dergisi, Sonbahar Sayısı, s.(28-31).
- Pola, İ. 2015. Çocuk Oyun Alanlarına Kapsayıcı Yaklaşımlar: İstanbul İçin Bir Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü.
- Sarıaslan Senyen, M.H. 2014. Parklardaki Çocuk Oyun Elemanlarının TSE Standartlarına Uygunluğunun Değerlendirilmesi: Ankara Çankaya Örneği, Yüksek Lisans Tezi, A.Ü.
- Simonon, L., 2000. Permaculture playgrounds. Playlines. 8(21).
- Smilansky, S. 1990. Sociodramatic play: its relevance to behavior and achievement in school, in Klugman, E. ve Smilansky, S. (Eds.) Children's Play and Learning. N.Y.: Teacher's College Press, 18-42.
- Sürmen, A. 1998. Çocuk Psikolojisi ve Çocuk Oyun Alanı Düzenleme Prensipleri Arasındaki İlişkiler. ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Bitirme Tezi, Bartın.
- Şişman E E. ve Özyavuz M. 2010. Çocuk Oyun Alanlarının Dağılımı ve Kullanım Yeterliliği: Tekirdağ Örneği. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Derneği 7(1), 13-22.

- Tandoğan, O. 2011. İstanbul'da 'Çocuk Dostu Kent' İçin Açık Alanların Planlama, Tasarım Ve Yönetim İlkelerinin Oluşturulması, Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İ.T.Ü.
- Taşçı, B.G. 2010. Sokağın Günümüz Koşullarında Çocuk Oyun Alanı Olarak Ele Alınması Ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Tekkaya, E. 2001. Tasarlanmış Çocuk Hakları: Ankara Çocuk Oyun Alanları. Millî Eğitim Dergisi, sayı: 151, (Temmuz-Ağustos-Eylül 2001), Ankara.
- Toksöz, A.N. 2012. Kocaeli Merkezinde Bulunan Çocuk Oyun Alanlarından Alınan Hava Örneklerinde Uçucu Organik Bileşiklerinin Belirlenmesi Ve Risk Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Turan, M., 2019. Aritmetik ortalama (Sözlü Görüşme). MKÜ Eğitim Fakültesi, Antakya/Hatay
- Türkan, E. E. 2009. Balıkesir Kenti Çocuk Oyun Alanlarının İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, S.Ü.
- Türkan, E.E., Önder, S. 2011. Balıkesir Kenti Çocuk Oyun Alanlarının İrdelenmesi, Journal of Tekirdag Agricultural Faculty, 8 (3) 69-80.
- Uluğ, H. 2007. Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ç.Ü.
- Uz, Ö. ve Çabuk, A. 2006. Çocuk Oyun Alanlarına İlişkin Yeterliliklerin Belirlenmesinde Coğrafi Bölge Sistemlerinden Ayarlanma: Eskişehir Örneği Bilişimle Kentleşme , Yapı Ve Kentle Bilişim IV. Kongresi 8-9 2006 Ankara.
- Yılmaz, S., Bulut, Z. 2002. Kentsel Mekanlarda Çocuk Oyun Alanları Planlama ve Tasarım İlkeleri, Atatürk Üniv. Ziraat Fak. Derg. 33 (3), 345-351.
- Yılmaz, S. ; Bulut, Z. 2003. Kentsel Mekânlarda Çocuk Oyun Alanlarının Yeri ve Önemi: Erzurum Örneği, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:158.
- Yılmaz, Ş. 2010. Çocuk Oyun Alanlarının İlköğretim Çağındaki Kullanıcılarca Değerlendirilmesi Ve Tasarım İlkelerinin Belirlenmesi, , İ.Ü. Fen bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Yönez, E. 2017. Çocuk Parklarında Tasarım Ve Güvenlik, Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İ.T.Ü.
- Yörükoğlu, A. 2002. Çocuk Ruh Sağlığı. Çocuğun Kişilik Gelişimi, Eğitimi Ve Ruhsal Sorunları. Özgür Yayınları. Ankara Cad. 31/2 Cağaloğlu, İstanbul.
- Yücel, G.F. 2005 Çocuk Oyun Alanlarının Tasarımı G.Ü Orman Fakültesi Dergisi seri: B, Cilt 55 (2) : 99-110.

Zask, A. , Beurden, E. Van. , Barnett, L. , Brooks, L.O. Dietrich , U.C. 2001. Active school playgrounds-myth or reality? Results of the “move it groove it” Project. Preventive Medicine, 33(5): 402-408.

EKLER

EK.1. 0-6 YAŞ ÇOCUKLARLA YAPILAN ANKET SORULARI

Soru 1 – CİNSİYETİNİZ?

- a) ERKEK
- b) KIZ

Soru 2 –YAŞINIZ?

- a) 3-6
- b) 7-12

Soru 3- ANNE MESLEĞİNİZ?

- a) Memur
- b) Emekli
- c) İşçi
- d) Ev hanımı
- e) Diğer.....

Soru 4- BABA MESLEĞİNİZ?

- a) Memur
- b) Emekli
- c) İşçi
- d) İşsiz
- e) Diğer.....

Soru 5- ŞİZE YAKIN ÇOCUK OYUN PARKI VAR MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 6 - ÇOCUK OYUN PARKINA NE SIKLIKLA GİDİYORSUNUZ?

- a) HERGÜN
- b) HAFTA SONU
- c) HAFTADA 1-2
- d) HİÇ GİTMİYORUM

Soru 7-PARKA NEDEN GİDİYORSUN?

- a) ARKADAŞLARIMLA DIŞARDA OYNAMAYA
- b) TOP OYUNLARI, PATEN KAYMA VE SATRANÇ OYNAMAK İÇİN
- c) İP ATLAMA, YAKAN TOP, ELİM SENDE, İSTOP vb. OYNAMAK İÇİN
- d) DİĞER

SORU 8- ÇOCUK OYUN PARKINA NE ZAMAN GİDİYORSUN?

- a) SABAH
- b) ÖĞLE SAATLERİ
- c) AKŞAM SAATLERİ

Soru 9 - ÇOCUK OYUN PARKINDA KAÇ SAAT VAKİT GEÇİRİYORSUNUZ?

- a) ÇOK AZ
- b) AZ
- c) ÇOK
- d) ÇOK FAZLA

Soru 10 - ÇOCUK OYUN PARKINI KİMLE GİTMEYİ TERCİH EDERSİNİZ?

- a) TEK
- b) AİLEMLE
- c) ARKADAŞLARIMLA
- d) DİĞER

Soru 11 - ÇOCUK OYUN PARKINDA EĞLENİYOR MUSUNUZ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 12 - ÇOCUK OYUN PARKINDA GENİŞ OYUN PARK YERİ (KOŞUP, EĞLENMEK İÇİN)YETERLİ Mİ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 13 - ÇOCUK OYUN PARKINDA EN ÇOK SEVDİĞİNİZ OYUN GRUBU VEYA OYUN ÇEŞİDİ?

- a) SALINCAK
- b) TAHTEREVALLİ
- c) KAYDIRAK
- d) TIMANMA
- e) DİĞER

Soru 14 – SENCE GİTTİĞİN ÇOCUK OYUN PARKINDA NE EKSİKTİR?

- a) Oyun grubu veya oyun çeşidi
- b) Çeşme
- c) Oturmak için sandalye, bank
- d) Wc
- e) Geniş oyun yeri
- f) Farklı oyun grubu veya oyun çeşidi
- g) Market, kantin gibi yiyecek-içecek satış yeri
- h) DİĞER ...

Soru 15 – PARKTA KİMİNLE OYNAMAK İSTERSİN?

- a) FARKLI SINIFTAKİLERLE VEYA SENDEN BÜYÜK YADA KÜÇÜKLERLE
- b) AYNI SINIFTAKİLERLE VEYA YAŞITLARINLA
- c) ENGELLİ ÇOCUKLARLA
- d) ANNE VE BABAMLA

Soru 16- ÇOCUK OYUN PARKINDA KAZA GEÇİRDİN Mİ? NASIL?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 17- SORU 16'YA GÖRE EVET İSE NASIL KAZA GEÇİRDİN?

- a) Oyun aletleri arızasından (düştüm, çizildi, sıyırdı vs.)
- b) Vücudum ve ya kıyafetim oyun aletlerine sıkıştı
- c) Ayağım takıldı düştüm
- d) Arı veya böcek ısırıldı
- e) Bitkilerin dikenleri battı

f) Araba arpıtı trafik kazası geçirdim.

g) Diğer .....

Soru 18- ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLETE BİNMEK İSTER MİSİN?

a) Evet

b) Hayır

Soru 19- ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLET SÜREBİLECEĞİN DÜZGÜN BİR YOL / ALAN İSTER MİSİN?

a) Evet

b) Hayır

Soru 20 – ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLETİNİN KAYBOLUP/ ALINMAMASI İÇİN BİR YER OLMALI MI?

a) Evet

b) Hayır

Soru 21- ÇOCUK OYUN PARKI YETERİNCE BÜYÜK MÜ?

a) Evet

b) Hayır

Soru 22- SORU 21'e GÖRE HAYIR İSE BÜYÜK OLMASINI NEDEN İSTERDİNİZ?

a) Daha rahat oynamak için

b) Koşmak için

c) Diğer ocuklara apmamak için

d) Kalabalık olduğu için

e) Farklı oyun aletleri de olması için

Soru 23- ÇOCUK OYUN PARKLARINDAKİ FARKLI OYUNCAK/OYUN YERİ OLMALI MI?

a) Evet

b) Hayır

Soru 24- SORU 23'e GÖRE EVET İSE AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNİN OLMASINI EN FAZLA İSTERSİN? SIRALAMA YAPAR MISIN (ÖRNEK 2-3-1-4-5-6-9-8 GİBİ)?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Soru 25- GENİŞ OYUN YERİ OLMALI MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 26- SORU 25'E GÖRE EVET İSE NASIL OLMALIDIR?

- a) Oyun yaratmak için parçalar olmalı
- b) Hiçbir şey olmasına gerek yok
- c) Toprak bir alan yeterli
- d) Kumdan bir alan olması yeterli
- e) Kurallı bir oyun alanı
- f) Bitkilerle uğraşabileceğimiz bir alan olmalı

SORU 27- OYUN PARKLARINDA EN SEVDİĞİN VEYA EN ÇOK OLMASINI İSTEDİĞİN BİTKİLER AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİLERİDİR? SIRALAMA YAPAR MISIN (ÖRNEK 2-3-1-4-5-6-7 GİBİ)?

1 Meyvelerini yiyebileceğim bitkiler

2 Dallarna tırmanacağım bitkiler

3 Çiçeğini koparacağım bitkiler

4 Çiçeğini sevebileceğim bitkiler

5 Saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler

6 • Diğer .....

7 Gölgesinden yararlanabileceğim bitkiler.

Soru 28 – ÇOCUK OYUN PARKINDA ÇEŞME VAR MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 29 – ÇOCUK OYUN PARKINDA ÇEŞME OLMALI MI?

a)Evet

b)Hayır

Soru 30 – OYUN OYNADIĞIN ALANDA BASTIĞIN / KOŞTUĞUN YER NE OLMALI?

a) Kum

b) Yumuşak alan

c) Çim

d) Çakıl

Soru 31 – OYUN PARKLARI HER ZAMAN DÜZENLİ TEMİZ VE SAĞLAM MI?

a) Evet

b) Hayır

Soru 32 – OYUN PARKLARINDA WC BULUNUYOR MU?

a) Evet

b) Hayır

EK.2. 6-12 YAŞ ÇOCUKLARLA YAPILAN ANKET SORULARI

Soru 1 – CİNSİYETİNİZ?

- a) ERKEK
- b) KIZ

Soru 2 –YAŞINIZ?

- a) 3-6
- b) 7-12

Soru 3- ANNE MESLEĞİNİZ?

- a) Memur
- b) Emekli
- c) İşçi
- d) Ev hanımı
- e) Diğer.....

Soru 4- BABA MESLEĞİNİZ?

- a) Memur
- b) Emekli
- c) İşçi
- d) İşsiz
- e) Diğer.....

Soru 5- SİZE YAKIN ÇOCUK OYUN PARKI VAR MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 6 - ÇOCUK OYUN PARKINA NE SIKLIKLA GİDİYORSUNUZ?

- a) HERGÜN
- b) HAFTA SONU
- c) HAFTADA 1-2
- d) HİÇ GİTMİYORUM

Soru 7-PARKA NEDEN GİDİYORSUN?

- a) ARKADAŞLARIMLA DIŞARDA OYNAMAYA
- b) TOP OYUNLARI, PATEN KAYMA VE SATRANÇ OYNAMAK İÇİN
- c) İP ATLAMA, YAKAN TOP, ELİM SENDE, İSTOP vb. OYNAMAK İÇİN
- d) DİĞER

SORU 8- ÇOCUK OYUN PARKINA NE ZAMAN GİDİYORSUN?

- a) SABAH (8-12 saatleri arası)
- b) ÖĞLE SAATLERİ (12-16 saatleri arası)
- c) AKŞAM SAATLERİ (16-20 saatleri arası)

Soru 9 - ÇOCUK OYUN PARKINDA KAÇ SAAT VAKİT GEÇİRİYORSUNUZ?

- a) 1 saat
- b) 2 saat
- c) 3 saat
- d) 4 saat ve üstü

Soru 10 - ÇOCUK OYUN PARKINI KİMLE GİTMİYİ TERCİH EDERSİNİZ?

- a) TEK
- b) AİLEMLE
- c) ARKADAŞLARIMLA
- d) DİĞER

Soru 11 - ÇOCUK OYUN PARKINDA EĞLENİYOR MUSUNUZ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 12 - ÇOCUK OYUN PARKINDA SERBEST OYUN ALANLARI YETERLİ Mİ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 13 - ÇOCUK OYUN PARKINDA EN ÇOK SEVDİĞİNİZ OYUNCAK?

- a) SALINCAK
- b) TAHTEREVALLİ
- c) KAYDIRAK

- d) TIMANMA
- e) DİĞER

Soru 14 - SENCE ÇOCUK OYUN PARKLARINDA NELER OLMALIDIR? (HAYAL ET! ÇİZ?)

Soru 15 – SENCE GİTTİĞİN ÇOCUK OYUN PARKINDA NE EKSİKTİR?

- a) Oyun elemanı
- b) Çeşme
- c) Oturma birimi
- d) Wc
- e) Serbest oyun alanı
- f) Farklı oyun elemanı
- g) BÜFE
- h) DİĞER

Soru 16 – PARKTA KİMİNLE OYNAMAK İSTERSİN?

- a) FARKLI YAŞ GRUBUYLA
- b) AYNI YAŞ GRUBUYLA
- c) ENGELLİ ÇOCUKLARLA
- d) ANNE VE BABAMLA

Soru 17- ÇOCUK OYUN PARKINDA KAZA GEÇİRDİN Mİ? NASIL?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 18- SORU 17'YE GÖRE EVET İSE NASIL KAZA GEÇİRDİN?

- a) Oyun aletleri arızasından (düştüm, çizildi, sıyırdı vs.)
- b) Vücudum ve ya kıyafetim oyun aletlerine sıkıştı
- c) Ayağım takıldı düştüm

- d) Arı veya böcek ısırıldı
- e) Bitkilerin dikenleri battı
- f) Araba çarptı trafik kazası geçirdim.
- g) Diğer .....

Soru 19- ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLETE BİNMEK İSTER MİSİN?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 20- ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLET YOLU OLMASINI İSTER MİSİN?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 21 – ÇOCUK OYUN PARKINDA BİSİKLET PARK YERİ OLMALI MI? NEDEN?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 22- ÇOCUK OYUN PARKI YETERİNCE BÜYÜK MÜ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 23- SORU 22'ye GÖRE HAYIR İSE BÜYÜK OLMASINI NEDEN İSTERDİNİZ?

- a) Daha rahat oynamak için
- b) Koşmak için
- c) Diğer çocuklara çapmamak için
- d) Kalabalık olduğu için
- e) Farklı oyun aletleri de olması için

Soru 24- ÇOCUK OYUN PARKLARINDAKİ FARKLI OYUNCAK/OYUN MEKANI OLMALI MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 25- SORU 24'e GÖRE EVET İSE AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİNİN OLMASINI EN FAZLA İSTERSİN? SIRALAMA YAPAR MISIN (ÖRNEK 2-3-1-4-5-6-9-8 GİBİ)?

Soru 26- SERBEST ÇOCUK OYUN ALANLARI PARKTA OLMALI MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 27- SORU 26'YA GÖRE EVET İSE NASIL OLMALIDIR?

- a) Oyun yaratmak için malzemeler olmalı
- b) Hiçbir şey olmasına gerek yok
- c) Toprak bir zemin yeterli
- d) Kumdan bir alan olması yeterli
- e) Kuralları ve malzemeleri belirli bir oyun için oluşturulmuş alan olmalı
- f) Bitkilerle uğraşabileceğimiz bir alan olmalı

SORU 28- OYUN PARKLARINDA EN SEVDİĞİN VEYA EN ÇOK OLMASINI İSTEDİĞİN BİTKİLER AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİLERİDİR? SIRALAMA YAPAR MISIN (ÖRNEK 2-3-1-4-5-6-7 GİBİ)?

1 Meyvelerini yiyebileceğim bitkiler

2 Dallarına tırmanacağım bitkiler

3 Çiçeğini koparacağım bitkiler

4 Çiçeğini sevebileceğim bitkiler

5 Saklambaç oynamak için kullanabileceğim bitkiler

6 • Diğer .....

7 Gölgesinden yararlanabileceğim bitkiler.

Soru 29 – ÇOCUK OYUN PARKINDA ÇEŞME VAR MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 30 – ÇOCUK OYUN PARKINDA ÇEŞME OLMALI MI?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 31 – OYUN OYNADIĞIN ZEMİN NE OLMALI?

- a) Kum
- b) Kauçuk
- c) Çim
- d) Çakıl

Soru 32 – OYUN PARKLARININ BAKIMI YETERLİ Mİ?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 33 – OYUN PARKLARININDA WC BULUNUYOR MU?

- a) Evet
- b) Hayır

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, soyadı : Burcu DÖNMEZ
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri : 11.10.1992 / Antakya
Medeni hali : Evli
Telefon : 0 (506) 672 75 34
e-posta : burcuboyar557@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	KSÜ / Peyzaj Mimarlığı Bölümü	2019
Lisans	ÇÜ/ Peyzaj Mimarlığı Bölümü	2014
Lise	Atatürk Lisesi	2010

İş Denevimi

Yıl	Yer	Görev
2014-2014	Seyhan Belediyesi /Adana	Peyzaj Mimarı
2014-2018	Beytaş Peyzaj/Hatay-Antakya	Peyzaj Mimarı
2019- 2019	Antakya Belediyesi	Peyzaj Mimarı

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Kitap Okuma, Yürümek, Koşmak, Film izlemek

Yayınlar

Kısakürek, Ş., Dönmez B., 2019. Çocuk Oyun Alanları Tasarımında Çocuk İsteklerinin Önemi. ISTE-CE'2019- International Conference on Innovation, Sustainability, Tecnology and Education in Civil Engineering, Syf:285-296, İskenderun, HATAY